nes virus recombinant pox:virus vaccine

Inventor: (+6)

(US) EC: C07K14/03; C07K14/03B;

Applicant: HEALTH RES IPC: C07K14/03; C07K14/035;

C07K14/045 (+9) Publication Info: NL9900034 - 2003-10-01

2003-10-01

Inventor:

HEALTH RES (US)

C07K14/03; C07K14/035; C07K14/045; C07K14/05; C12N15/863; A61K39/00; C07K14/005; C12N15/863; A61K39/00; (IPC1-7): C12N15/38; A61K39/275; C07K14/065

C07K14/03: C07K14/03B: C07K14/035: C07K14/045; C07K14/05; C12N15/863; C12N15/863A; european: C12N15/863V

Application number: NL19990000034 20030702

NL19990000034 20030702; NL19900020677 19900416; US19890339004 19890417; US19890394488 19890816; US19900502834 19900404

View INPADOC patent family

Classification:

Abstract of NL9900034

Recombinant poxvirus contains DNA from equine herpes virus in a non-essential region of its genome. Pref. this DNA encodes equine herpes virus glycoprotein, esp. gp. 13 and/or gp.14. The poxvirus is pref. vaccinia or an avipox virus esp. fowlpox or canary poxvirus Vacines comprising the recombinant poxvirus and a suitable carrier are also claimed. Recombinant poxvirus contg. other herpes virus DNA are also claimed. Specifically the herpes virus DNA encodes one of pseudorables virus gp50, gpII gpIII, gpI; herpes simplex virus gD; bovine herpes virus gl; feline herpes virus gB, Epstein-Barr virus gB, gH and human cytomegalovirus gB glycoproteins. Corresg. vaccines are claimed. Maternal Immunity in a newborn offspring is avoided by inoculating with recombinant poxvirus contg. foreign DNA encoding a first antigen of a pathogen of the offspring, this Ag being different from a second Ag of the same pathogen used to induce an immunological response in the mother.

Octrooiraad Nederland ① 9900034

(12) A TERINZAGELEGGING

21) Aanvrage om octrooi: 9900034

(51) Int.Cl.⁷ C12N15/38, C07K14/065, A61K39/275

- (22) Ingediend: 02.07.2003
- (62) Afsplitsing (art. 8a ROW) van aanvrage 9020677, ingediend 16.04.1990
- 30 Voorrang: 17.04.1989 US 339004 16.08.1989 US 394488 04.04.1990 US 502834
- (43) Ter inzage gelegd: 01,10,2003 I.E. 2003/10

- (1) Aarvrager(s): HEALTH RESEARCH, INCORPORATED te Albany, New York, Verenigde Staten van Amerika (US).
- (74) Gemachtigde: Mr. G.L. Kooy c.s. te 2514 BB Den Haag.
- (54) Herpesvirus recombinant pokkenvirus.
- © De uitvinding heeft betrekking op een recombinant pokkenvirus dat daarin DNA van kat herpesvirus bevat. Bij voorkeur is het DNA aanwezig in een niet-essentieel gebied van het pokkenvirusgenome. Bij voorkeur bevat het pokkenvirus verder een promotor voor het tot expressie beragen van het DNA. Bij voorkeur bevat het pokkenvirus een vacchia virus of een vogelpökkenvirus, in het bijzonder een pluimveepokkenvirus of een kanariepokkenvirus. Bij voorkeur codeent het DNA voor een kat herpesvirus glycoproteine. Bij voorkeur codeent het DNA voor, of ormat het kat herpesvirus glycoproteine, kat herpesvirus glycoproteine, van een kat herpesvirus glycoproteine, op een gebruik van voornoemd pokkenvirus bij de berelding van een immunogene of vaccinsamenstelling tegen kat herpesvirus, en op een samenstelling die en op een vaccin dat voornoemd pokkenvirus bij de berelding van een kat voornoemd bij voornoemd bij voornoemd b

A 9900034

De aan dit blad gehechte stukken zijn een afdruk van de oorspronkelijk ingediende beschrijving met conclusie(s) en eventuele tekening(en).

10.

Herpesvirus recombinant pokkenvirus.

Verwijzing naar verwante octrooiaanvragen.

15

20

25

30

35

Deze octrooiaanvrage is een continuation-in-part van de op 16 augustus 1989 ingediende Amerikaanse octrooiaanvrage 394.488, die weer een continuation-in-part van de op 17 april 1989 ingediende Amerikaanse octrooiaanvrage 339.004 is.

Gebied van de uitvinding.

De onderhavige uitvinding heeft betrekking op een gemodificeerd pokkenvirus en op methoden om dit te bereiden en te gebruiken. De uitvinding heeft in het bijzonder betrekking op recombinant pokkenvirus, welk virus genprodukten van een herpesvirusgen tot expressie brengt en op vaccins die een beschermende immuniteit tegen herpesvirusinfecties geven.

In deze aanvrage zijn vele publikaties met arabische cijfers zonder haken aangegeven. Een volledige vermelding van deze referenties is te vinden aan het einde van de beschrijving, direct voor de conclusies. Deze referenties beschrijven de stand der techniek waarop deze uitvinding betrekking heeft. Achtergrond van de uitvinding.

Vaccinia virus en recenter andere pokkenvirussen zijn toegepast voor het invoegen en tot expressie brengen van vreemde genen. De basistechniek voor het invoeren van vreemde genen in levend infectueus pokkenvirus brengt recombinantie van pokken DNA volgorden die een vreemd genetisch element in een donorplasmide flankeren en homologe volgorden aanwezig in het reddende pokkenvirus (28) met zich mede.

Specifiek worden de recombinant pokkenvirussen volgens twee, uit de stand der techniek bekende methoden geconstrueerd, analoog aan de methoden voor het verkrijgen van synthetische recombinanten van het vacciniavirus, beschreven in het Amerikaanse octrooischrift 4.603.112

Allereerst wordt de in het virus in te voegen DNA genvolgorde, in het bijzonder een open afleesraam uit een niet-pokkenbron, geplaatst in een E. coli plasmideconstructie waarin DNA homoloog aan een gedeelte van het DNA van het pokkenvirus is ingevoegd. Afzonderlijk wordt de DNA genvolgorde die moet worden ingevoegd gebonden aan een promotor. De promotor-genbinding wordt geplaatst in de plasmideconstructie, zodanig dat de promotor-genbinding aan beide uiteinden wordt geflankeerd door DNA homoloog aan een DNA volgorde die een gebied van pokken DNA die een nietessentieel gebied bevat flankeert. De verkregen plasmideconstructie wordt daarna door groei in E.coli bacteriën (11) vermeerderd en geïsoleerd (12, 20).

Ten tweede wordt het gesoleerde plasmide dat de in te voegen DNA genvolgorde bevat door transfectie overgebracht in een celcultuur, bijvoorbeeld kippenembryofibroblasten, tezamen met het pokkenvirus. Recombinatie tussen respectievelijk homoloog pokken DNA in het plasmide en het virale genoom geeft een pokkenvirus dat door de aanwezigheid, in een niet-essentieel gebied van het genoom ervan, van vreemde DNA volgorden is gemodificeerd. De aanduiding "vreemd" DNA duidt op exogeen DNA, in het bijzonder DNA uit een niet-pokkenbron, dat codeert voor genprodukten die niet

10

15

20

25

30

gewoonlijk worden geproduceerd door het genoom waarin het exogene DNA is gebracht.

Genetische recombinatie is in het algemeen de uitwisseling van homologe gedeelten van het DNA tussen twee DNA strengen. In bepaalde virussen kan RNA DNA vervangen. Homologe gedeelten van het nucleinezuur zijn nucleinezuurgedeelten (DNA of RNA) die dezelfde volgorde van nucleotidenasen bezitten.

Genetische recombinatie kan natuurlijk tijdens de replicatie of bereiding van nieuwe virale genomen in de geinfecteerde gastheercel plaats vinden. Zo kan dus genetische recombinatie tussen virale genen tijdens de virale replicatiecyclus die plaats vindt in de gastheercel die geco-infecteerd is met twee of meer verschillende virussen van andere genetische constructies plaats vinden. Een gedeelte van het DNA uit een eerste genoom wordt onderling uitwisselbaar toegepast voor de constructie van het gedeelte van het genoom van een tweede co-infecterend virus, waarin het DNA homoloog is aan dat van het eerste virale genoom.

Recombinatie kan echter eveneens plaatsvinden tussen delen van het DNA in verschillende genomen die niet perfect homoloog zijn. Indien een dergelijk gedeelte van een eerste genoom homoloog is met een gedeelte van een ander genoom, afgezien van de aanwezigheid in het eerste gedeelte van bijvoorbeeld een genetische marker of een gen coderend voor een antigene determinant ingevoegd in een gedeelte van het homologe DNA, kan recombinatie toch plaats vinden en de produkten van deze recombinatie kunnen dan worden aangetoond door de aanwezigheid van die genetische marker of gen in het recombinant virale genoom.

Een succesvolle expressie van de ingevoegde DNA genetische volgorde door het gemodificeerde infectueuze virus hangt van twee factoren af. Ten eerste moet het invoegen plaatsvinden in een niet-essentieel gedeelte van het virus opdat het gemodificeerde virus levensvatbaar blijft. De tweede voorwaarde voor de expressie van het

10

15

20

ingevoegde DNA is de aanwezigheid van een promotor in het juiste verband met het ingevoegde DNA. De promotor moet zodanig zijn geplaatst dat het stroomopwaarts van de tot expressie te brengen DNA volgorde aanwezig is.

Er zijn twee ondertypen van paard herpesvirus, die, hoewel ze kruis-neutraliserende epitopen bevatten, kunnen worden onderscheiden door hun antigene profielen, restrictieëndonuclease vingerafdrukken en hun pathogeniciteit voor paarden (1). Paard herpesvirus 1 (EHV-1) is geassocieerd met een ziekte van het ademhalingsstelsel. aandoeningen van het centrale zenuwstelsel en klassieke herpetische afwijkingen, terwijl het paard herpesvirus 4 (EHV-4) overwegend geassocieerd is met een ziekte van het ademhalingsstelsel (1, 48). Paard herpesvirussen zijn leden van de α-herpesvirusonderfamilie en vertonen vele van de typerende biologische en biochemische kenmerken van humane herpesvirussen, zoals genomische isomerisatie, regulering van de genexpressie, het verkrijgen van latente infecties, ontwikkeling van onvolkomen interfererende virusdeeltjes, inductie van neurologische aandoeningen en in vitro oncogene transformatie (1, 4, 23). EHV kan dus geschikt worden toegepast voor het onderzoek van de verschillende biologische consequenties van herpesvirusinfecties.

Herpesvirus glycoproteïnen mediëren essentiële virale functies, zoals de aanhechting van cellen en de penetratie van cellen, de van cel tot cel verspreiding van het virus en, hetgeen belangrijk is, bepaling van het pathogeniteitsprofiel van de infectie. Herpesvirus glycoproteïnen zijn kritische bestanddelen bij de interactie met het immuunsysteem van de gastheer (36,37).

Onder de goed gekarakteriseerde glycoproteinen van het herpes simplex virus vallen gB, gC, gD, gE, gG, gH en gI (36,37,49-55). Een aantal van deze onderzoekingen heeft het belang van herpes simplex virusglycoproteinen bij het opwekken van immuunresponsen aangegeven. Zo is vermeld dat gB en gD belangrijke immuunresponsen kunnen opwekken (6,8,13,18,21,22,26,27,30,44,46,47). gC kan klasse I

5

10

15

20

25

30

beperkte cytotoxische lymfocyten stimuleren (15,32), terwijl gD klasse II cytotoxische T celresponsen kan stimuleren (21,22,44,46,47). Aangetoond werd dat gG een doelwit was voor complement-afhankelijke, op antilichamen gerichte virusneutralisatie (38,39). Eveneens werd aangetoond dat een aantal glycoproteinen uit andere herpes virusen belangrijke immuunresponsen opwekken (5,10,36,56).

Beide ondertypen van EHV brengen zes overvloedige glycoproteinen tot expressie (1,3,43). De genome gedeelten van de DNA volgorden coderende voor gp2, gp10, gp13, gp14, gp17/18 en gp21/22a zijn bepaald onder toepassing van lambda gtl1 expressie-vectoren en monoklonale antilichamen (3). De glycoproteinen qpl3 en gpl4 zijn aanwezig in dezelfde lokaties in de L component van het genoom waartoe respectievelijk de gC en gB homologen van de herpes simplex virusmap behoren (3). EHV-1 schijnt uniek onder de alfa herpesvirussen waarvan de glycoproteïne genen in kaart zijn gebracht te zijn omdat vijf van de zes hoofdglycoproteinen ervan zijn gecodeerd uit volgorden in het genoom L component, terwijl slechts één (gp17/18) in kaart is gebracht in het U, gebied. Deze gegevens analyserend, werd voorspeld dat enkele van de low-abundance glycoproteinen geidentificeerd in EHV-1 virusdeeltjes evenals EHV-1 glycoproteinen die nog niet zijn geïdentificeerd behoren tot de S component van het genoom (3). De envelop glycoproteinen zijn de belangrijkste immunogenen van herpesvirussen die betrokken zijn bij het opwekken van zowel humorale als cellulaire gastheerimmuunresponsen (5,8,73-75) en zijn aldus van het grootste belang voor diegenen die vaccins ontwikkelen.

Onlangs is de nucleotidevolgorde van de Kentucky T431 stam van de EHV-1 transcriptionale eenheid coderende voor gp13 vermeld (2). Een open afleesframe codeert voor een 468 aminozuren bevattend primair translatieprodukt van 51 kDa. Het eiwit heeft de karakteristieke eigenschappen van een membraan-spanning eiwit met negen potentiële Nverknoopte glycosyleringsplaatsen (Asn-X-Ser/Thr) aanwezig in het oppervlaktegebied tussen het veronderstelde signaal

10

15

20

30

en transmembraanankergedeelten van het eiwit (2). Het glycoproteine bleek homoloog aan het herpes simplex virus (HSV) gC-1 en gC-2, het pseudorabies virus (PRV) gIII en het varicella-zoster virus (VZV) gpV (2) te zijn. EHV-1 gpl3 is dus het structurele homoloog van de herpes virus gC-achtige glycoproteinen.

Onlangs is de nucleotidevolgorde van EHV-1 gp14 (71,72) vermeld. Analyse van de voorspelde aminozuurvolgorde van het gp14 glycoproteïne onthulde een significante homologie met het overeenkomstige glycoproteïne van HSV, qB.

Monoklonale antilichamen die gericht zijn tegen enkele EHV-1 glycoproteinen bleken neutraliserend te zijn (76). Uit passieve immunisatieonderzoekingen bleek dat monoklonale antilichamen gericht tegen gp13 of gp14 (77) of tegen gp13, gp14 of gp17/18 (78) hamsters konden beschermen tegen een letale provocatie. Andere gB en gC glycoproteine-analoga zijn eveneens betrokken bij de bescherming tegen ziekten veroorzaakt door alfa herpesvirussen (8,10, 73). Het EHV-1 gp17/18 glycoproteine, hoewel gekarakteriseerd als een ander potentieel beschermend immunogeen, had tot nu toe geen bekende structurele tegenhanger onder de vele glycoproteinen gecodeerd uit het S-bestanddeel in de andere alfaherpesvirussen (66,79,80). Op basis van de genomische plaats ervan, werd gespeculeerd dat gp17/18 het HSV gE analogon zou zijn (2).

Pseudorabies virus (PRV), een alfaherpesvirus, is de veroorzaker van de ziekte van Aujesky. De ziekte is zeer infectueus en veroorzaakt ernstige economische verliezen in de varkensindustrie. De ziekte gaat gepaard met een grote morbiditeit en mortaliteit onder de biggetjes en is gekenmerkt door ernstige ziekte van de ademhalingswegen, miskramen, kleinere afmeting van de jongen en kleinere groeisnelheden van de overlevenden. Fatale encefalitis is een vaak voorkomend gevolg van de infectie. Latente virale infecties, een kenmerk van herpesvirussen, kunnen worden vastgesteld en maken het dus mogelijk om herstelde volwas-

10

15

20

25

30

sen varkens te laten dienen als chronische dragers van het virus. Voor een recent uitgebreid overzicht zie Wittmann en Rziha (81).

Het PRV genoom bestaat uit 90 x 106 dalton dubbelstrengs DNA (82) gescheiden door omgekeerde, zich herhalende eenheden in uniek lange (UL) of uniek korte (Us) segmenten (83,84). Het PRV genoom codeert voor ongeveer 100 polypeptiden waarvan de expressie wordt geregeld op een cascade-achtige wijze, analoog aan andere herpesvirussen (85.86). Tot op heden is van vijf glycoproteïnen gpI, gpII, qpIII, qp63 en qp50 aangetoond dat ze geassocieerd zijn met de virale envelop en geassocieerd zijn met de verschillende membraanstructuren van met PRV geïnfecteerde cellen (80,86-91). Een zesde door PRV gecodeerd glycoproteine (qX) wordt in het cultuurmedium vrijgemaakt (92). De fysische lokatie van deze glycoproteinen op het PRV genoom en hun DNA volgorde ziin tegenwoordig bekend (62,80,91-98). Zoals bij de glycoproteïnen van andere herpesvirussen, mediëren de PRV glycoproteïnen essentiële virale functies, zoals cellulaire hechting aan en penetratie in of vrijmaking uit de cellen. De PRV glycoproteïnen zijn kritisch in het pathogeniciteitsprofiel van de PRV infectie en zijn kritische bestanddelen bij het genezen van de ziekte en de immuunstatus.

PRV gpI is niet-essentieel voor de virusreplicatie (<u>in vitro</u> en <u>in vivo</u>) en ontbreekt in de meest verzwakte PRV stammen (99). De verzwakte aard van deze gI-gedeleteerde stammen geeft eveneens een mogelijke rol voor gI bij virulentie aan (99,100). Andere PRV eiwitten schijnen echter bij deze functie te zijn betrokken, aangezien expressie van gI alleen niet voldoende is om een hoge mate van virulentie te geven (100).

De rol die gI speelt bij het opwekken van een immuunrespons tegen PRV is onduidelijk. Monoklonale antilichamen tegen gI kunnen het virus in vitro neutraliseren (101) en passief geïmmuniseerde muizen tegen een letale PRV provocatie beschermen (81). Kost en medewerkers (98) hebben

10

15

20

25

3.0

onlangs de expressie van PRV gpI in vaccinia virus recombinanten, hetzij alleen, hetzij tezamen met gp50 en gp63, beschreven. Inenting via de schedel van de vaccinia recombinanten bij muizen leidde tot een verhoogde virulentie, in het bijzonder indien PRV gpI was geassocieerd met coexpressie van gp50 en gp63.

Bij varkens worden echter geen neutraliserende antilichamen tegen gI geproduceerd (5). Bovendien beschermt een recombinant vaccinia virus dat PRV gI-gecodeerde polypeptiden (98) tot expressie brengt geen muizen tegen een letale PRV provocatie (ten opzichte van de bescherming die verkregen werd met de vaccinia virus blanco van het wilde type). Deze gegevens, samengenomen, suggereren dat PRV gpI geschikter als diagnostische probe is dan als een bestanddeel in een sub-eenheidsvaccin.

Het PRV glycoproteine gp63 is naast gp50 in het $U_{\rm S}$ gebied van het PRV genoom geplaatst (80). De coderende volgorde voor PRV gp63 begint met drie op elkaar volgende ATG codons ongeveer 20 nucleotiden stroomafwaarts van het stopcodon van gp50. Er is geen herkenbaar transcriptioneel signaal motief en translatie vindt waarschijnlijk plaats uit hetzelfde transcript als gp50. PRV gp63 is <u>in vitro</u> niet essentieel. PRV gp63 als een continue DNA volgorde met PRV gp50 is tot expressie gebracht in vaccinia virus, zoals is beschreven door Kost en medewerkers (98). De bijdrage van PRV gp63 aan de bescherming van muizen tegen de PRV provocatie is moeilijk te beoordelen, aangezien deze onderzoekingen niet de bijdragen van PRV gp50 en gp63 onderscheiden.

PRV glycoproteïne gX is een niet-structureel glycoproteïne waarvan het eindprodukt wordt afgescheiden in de extracellulaire vloeistof (85,92). Er werd geen in vitro neutralisatie van PRV verkregen met hetzij polyklonale of monoklonale sera voor PRVgX (102,103) en sub-eenheid gX vaccins waren niet beschermend tegen provocatie (104).

PRV glycoproteine gp50 is het Herpes simplex virus type 1 (HSV-1) gD analogon (97). Het DNA open afleesframe

)

10

15

20

25

30

codeert voor 402 aminozuren (95). De rijpe geglycosyleerde vorm (50-60 kDa) bevat O-gebonden koolhydraat zonder N-gebonden glycosylering (95). Varkensserum is zeer reactief met PRV gp50, hetgeen het belang ervan als immunogeen suggereert. Monoklonale antilichamen voor gp50 neutraliseren in vitro PRV met of zonder complement (97,105,106) en beschermen passief muizen (102,105,106) en varkens (102). Vaccinia virus recombinanten die PRV gp50 tot expressie brengen induceren serumneutraliserende antilichamen en beschermen zowel muizen als varkens tegen letale PRV provocatie (98,107,108).

Het PRV gpIII gen is geplaatst in het Ut. gebied van het genoom. Het 1437 bp open afleesframe codeert voor een eiwit met 479 aminozuren. Het 50,9 kDa gededuceerde primaire translatieprodukt heeft acht potentiële, met Ngebonden glycosyleringsplaatsen (96). PRV gIII is het HSV-1 gC analogon (96). Functionele vervanging van PRV gIII door HSVgC werd niet waargenomen (109). Hoewel PRV gIII nietessentieel voor replicatie in vitro is (110,111), is de rijpe geglycosyleerde vorm (98 kDa) een overbodig bestanddeel van de PRV envelop. Anti-gpIII monoklonale antilichamen neutraliseren het virus in vitro met of zonder complement (86,106,110) en kunnen passief muizen en varkens (102) beschermen. Het PRV glycoproteine gIII kan muizen en varkens tegen letale PRV provocatie beschermen na immunisatie met een Cro/gIII fusie proteïne, tot expressie gebracht in E.coli (Robbins, A., R. Watson, L. Enquist, Europese octrooiaanvrage 0162738A1) of tot expressie gebracht in een vaccinia recombinant (Panicali, D., L. Gritz, G. Mazzara, Europese octrooiaanvrage 0261940A2).

Een van de belangrijkste bestanddelen van de PRV envelop is een via een disulfide verknoopt complex van drie glycoproteïnen (120 kDa, 67 kDa en 58 kDa) volgens de nomenclatuur van Hampl (86) aangeduid als PRV gpII. De DNA volgorde coderend PRV gpII is geplaatst aan het linke uiteinde van U_L. Het open afleesframe van 2976 nucleotiden codeert voor een primair translatieprodukt van 913 aminozu-

١

10

15

20

25

30

ren of 110 kDa. PRV gpII is het HSV-1 gB homoloog (62). Aangetoond is dat monoklonale antilichamen gericht tegen PRV gpII het virus in vitro (5) met of zonder complement (81) neutraliseren. Bovendien demonstreren passieve immunisatieonderzoekingen dat neutraliserende monoklonale antilichamen ten dele varkens beschermen doch faalden muizen tegen virulente virusprovocatie te beschermen (102). Tot nu toe is nog geen actieve immunisatie van varkens met PRV gpII glycoproteine gemeld.

Gedurende de laatste 20 jaren is het voorkomen van genitale infecties veroorzaakt door het herpes simplex virus type 2 (HSV2) aanzienlijk toegenomen. Recente schattingen geven aan dat in de Verenigde Staten 5-20 miljoen mensen genitale herpes hebben (112). Hoewel gebleken is dat orale behandeling met acyclovir de ernst van primaire infecties vermindert (113) en zich herhalende episoden onderdrukt (114), is de bestrijding en de behandeling van deze infecties verre van ideaal. Daarvoor is een vaccin ter verhindering van primaire en zich herhalende infecties nodig.

Het herpes simplex virus type 1 (HSV1) genoom codeert voor ten minste acht antigeen verschillende glycoproteinen: gB, gC, gD, gE, gG, gH, gI en gJ (115). Homologen voor deze genen schijnen aanwezig te zijn in HSV2 (116-119). Aangezien deze glycoproteinen zowel in de virion envelop als in het geinfecteerde celplasmamembraan aanwezig zijn, kunnen ze humorale en via een cel gemedieerde, beschermende immuurresponsen geven (37).

Het relatieve belang van humorale en cellulaire immuniteit bij de bescherming tegen herpes simplex virusinfecties is niet volledig opgehelderd. Muizen die met gezuiverd HSV1 gB, gC of gD waren geimmuniseerd zijn beschermd tegen letale HSV1 provocatie (120). Muizen zijn eveneens beschermd tegen letale HSV1 of HSV2 provocatie door passieve immunisatie met antilichamen tegen het totale HSV1 (121) of HSV2 (122) virus en met antilichamen tegen de individuele HSV2 gB, gC, gD of gE glycoproteinen (123).

10

15

20

25

Deze bescherming schijnt echter afhankelijk te zijn van een competente T-celrespons, aangezien dieren waarvan de immuniteit was onderdrukt door bestraling, cyclofosfamide of anti-thymocytenserum niet werden beschermd (124).

De bijdragen van de afzonderlijke glycoproteïnen bij het opwekken van een beschermende immuunrespons is niet volledig opgehelderd. Expressie van deze glycoproteïnen in een heteroloog systeem, zoals vaccinia, heeft het mogelijk gemaakt dat enkele van deze parameters werden geanalyseerd. Zo is bijvoorbeeld gebleken dat vaccinia virus vectoren die HSV1 qB (125) en HSV1 qC (32) tot expressie brengen cytotoxische T-celresponsen induceren. Bovendien is gebleken dat muizen geimmuniseerd met recombinant vaccinia virus, die tot expressie brengen hetzij HSV1 qB (8), HSV1 gC (126) of HSV1 qD (26) beschermd zijn tegen een letale provocatie van HSV1. Een recombinant vaccinia virus dat HSV1 gD tot expressie brengt blijkt eveneens beschermend ten opzichte van HSV2 in een quinees biggetje modelsysteem te zijn (44). Het is echter niet bekend of expressie van vele HSV antigenen tot een potentiëring van deze beschermende respons zal leiden.

Runder herpesvirus 1 (BHV1) is verantwoordelijk voor verschillende ziekten bij vee, waaronder conjunctivitis, vulvovaginitis en miskraam (127). Het is eveneens één van de meest belangrijke veroorzakers van de ademhalingsziekte bij rundvee, hetzij rechtstreeks werkende, hetzij als een van te voren vatbaar makende factor voor bacteriële infectie (128).

Een specificatie van BHV1 omvat meer dan 30 structurele polypeptiden, waarvan 11 geglycosyleerd zijn (129). Vier van deze glycoproteinen, gI, gII, gIII en gIV, zijn gekarakteriseerd en bleken homoloog aan de herpes simplex virus (HSV) glycoproteinen gB, gC, gD en gE te zijn (130,131).

Sub-eenheidvaccins die uit gI, gIII en/of gIV bestaan bleken vee tegen ziekte (onder toepassing van een BHVI/Pasteurella hemolytica aerosol provocatiemodel) te

5

10

15

20

25

30

beschermen, doch niet tegen infectie (132). Uit deze resultaten blijkt het belang van deze glycoproteinen bij het opwekken van een succesvolle immuunrespons tegen BHV1.

gI en gIII zijn eveneens gekloond in vaccinia virus en het is gebleken dat vee dat met deze recombinanten is geïmmuniseerd neutraliserende antilichamen tegen BHV1 produceren (56,133).

Katten rhinotracheitis is een gebruikelijke en over de hele wereld voorkomende ziekte van katten die wordt veroorzaakt door een α herpesvirus, aangeduid als feline herpesvirus type 1 (FHV-1). Evenals andere herpesvirussen, geeft FHV-1 een latente infectie die leidt tot een periodieke reactivering (134). FHV-1 infecties bij gefokte koloniën worden gekenmerkt door een hoog mortaliteitspercentage bij poesjes. Secundaire infecties van het bovenste gedeelte van het ademhalingsstelsel zijn tamelijk verzwakkend bij de volwassen dieren. De bestrijding van deze ziekte geschiedt tegenwoordig door gebruik te maken van gemodificeerde levende of geïnactiveerde vaccins die de ontwikkeling van klinische signalen kunnen onderdrukken, doch niet infectie, die leidt tot verspreiding van het virus, kan verhinderen. Zo kunnen dus asymptomatisch gevaccineerde katten virulent virus verspreiden en latente infecties kunnen niet worden verhinderd door de bestaande vaccins (135) of met de veiliger, gezuiverde sub-eenheidvaccins die onder ontwikkeling zijn (136,137).

Herpesvirus glycoproteinen medieren het hechten van het virion aan de gastheercel en zijn uiterst belangrijk bij virale infecties (138,139). Ze bepalen eveneens de sub-type specificiteit van het virus (110). Herpesvirus glycoproteinen antigenen worden herkend door zowel de humorale als cellulaire immuunrespensen bij gevaccineerde gastheren opwekken (44,107,141,142). FHV-1 bleek ten minste 23 verschillende eiwitten te bevatten (143,144). Hiervan zijn ten minste vijf geglycosyleerd (144,145) met vermelde moleculaire massa's varierende van 120 kDa tot 60 kDa. De

5

10

25

30

FHV-1 glycoproteinen bleken immunogeen te zijn (143,145).

Evenals vele andere α -herpesvirussen, bleek FHV-1 een homoloog van glycoproteine B (gB) van HSV-1 te hebben en een gedeeltelijke volgorde van het FHV-1 gB gen is onlangs beschreven (146). Het HSV-1 gB is nodig voor de virusintrede en voor de celfusie (147-149). Het HSV-1 gB en de gB analoga van andere herpesvirussen bleken belangrijke circulerende antilichamen evenals cel-gemedieerde immuunresponsen op te wekken (8,10,37,47,73,150). Het FHV-1 gB glycoproteine is een 134 kDa complex dat met B-mercaptoethanol wordt gedissocieerd in twee glycoproteinen van 66 kDa en 60 kDa. Het FHV-1 DNA genoom heeft een afmeting van ongeveer 134 kD (153).

Epstein Barr virus (EBV), een humaan B lymfotropisch herpesvirus, is een lid van de genus lymfocryptovirus die behoort tot de sub-familie γ -herpesvirus (115). Het is de veroorzaker van infectueuze mononucleosis (154) en van B-cel lymfomas (156). EBV is geassocieerd met twee humane kwaadaardige ziekten, het endemische Burkitt's lymfoma en het niet-gedifferentieerde nasofaryngeale carcinoom (156).

Sinds het EBV genoom volledig is gesequenceerd (207) als de genomen VZV (66) en HSVI (158), zijn talrijke homologieën tussen deze verschillende herpesvirussen beschreven (159). In enkele gevallen zijn deze homologieën toegepast voor de voorspelling van de potentiële functies van enkele open afleesframe (ORFs) van EBV. De EBV genen homoloog aan de HSV1 genen betrokken bij immuniteit zijn van bijzonder belang. Zo heeft het EBV BALF4 gen homologieën met HSV1 gB (68) en het EBV BXLF2 gen met HSV1 gH (161). Tenslotte bevat het EBV BBRF3 gen homologieën met een CMV membraaneiwit (162).

Van de EBV eiwitten, zijn de twee belangrijkste envelop glycoproteinen gp340 en gp220 de best gekarakteriseerde potentiële vaccinerende antigenen. Zij zijn afgeleid van hetzelfde gen door splicing, zonder een verandering van het afleesframe (163,164). Monoklonale antilichamen en polyklonale sera gericht tegen gp340 neutraliseren EBV in

10

15

20

25

3.0

vitro (165). De cottontop tamarinds, het enige, gevoelige dier, kan worden beschermd door een immunisatie met gezuiverd gp340 (166) en met een recombinant EBV gp340 vaccinia virus (167). In dit geval werd de bescherming verkregen met een recombinant afgeleid van de WR vaccinia stam, doch niet met een recombinant afgeleid van de Wyeth vaccinia stam. De Wyeth stam wordt op grote schaal toegepast als een vaccinstam.

Monoklonale antilichamen gericht tegen gp85, het 10 EBV homoloog van HSV1 gH, zijn beschreven als <u>in vitro</u> neutraliserende antilichamen (168,169).

Humaan-cytomegalovirus (HCMV) is een lid van de β herpesvirinae subfamilie (familie Herpesviridae). HCMV kan een aanhoudende, produktieve infectie tegenover substantiele specifieke immuniteit produceren. Zelfs indien HCMV een lage pathogeniciteit in het algemeen bezit, veroorzaakt intrauterineinfectie hersenbeschadigingen of doofheid bij ongeveer 0,15 % van alle pasgeborenen en het is de meest voorkomende infectueuze complicatie van orgaantransplantatie (170). Hoewel de doeltreffendheid van een experimenteel, levend, verzwakt (Towne stam) HCMV vaccin is gedemonstreerd (171), hebben bezorgdheid betreffende levende vaccinstammen tot pogingen geleid om de identificatie van HCMV eiwitten die bruikbaar zijn als een sub-eenheidsvaccins te identificeren. In dit opzicht is de identificatie van virion glycoproteïnen en hun beoordeling als beschermende middelen een belangrijke stap.

Er zijn drie immunologisch bepaalde families van glycoproteinen geassocieerd met de HCMV envelop beschreven 30 (172): gCI (gp55 en gp93-130); gCII (gp47-52); en gCIII (gp85-p145).

Het gen coderende voor gCI is homoloog aan HSVI gB. De gCII glycoproteinen worden gecodeerd door een familie van vijf genen (HXLF), gerangschikt in een tandem en delende één of twee homologiegebieden. Waarschijnlijker wordt gCII slechts door twee van deze genen gecodeerd (172,173). Het gen coderende voor gCIII is homoloog aan

15

20

25

HSVI gH (174).

5

10

15

3.0

35

.)

In vitro neutraliserende antilichamen die specifiek gericht zijn tegen elk van deze families zijn beschreven (174-176).

Geschikt gemodificeerde pokkenvirusmutanten die exogene paard herpesvirus genen bevatten die tot expressie zijn gebracht in een gastheer als een antigene determinant die de produktie door de gastheer van antilichamen tegen herpesvirus antigenen opwekt, vormen nieuwe vaccins die de nadelen van gebruikelijke vaccins, onder toepassing van gedode of verzwakte levende organismen, missen. Zo vereist bijvoorbeeld de bereiding van vaccins uit gedode organismen de groei van grote hoeveelheden van de organismen, gevolgd door een behandeling die selectief hun infectievermogen zal doden zonder hun antigeniciteit aan te tasten. Aan de andere kant hebben vaccins die verzwakte, levende organismen bevatten altijd de mogelijkheid van een omkering van het verzwakte organisme in een pathogene toestand. Indien recombinant pokkenvirus dat daarentegen een gemodificeerd is met een paard herpesvirus gen coderende 20 voor een antigene determinant van een ziekte teweeg brengende herpesvirus als vaccin wordt toegepast, wordt de mogelijkheid van reversie in een pathogeen organisme vermeden, aangezien het pokkenvirus slechts het gen coderende voor de antigene determinant van het ziekte teweeg 25 brengende organisme en niet die genetische gedeelten van het organisme dat verantwoordelijk is voor de replicatie van het pathogeen, bevat.

PRV infecteert fataal vele zoogdierspecies (rundhonden enz.). Volwassen varkens overleven echter gewoonlijk de infectie en vormen daardoor een belangrijk virusreservoir. Omdat PRV ernstige economische verliezen veroorzaakt, wordt in vele landen vaccinatie van varkens met verzwakte of gedode vaccins uitgevoerd.

Pogingen PRV infectie in varkens te bestrijden en economische verliezen te verminderen werden uitgevoerd door actieve immunisatie met gemodificeerde, levende of geïnac-

tiveerde vaccins. Verzwakte vaccins die in het algemeen een langdurende immuniteit induceren en wat kosten betreft doeltreffend zijn houden echter het risico van een onvoldoende verzwakking of genetische instabiliteit in. Geinactiveerde vaccins zijn minder doeltreffend, vereisen vele immunisaties en bevatten gewoonlijk krachtige adjuvantia. Deze laatste preparaten kunnen na het vaccineren allergische reacties induceren, zoals gebrek aan eetlust, hyperthermie of miskramen bij drachtige zeugen. Deze vaccintypen lijden eveneens aan bepaalde nadelen wat betreft het voorkomen van latente infecties, overwinnen van de effecten van maternale antilichamen of de doeltreffendheid van de vaccinatie en elimineren het potentiële gebruik van een serologisch diagnostisch onderzoek ter onderscheiding van gevaccineerde dieren van die welke vooraf met PRV zijn geinjecteerd.

Alternatieve vaccinatiestrategieën, zoals gebruik van recombinant pokkenvirussen die immunologisch belangrijke PRV genprodukten tot expressie brengen zullen bepaalde voordelen bezitten: (a) elimineren verzwakte PRV vaccinstammen uit het gebied en (b) maken het onderscheid tussen gevaccineerde en geïnfecteerde seropositieve dieren mogelijk. Dit laatste zal geschieden door toepassing van geschikte, diagnostische reagentia die nauwkeurig gevaccineerde van natuurlijk geinfecteerde dieren onderscheiden. Dit is een belangrijke overweging gezien de bestaande voorschriften die het vervoer van seropositieve dieren regelen. Verder is de vaccinatie economischer en verdient aanbeveling wat het onderzoek en elimineren van geïnfecteerde dieren uit de groepen betreft. Het ontwikkelen van dergelijke vaccins vereist een kennis van de bijdragen die door geschikte PRV antigenen aan de inductie van beschermende immuniteit wordt geleverd. In het geval van PRV, evenals bij andere leden van de herpesvirusfamilie, zijn de glycoproteïnen belangrijke kandidaten voor antigenen die in een doeltreffend sub-eenheid recombinant vaccin aanwezig zijn.

10

15

20

25

30

De technologie van het ontwikkelen van vaccinia virus recombinanten is onlangs uitgebreid met andere leden van de pokkenvirusfamilie die een beperkter gastheergebied hebben. In het bijzonder vogelpokkenvirussen, die zich vermeerderen in vogelspecies, zijn geconstrueerd teneinde immunologische, van belangzijnde genprodukten tot expressie te brengen. Inenting van vogel (42,177) en niet-vogel species (41) met vogelpokkenvirusrecombinanten wekken beschermende immuunresponsen tegen het overeenkomstige pathogeen op.

Verzwakte levende vaccins en geînactiveerde vaccins voor BHV1 zijn meer dan 30 jaar beschikbaar en hebben met succes het voorkomen van met BHV1 verwante ziekten verminderd. Deze vaccins verhinderen echter niet latente infectie of herinfectie met wildtype virus. Ze bemoeilijken eveneens de differentiatie tussen geïnfecteerde en gevaccineerde dieren.

Beide typen vaccins hebben andere belangrijke nadelen. De vaccinatie van zwangere koeien met verzwakte, levende vaccins kunnen de dood van het foetus en daarna een miskraam veroorzaken (127). Bovendien bleken gevaccineerde dieren het virus te verspreiden (178). Daarom kunnen gevaccineerde dieren die met zwangere koeien tezamen worden gehouden infectueus virus naar het zwangere dier verspreiden en een miskraam van de foetus veroorzaken.

Geinactiveerde vaccins induceren geen miskramen en veroorzaken geen virale excretie. Ze maken echter het gebruik van adjuvantia nodig en kunnen fatale hypersensibiliteitsreacties (anafylaxis) en niet-fatale ontstekingen en koorts (179) veroorzaken.

Eén van de belangrijkere aspecten van de vaccinatie is het overwinnen of vermijden van de moederimmuniteit. In dit opzicht wordt opgemerkt dat indien een moeder immuun is voor een speciale pathogeen, de "immuniteit" in de moeder via de antilichamen die in het colostrum aanwezig zijn en/of via andere wegen zal overgaan op de pasgeborene. Desalniettemin kan de pasgeborene niet met succes worden

10

15

20

25

3.0

gevaccineerd totdat de mate van moederimmuniteit voldoende is verminderd. Er is daarom een nauw gebied waarin de pasgeborene met succes kan worden gevaccineerd in aanwezigheid van afnemende moederimmuniteit.

Het zal dus duidelijk zijn dat het verschaffen van een herpesvirusrecombinant pokkenvirus en van vaccins die een beschermende immuniteit tegen herpesvirusinfecties verlenen, die de stand der techniek de voordelen van inënting met levend virus bieden, doch de hiervoor besproken moeilijkheden verminderen of wegnemen, een zeer gewenst voordeel boven de gangbare stand van de techniek zullen bieden.

Doelstellingen van de uitvinding.

15

20

25

5

10

Daarom is een doel van deze uitvinding het verschaffen van recombinant pokkenvirussen, welke virussen genprodukten van het herpesvirus tot expressie brengen en het verschaffen van een methode voor het bereiden van dergelijke recombinant pokkenvirussen.

Een ander doel van deze uitvinding is het kloneren en tot expressie brengen van herpes virus coderende volgorden in een pokkenvirusvector, in het bijzonder een vaccinia virus, pluimveepokkenvirus of kanariepokkenvirusvector.

Weer een ander aspect van deze uitvinding is het verschaffen van een vaccin dat in staat is herpesvirus neutraliserende antilichamen op te wekken en een beschermende immuniteit tegen letale herpesvirusprovocatie te geven.

30 Deze en andere doelstellingen en voordelen van de onderhavige uitvinding zullen duidelijker worden na kennisneming van het volgende.

Verklaring van de uitvinding.

35

Een aspect van de onderhavige uitvinding heeft betrekking op een recombinant pokkenvirus dat daarin een DNA volgorde van herpesvirus in een niet-essentieel gebied van het pokkenvirusgenoom bevat. Het is gunstig indien het herpesvirus een lid van de α -herpesvirus, β -herpesvirus of γ -herpesvirus onderfamilie is. In het bijzonder codeert de DNA volgorde uit herpesvirus voor een herpesvirus glycoproteine. Meer in het bijzonder wordt het herpesvirus glycoproteine gekozen uit de groep bestaande uit paard herpesvirus gp13, paard herpesvirus gp14, paard herpesvirus gD, paard herpesvirus gp63, paard herpesvirus gE, pseudorabies virus gp 50, pseudorabies virus gpIII, pseudorabies virus gpIII, pseudorabies virus gB, herpes simplex virus gC, herpes simplex virus gB, herpes virus gI, kat herpes virus gB, Epstein-Barr virus gp220, Epstein-Barr virus gB, Eps

Volgens de onderhavige uitvinding brengt het recombinant pokkenvirus genprodukten van het vreemde herpesvirusgen tot expressie. In het bijzonder codeert de vreemde DNA volgorde voor een herpesvirus glycoproteine en wordt het vreemde DNA in een gastheer tot expressie gebracht door de vorming van een herpesvirus glycoproteine. Het is gunstig indien een aantal herpesvirus glycoproteinen samen in de gastheer door de recombinant pokkenvirus tot expressie wordt gebracht. Het pokkenvirus is geschikt een vaccinia virus of een vogelpokkenvirus, zoals een pluimveepokkenvirus of kanariepokkenvirus.

Een ander aspect van de onderhavige uitvinding heeft betrekking op een vaccin voor het induceren van een immunologische respons in een gastheerdier dat met het vaccin is ingeënt, welk vaccin een drager en een recombinant pokkenvirus, bevattende, in een niet-essentieel gebied daarvan, DNA van herpesvirus, bevat. Meer in het bijzonder codeert het DNA voor en brengt tot expressie een herpesvirus glycoproteine. Geschikt wordt een aantal herpesvirus glycoproteinen samen in de gastheer door het pokkenvirus tot expressie gebracht. Het pokkenvirus dat in het vaccin volgens de onderhavige uitvinding wordt toegepast is

geschikt een vaccinia virus of een vogelpokkenvirus, zoals gevogeltépokkenvirus of kanariepokkenvirus.

Een ander aspect van de onderhavige uitvinding heeft betrekking op mechanismen om het aspect van de moederimmuniteit te mijden. Indien de belemmering is toe te schrijven aan de aanwezigheid van antilichamen voor een bepaald antigeen(en), dan kan de barrière van de moederimmuniteit worden overwonnen of vermeden door, selectief. te maken van vectoren die bepaalde ondergroepen gebruik van antigenen tot expressie brengen. Zo kan bijvoorbeeld 10 zwangere dier worden gevaccineerd met een recombinant vaccinia virus dat pseudorabies virus glycoproteine gp50 tot expressie brengt en het nakomelingschap kan bij de geboorte of kort daarna worden gevaccineerd met vaccinia 15 recombinanten die andere pseudorabies virus glycoproteinen gpII of gpIII of combinaties daarvan, tot expressie brengen. Indien aan de andere kant de barrière van de moederimmuniteit is toe te schrijven aan de vector, kan men verschillend de moeder met één vector (vaccinia of vogelpokken) en het nakomelingschap met de andere vector vaccine-Deze procedure houdt natuurlijk niet alleen het gebruik van verschillende vectoren in, doch eveneens van factoren die een verschillende constellatie van glycoproteinen tot expressie brengen. De onderhavige uitvinding heeft dus betrekking op een methode voor het overwinnen of vermijden van moederimmuniteit, welke anders een succesvolle immunisatie bij pasgeborenen zal verhinderen. Volgens de onderhavige uitvinding wordt de nakomenschap van pasgeborenen ingeënt met een recombinant pokkenvirus dat daarin DNA van een niet-pokkenvirusbron in een niet-essentieel gebied van het pokkenvirusgenoom bevat, welk DNA codeert voor een eerste antigeen van een pathogeen van de nakomelingschap van pasgeborenen en welk antigeen verschilt van een tweede antigeen van hetzelfde pathogeen dat wordt toegepast voor het induceren van een immunologische respons op hetzelfde pathogeen in de moeder van de nakomelingschap van pasgeborenen. Eveneens wordt volgens de onderhavige uitvinding de

)

20

25

30

nakomelingschap van pasgeborenen ingeënt met een recombinant eerste pokkenvirus dat daarin DNA van een niet-pokkenbron in een niet-essentieel gebied van het eerste pokkenvirusgenoom bevat, welk DNA codeert voor een antigeen van een pathogeen van de nakomelingschap van pasgeborenen en welk eerste pokkenvirus verschilt van een recombinant tweede pokkenvirus dat gebruikt wordt voor het induceren van een immunologische respons op hetzelfde pathogeen in de moeder van de nakomelingschap van pasgeborenen.

Korte beschrijving van de tekeningen.

Er zal een beter begrip van de onderhavige uitvinding worden verkregen door verwijzing naar de bijgesloten tekeningen, waarin

Figuur 1 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant vaccinia virus vP425 geeft,

Figuur 2 de DNA volgorde van een EHV-1 1,88 Kb frament bevattende de gpl3 coderende volgorden laat zien,

Figur 3 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant vaccinia virus vF483 bevattende het EHV-1 qp13 qen afbeeldt,

Figuur 4 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant vaccinia virus vP458 afbeeldt,

Figur 5 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant vaccinia virus vP577 bevattende het EHV-1 gp14 gen geeft,

Figuur 6 de DNA volgorde van een EHV-1 3,35 Kb fragment bevattende de gp14 coderende volgorde vertoont,

Figuur 7 een grafiek van de relatieve hydrofieliciteit voor de EHV-1 gp14 coderende volgorden is,

Figur 8 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant gevogelte pokkenvirus vFP44 bevattende het EHV-1 gp13 gen vertoont,

Figuur 9 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant kanariepokkenvirus vCP48 bevattende het EHV-1 gp13 gen geeft,

10

15

20

25

30

Figur 10 schematisch een methode voor de constructie van de donorplasmiden pHES-MP63, pHES-MP1 en pHES-MP34, bevattende gemodificeerde versies van het EHV-1 gp14 gen, vertoont,

Figur 11 een kaart van de BamHI splitsingsplaatsen van de EHV-1 Kentucky D stam geeft, aanduidende de omgekeerde herhalingen van het genoom door rechthoeken, aantonende de plaats van de zes hoofd EHV-1 glycoproteInegenen en vertonende een uitbreiding van het gebied van het genoom dat de gD, gp63 en gE genen bevat,

Figuur 12 de nucleotidevolgorde van een EHV-1 6402 basepaarfragment bevattende de gD, gp63 en gE coderende volgorden vertoont,

Figuur 13 een hydropathie grafiek van de volgorde 15 van 402 aminozuren samen vormende EHV-1 gD is,

Figuur 14 een hydropathie grafiek van de volgorde van 413 aminozuren, samen vormende EHV-1 gp63 is,

Figuur 15 een hydropathie grafiek van de volgorde van 552 aminozuren, samen vormende EHV-1 gE is,

Figur 16 schematisch een methode voor de constructie van donorplasmiden pJCA006, pJCA007 en pJCA008 bevattende respectievelijk het EHV-1 gD gen, het EHV-1 gE gen en het EHV-1 gp63 gen, en ontwikkeling van recombinant vaccinia virus bevattende deze genen vertoont,

Figuur 17 schematisch een methode voor de constructie van de donorplasmiden pJCA009 (bevattende de EHV-1 gD en gp63 genen) en pJCA010 (bevattende het EHV-1 gD, gp63 en gE genen) en ontwikkeling van recombinant vaccinia virus bevattende deze genen vertoont,

Figuur 18 schematisch een methode voor de constructie van donorplasmide PR18 bevattende het PRV gpII gen en vorming van recombinant vaccinia virus dat het PRV gpII gen tot expressie brengt, geeft,

Figuur 19 de DNA volgorde van het PRV gpII open afleesframe geeft,

Figuur 20 schematisch een methode voor de constructie van donorplasmide pPR24 bevattende het PRV gpIII

5

20

25

30

35

gen en vorming van recombinant vaccinia virus uitdrukkende het PRV gpIII gen vertoont,

Figuur 21 de DNA volgorde van het PRV gpIII open afleesframe aangeeft.

Figur 22 schematisch een methode voor de constructie van het donorplasmide pPR26 bevattende het PRV gp50 gen en vorming van recombinant vaccinia virus dat het PRV gp50 gen tot expressie brengt, geeft,

Figuur 23 de DNA volgorde van het PRV gp50 open 10 afleesframe vertoont.

Figuur 24 schematisch een methode voor de constructie van de plasmiden pSD478VC en pSD479VCBG en invoeging van β -galactoside in vaccinia virus afbeeldt,

Figuur 25 schematisch een methode voor de con-15 structie van plasmide pMP13PP vertoont,

Figuur 26 schematisch een methode voor de constructie van het plasmide pFPPRVII, bevattende het PRV gpII gen, weergeeft.

Figuur 27 schematisch een methode voor de constructie van het recombinant kanariepokkenvirus vCP55, tot expressie brengend het PRV gpII gen, weergeeft,

Figuur 28 schematisch een methode voor de constructie van de recombinant vaccinia virus vP717, tot expressie brengend het PRV gI gen, geeft.

Figuur 29 schematisch een methode voor de constructie van de recombinant vaccinia virussen vP569 en vP734, tot expressie brengen het HSV-2 gB gen, geeft,

Figur 30 schematisch een methode voor de constructie van de recombinant vaccinia virussen vP579, vP748 en vP776, tot expressie brengend het HSV-2 gC gen, vertoont,

Figur 31 schematisch een methode voor de constructie van de recombinant vaccinia virussen vP570, vP761, vP775 en vP777, tot expressie brengend het HSV-2 gD gen, weergeeft,

Figuur 32 schematisch een methode voor de constructie van de recombinant vaccinia virussen vP637 en

5

20

25

30

vP724, tot expressie brengend het BHV-1 gen, weergeeft,

Figur 33 schematisch een methode voor de constructie van het donorplasmide pJCA001 bevattende het FHV-1 gB gen en voor de constructie van het recombinant vaccinia virus vP713, tot expressie brengend het FHV-1 gB gen, weergeeft,

Figurr 34 de nucleotidevolgorde van het 3400 bp segment van FHV-1 DNA coderende glycoproteine gB afbeeldt,

Figur 35 een hydropathie grafiek van de volgorde 10 van 947 aminozuren vormende FHV-1 gB afbeeldt,

Figur 36 schematisch een methode voor de constructie van de donorplasmiden 409gp220 bevattende het EBV gp220 gen en 409gp340, bevattende het EBV gp340 gen, weergeeft.

Figur 37 schematisch een methode voor de constructie van het vaccinia donorplasmide 409gB, bevattende het EBV qB gen, weergeeft,

Figuur 38 schematisch een methode voor de constructie van het vaccinia donorplasmide 486gH bevattende 20 het EBV gH gen weergeeft,

Figuur 39 schematisch de structuur van het vaccinia donorplasmide 513gHgBgp340, bevattende de EBV genen gp340, gB en gH voorstelt,

Figurr 40 schematisch een methode voor de con-25 structie van het vaccinia donorplasmide 409CMVgB bevattende het CMV gB gen geeft,

Figuur 41 de nucleotide en aminozuurvolgorden van HCMV (Towne stam) HXLF1 gen weergeeft, en

Figuur 42 de nucleotide en aminozuurvolgorden van 30 HCMV (Towne stam) HXLF2 gen voorstelt.

Uitvoerige beschrijving van de uitvinding.

Een beter begrip van de onderhavige uitvinding en van de vele voordelen ervan kan nu worden ontleend aan de volgende voorbeelden die ter illustratie worden gegeven.

Voorbeeld 1:

5

10

15

20

25

30

35

Constructie van vaccinia virus recombinanten die het paard herpesvirus gp13 glycoproteïne tot expressie brengen.

Vervanging van het HA gen van vaccinia door het E.coli β -galactosidasegen.

In dit voorbeeld werd de Kopenhagenstam van het vaccinia virus verkregen van Rhone Merieux, Inc. (Athens, Georgia) gebruikt. Het virus werd gekweekt uit een gezuiverd plaque isolatieprodukt op hetzij VERO (ATCC# CCL81) of MRC-5 (ATCC# CCL171) cellen in Eagle's minimaal essentieel medium (MEM) plus 10 % foetaal runderserum (FBS). Een derivaat van het wildtype virus waaruit volgens standaardmethoden (25,28) de volledige coderingsvolgorde voor het thymidinekinasegen was deleted werd geïsoleerd en aangeduid met vP410. Deze thymidinekinasedeletiemutant werd toegepast voor verdere behandelingen. Plasmiden werden geconstrueerd, onderzocht en deze liet men volgens standaardmethoden groeien (20,27,28).

Onder verwijzing nu naar figuur 1, werd het 13 Kb SalI fragment van het vaccinia virus dat de HindIII A/B fragmentverbinding omspant gebonden aan SalI gedigereerd pUC8 ontwikkelend pSD419VC. De rechterarm van pSD419VC overeenkomende met het HindIII B gedeelte van het SalI fragment werd verwijderd door digereren met HindIII en weer gebonden onder vorming van pSD456VC. pSD456VC bevat dus het rechter uiteinde van het HindIII A fragment, waarin het volledige, coderende gedeelte voor het hemagglutinine (HA) gen (35) geflankeerd door ongeveer 0,4 Kb extra vacciniavolgorden aan elke kant aanwezig is.

Ter verkrijging van een plasmidevector die vrijwel zonder HA coderende volgorden is, werd pSD456VC geknipt (gedeeltelijk gedigereerd) bij de <u>Rsa</u>I plaats stroomopwaarts van het HA gen en bij de <u>Eaq</u>I plaats 80 bp van het 3' einde van het HA gen. Het benaderde 3,5 Kb <u>Rsa</u>I/<u>Eaq</u>I fragment werd uit een agarosegel geïsoleerd.

Synthetische oligonucleotiden MPSYN59-62 werden

bereid ter vervanging van het gebied van de <u>Rsa</u>I plaats tot plaats 2 stroomopwaarts van de <u>HA</u> coderende volgorde, onmiddellijk gevolgd door de <u>Bgl</u>II, <u>Sma</u>I en <u>Pst</u>I restrictieplaatsen en een <u>Eaq</u>I sticky uiteinde. De volgorde van MPSYN59-62 met de aangegeven restrictieplaatsen is als volgt:

5'-ACACGAATGATTTCTAAAGTATTTGGAAAGTTTTATAGGTAGTTGATAGAACAA
3'-TGTGCTTACTAAAAGATTTCATAAACCTTTCAAAATATCCATCAACTATCTTGTT

10 AATACATAATTTTGTAAAAATAAATCACTTTTTATACTAAGATCTCCCGGGC-TGCAGC-3 '

TTATGTATAAAACATTTTTATTTAGTGAAAAATATGAT<u>TCTA-</u> <u>GAGGCCCGACGTCGCCGG-5'</u>

BglII SmaI PstI EagI

Het annealed MPSYN59-62 mengsel werd gebonden aan het 3,5 Kb RsaI/EaqI fragment van pSD456VC, onder vorming van pSD466VC. Zo is dus in pSD466VC het HA gen Verwagen

van pSD466VC. Zo is dus in pSD466VC het HA gen vervangen door een polylinkergebied.

Een 3,2 Kb <u>Bql</u>II/<u>Bam</u>HI (partieel) fragment bevattende het <u>E.coli</u> β-galactosidase gen van pMC1871 (34) onder

de transcriptionele controle van de vaccinia 11 kDa promotor (7) werd gekloneerd in psD466VC, dat was gedigereerd
met BqlII. Een plasmide dat de 11 kDa promotor/β-galactosidase gen cassette in een van links tot rechts oriëntatie
ten opzichte van de flankerende vaccinia armen bevatte werd
met psD466VCBGA aangeduid en gerecombineerd in een thymidinekinasedeletiemutant, vP410, van de Kopenhagenstam van het
vaccinia virus onder vorming van de vaccinia recombinant
30 vP425 tot expressie brengend het β-galactosidase. 80
baseparen bij het carboxyluiteinde van het HA gen werden
behouden, teneinde niet een korte, potentiële open afleesframe overgeschreven van rechts naar links ten opzichte van
het vacciniadenoom te verbreken.

Het recombinant vaccinia virus, vP425 (184) werd geïdentificeerd op basis van blauwe plaquevorming in aanwezigheid van het chromogene substraat, X-gal, zoals

35

15

door anderen is beschreven (9,24). Vervanging van het β -galactosidasegen door nog een ander vreemd gen in opeenvolgende vaccinia recombinanten kon gemakkelijk worden gevolgd door isolatie van kleurloze plaques in plaats van blauwe plaques.

Ter vergemakkelijking van toekomstige kloningsstappen, werd de <u>Sma</u>I-plaats afgeleid van het pUC8 multi-klonerend gebied geëlimineerd door digereren van pSD466VC met <u>BamHI/Eco</u>RI, blunt eindigende met het Klenow-fragment van <u>E.coli</u> polymerase en weer verknoping. Zo is dus de enkelvoudige <u>Sma</u>I plaats die achterblijft in het verkregen plasmide, pSD467VC, in het polylinkergebied van de HA deletie aanwezig.

15 <u>Identificatie van DNA volgorden coderende het EHV-</u> 1 gpl3 gen.

De DNA volgorde coderende voor het glycoproteine

EHV-1 gp13 is aanwezig in het 7,3 Kb BamHI-H fragment van EHV-1 (3). De nucleotidevolgordewaarden voor beide strengen 20 werd verkregen uit het pUC (BamHI-H) gebied, onder toepassing van overlappende sub-klonen onder toepassing van het gemodificeerde T7 enzym SEQUENASE (40) (U.S. Biochemicals, Cleveland. OH). Standaard didesoxv ketenbeëindigende reacties (33) werden uitgevoerd op dubbelstrengs plasmide-25 matrijzen die waren gedenatureerd in een alkali. De M13 voorwaartse en omgekeerde primers werden toegepast ter verkrijging van de aanvankelijke volgorde van elke kloon. Custom 16-17-mer primers, gesynthetiseerd onder toepassing standaardchemie (Biosearch 8700, San Rafael, 30 Applied Biosystems 380B, Foster City, CA) werden toegepast bij het gaan langs het overblijvende fragment. Het IBI Pustell volgorde-analyseprogram werd bij alle analyses ter bepaling van de volgorde toegepast (29).

DNA sequence analyses gaven een open afleesframe
van 1.404 bp coderende voor 468 aminozuren met een voorspeld primair translatieprodukt van 50,9 kDa. Een significante aminozuurhomologie in de carboxylhelft van het

vermeende gp13 open afleesframe werd waargenomen bij gC van de herpes simplex virussen type 1 en type 2, qIII van het pseudorabies virus en gpV van het varicella-zoster virus. suggererende dat gp13 een lid was van de gC achtige glycoproteinen van herpesvirussen. Een verdere uitvoerige analyse van het EHV-1 gp13 open afleesframe werd aangeboden in een voorgaande publikatie (2). Ter vergemakkelijking van de beschrijving van het klonen en de expressie van het EHV-1 gp13 in vaccinia virus vectoren zijn het gp13 open afleesframe plus extra 5' en 3' volgorden weergegeven in figuur 2. In figuur 2 zijn een vermoedelijke TATA box en aminozuren die vermeende signalen en membraanankerelementen bevatten onderstreept. De potentiële splitsingsplaats van de signaalvolgorde is aangegeven met een pitl die het splitsingssignaal ASA (open cirkels) volgt. Potentieel zijn er negen N-verbonden glycosyleringsplaatsen in de signaalen ankervolgorden, zoals is gedefinieerd door het Asn-X-Ser/Thr motief (sterretjes).

Klonering van het EHV-1 gp13 gen in een vaccinia virus donorplasmide.

Een vroeg-laat vaccinica viruspromotor, H6, werd toegepast voor de expressie van vreemde genen in pluimvee-pokkenvirusvectoren (41, 42). Dit promotorelement correspondeert met de DNA volgorden onmiddellijk stroomopwaarts van het H6 open afleesframe in het vaccinia <u>Hind</u>III-H fragment (31).

Onder verwijzing nu naar figuur 3, werden ter mutering en invoeging van het H6 promotor in pSD467VC oligonucleotiden H6SYN oligos A-D gesynthetiseerd. De volgorde van H6SYN oligos A-D, met gemodificeerde base zoals is onderstreept en restrictieplaatsen zoals is aangegeven, is als, volgt:

BqlII

10

15

20

25

- - ¥*

GTGTTAAATTGAAAGCGAGAAATAATCATAAATTATTTCATTATCGCGATATCCGTTAA CACAATTTÃACTTTCGCTCTTTATTAGTATTTAATAAAGTAATAGCGCTATAGGCAATT

GTTTGTATCGTACCC-3'

CAAACATAGCATGGG-5'

SmaI

De onderstreepte basen duiden op modificatie van de natieve H6 promotorvolgorde.

Het 130 bp volle lengte, dubbelstrengs DNA gevormd 10 door annealing van H6SYN oligos A-D werd gezuiverd door elektroelutie uit een agarosegel en verbonden met 0,5 Kb Smal/HindIII en 3,1 Kb BqlII/HindIII fragmenten afgeleid van pSD467VC. Het verkregen plasmide, pTP15 (184), heeft de ATG initiatiecodon gemodificeerd tot CCC als deel van de 15 SmaI plaats, die onmiddellijk wordt gevolgd door een PstI plaats. Een NsiI linker, 5'-TGCATGCATGCA-3', (New [England Biolabs, Beverly, MA) werd ingevoegd op de SmaI plaats van pTP15 ter vorming van het plasmide pNSI.

Een EHV-1 EcoRI/NarI fragment waarin de EcoRI 20 plaats is 120 bp stroomopwaarts van de ATG initiatie codon en waarin de NarI plaats is 23 bp stroomopwaarts van het TAG terminatie codon van EHV-1 gpl3 werd gekloneerd in faag M13mp19 onder vorming van de recombinantfaag M13EcoRNar. Onder toepassing van oligonucleotide-gerichte mutagenese (17) werd een <u>Nsi</u>I plaats geïntroduceerd door verandering van de volgorde TTGCCT (basen 130-135 in figuur 2) in het EHV-1 gpl3 gen in ATGCAT. Het EcoRI/NarI fragment uit mutantfaag M13EcoRNar werd gekloneerd in pUC8 bij EcoRI/NarI plaatsen onder vorming van het plasmide pNSIEN.

Twee 42-mer oligonucleotiden werden gesynthetiseerd met de volgende, met de aangeduide restrictieplaatsen, volgorde:

NarI gp13 3' einde NdeI

5'-CGCCGTACAAGAAGTCTGACTTTTAGATTTTTATCTGCAGCA-3' 3' -GGCATGTTCTTCAGACTGAAAATCTAAAAATAGACGTCGTAT-5' 35

PstI

25

In dit oligonucleotide, wordt de terminatiecodon (TAG) onmiddellijk gevolgd door een vaccinia vroege transcriptie terminator (ATTTTAT). Het dubbelstrengs DNA fragment verkregen door annealing het paar van 42-mers bevat een Narl sticky uiteinde, gevolgd door het 3' uiteinde van de coderende volgorde voor het EHV-1 gpl3 gen, evenals een vaccinia vroeg transcriptie terminatiesignaal (45), een Pst plaats en een Ndel sticky uiteinde. Dit fragment werd ingevoegd tussen de Narl/Ndel plaatsen van pNSIEN dat pNSIENPN vormt (fig. 3).

Het <u>NsiI/PatI</u> fragment uit pNSIENPN werd geisoleerd en gekloneerd in de <u>NsiI/PatI</u> plaatsen van het plasmide pNSI, onder vorming van het plasmide pVHA6g13<u>Nsi</u>I (fig. 3). pVHA6g13<u>Nsi</u>I werd geknipt op de <u>Eco</u>RI plaats in de H6 promotor en de <u>Nsi</u>I plaats die was ingevoerd bij het begin van het EHV-1 gpl3 gen. Dit vectorfragment werd blunt ended met Mung Bean nuclease. De complementaire 32-mer oligonucleotiden werden gesynthetiseerd met de volgende volgorde, met de aangegeven restrictieplaats:

20

10

15

EcoRV

- 5'-ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGTGGTTGCC-3'
- 3'-TAGGCAATTCAAACATAGCATTACACCAACGG-5'

H6 promotor gp13 5' einde

25

30

-)

Deze oligonucleotiden werden annealed en gebonden in het pVHA6g13NsiI vectorfragment, onder vorming van het plasmide pVHA6g13, dat een nauwkeurige verbinding bij het ATG initiëringscodon (onderstreept in de 32-mer volgorde) van de H6 promotor en EHV-1 gp13 gen (fig. 3) bevat.

pVHA6g13 werd door transfectie gebracht in met vP425 geïnfecteerde cellen ter vorming van het vaccinia recombinant vP483, dat het EHV-1 gp13 gen (fig. 3) bevat.

35

Constructie van vaccinia virus recombinanten.

Werkwijzen voor transfectie van recombinant

donorplasmiden in weefselcultuurcellen geïnfecteerd met een gered vaccinia virus en identificatie van recombinanten door in situ hybridisatie op nitrocellulosefilters werd op een hiervoor beschreven wijze uitgevoerd (25,28). Ter constructie van vP425 waarin het <u>E.coli</u> β -galactosidase gen de vaccinia HA coderingsvolgorden vervangt, plasmide DNA (25 µg pSD466VCBGA in HeBS (16)) geëlektroporeerd (Biorad Gene Pulser, capaciteit 960, 200 volt) in VERO cellen. Subconfluent monolagen van cellen werden 1 uur voor het gebruik geïnfecteerd tot 10 pfu/cel met vP410. De geïnfecteerde cellen werden gewonnen met trypsine en voor de elektroporatie gewassen met HeBS. De cellen werden 24 uur geincubeerd in MEM + 5 % foetaal runderserum bij 37°C, gewonnen en progeny virus plated op VERO monolagen. Recombinant virus β -galactosidase tot expressie brengend werd gedetecteerd als blauwe plaques in aanwezigheid van X-gal substraat (9,24). Ter vorming van recombinant vaccinia virus waarin het EHV-1 gp13 het β -galactosidase gen in vP425 vervangt, werd een overeenkomstig protocol gevolgd, behalve dat het donorplasmide pVHA6g13 en het reddende virus vP425 was. De vaccinia recombinant vP483, bevattende EHV-1 gp13, werd gedetecteerd als een kleurloze plaque in aanwezigheid van X-gal en bevestigd als een echte recombinant door DNA-hybridisatie na 3 cycli van plaquezuivering.

25

30

35

10

15

20

Expressie van het EHV-1 qpl3 gen op het oppervlak van cellen geïnfecteerd met het recombinant vaccinia virus vP483.

BSC-40 cellen werden geënt op glazen dekplaatjes van 22 mm in schalen van 35 mm met 5 x 10⁵ cellen/schaal. Bij ongeveer 80 % samenvloeiing werden de dieren geïnfecteerd met 2 pfu/cel. Na een adsorptieperiode van een uur werd de virusentstof verwijderd en werd MEM plus 2 % foetaal runderserum toegevoegd. 20 Uur na infecteren werden de dekplaatjes gewassen met een met fosfaat gebufferde zoutoplossing (PBS) die 0,2 % BSA en 0,1 % NaN3 (PBS+) bevatte en blootgesteld aan 0,1 ml anti-gp13 monoklonaal

antilichaam, 14H7 (3) verdund tot een duizendste in PBS+. Na 1 uur in een bevochtigde kamer bij kamertemperatuur werden de cellen driemaal gewassen in PBS+. Deze procedure werd herhaald met fluoresceine isothiocyanaat-geconjugeerd geit anti-muis IgG. Tenslotte werden de cellen 20 minuten in 2 %-ige paraformaldehyde in PBS gefixeerd. De dekplaatjes werden gemonteerd in 80 % glycerol in PBS bevattende 3 % n-propylgallaat en de fluorescentie werd met behulp van een microscoop waargenomen.

Het eiwit voorspeld uit de DNA volgorde heeft de typische kenmerken die kenmerkend zijn voor een membraan overspannend glycoproteine (14). Bij een produktieve EHV-1 infectie wordt dit gpl3 glycoproteine opgenomen in de verschillende membraansystemen van de cel en wordt getransporteerd in het cytoplasmische membraan en kan op het uitwendige oppervlak van de geïnfecteerde cel worden aangetoond. EHV-1 gpl3 is bovendien een bestanddeel van het EHV-1 virion. Daarom werden immunofluorescentieonderzoekingen uitgevoerd ter bepaling of EHV-1 gpl3 tot expressie gebracht door het vaccinia virus recombinant, eveneens op het cytoplasmische membraan van geïnfecteerde cellen aanwezig was. Anti-gp13 specifiek monoklonaal antilichaam gevolgd door fluoresceïne-geconjugeerd geit anti-muis IgG gaf een sterke membraan immunofluorescentie in met vP483 geïnfecteerde cellen doch niet in met vaccinia virus vP410 geïnfecteerde cellen. Dit doet vermoeden dat het EHV-1 gp13 tot expressie gebracht door het recombinant vaccinia virus vP483 aanwezig is op het cytoplasmische membraan, zoals verwacht werd voor de authentieke synthese van een membraan overspannend glycoproteine.

Immunoprecipitatie van EHV-1 gp13 produkten gesynthetiseerd uit met recombinant vaccinia virus vP483 geïnfecteerde cellen.

Twee miljoen cellen die een samenvloeiende monolaag in een schaal van 60 mm vormden werden geïnfecteerd met 10 pfu/cel. Het enten werd uitgevoerd in een medium dat

10

15

20

25

30

geen methionine bevatte. Na de adsorptieperiode, werd de entstof verwijderd en werd 2 ml geen methionine bevattend medium bevattende 20 μ Ci/ml 35 S-methionine toegevoegd. Men liet de infectie 24 uur verlopen waarna de cellen werden gelyseerd door toevoeging van 1 ml van 3 x buffer A bevattende 3 % NP-40, 30 mM Tris pH 7,4, 450 mM NaCl, 3 mM EDTA, 0,03 % natriumazide en 0,6 mg/ml PMSF. De gelyseerde cellen en de bovenstaande vloeistof werden gewonnen, geroerd en geklaard door 15 minuten te centrifugeren bij 10.000 g.

Proteïne A-Sepharose CL-4B (Pharmacia, Cat. 17.0780.01) werd bereid als een 1:1 suspensie in 1X Buffer A. Een rat anti-muis conjugaat (Boehringer Mannheim, Cat. No. 605 500) werd verdund tot 1:100 in de suspensie en 4 uur bij kamertemperatuur onder schudden gebonden aan de kralen. Daarna werden de kralen goed gewassen met 6 wasporties van 1 ml in buffer A, ter verwijdering van het nietgebonden conjugaat. Een monoklonaal antilichaam specifiek voor gp13 werd daarna gedurende 4 uur bij kamertemperatuur aan de kralen gebonden. De overmaat antilichaam werd door goed wassen verwijderd. 1 ml van het geklaarde, geinfecteerde cellysaat werd van te voren geklaard door incubatie met Proteïne A-Sepharose kralen waaraan normaal muizenserum was gebonden. Deze kralen werden door centrifugeren verwijderd. Daarna werd 1 ml van het geklaarde, voorgeklaarde lysaat gemengd met 100 μ l van de kralen waaraan het specifieke, monoklonale antilichaam was gebonden. Dit mengsel werd 4 uur bij kamertemperatuur geschud. Daarna werden de kralen door centrifugeren verwijderd en innig gewassen door viermaal wassen in 1X Buffer A en tweemaal wassen in 10 mM 30 Tris pH 7,4 bevattende 0,2 M LiCl en 2M ureum. Daarna werd

elektroforese 5 minuten gekookt. Er zijn twee produkten van ongeveer 44 en 47 kDa 35 die kunnen worden aangetoond en die enigszins kleiner zijn dan het voorspelde primaire translatieprodukt (51 kDa) en

het antilichaam-antigeencomplex van de kralen verwijderd en verbroken door toevoeging van 50 μ l 2 x Laemmli Disrupting Solution (60,195). Vervolgens werd het monster voor de

10

15

20

(,)

een groter produkt van ongeveer 90 kDa dat overeenkomt met een volledig geglycosyleerde vorm van het EHV-1 gp13 genprodukt. Geen equivalente polypeptiden werden uit met controle, vaccinia virus geïnfecteerde cellen neergeslagen.

Voorbeeld 2

5

10

15

20

25

30

35

ì

Constructie van vaccinia virus recombinanten die het paard herpesvirus gpl4 glycoproteïne tot expressie brengen.

Vervanging van het M2L gen in vaccinia virus door het E. coli β -qalactosidase gen.

Teneinde de EHV-1 gp14 coderende volgorden in een vaccinia virusvector in te voegen, werd een recombinant vaccinia virus vP458, dat het E. coli LacZ gen tot expressie brengt, geconstrueerd. Substitutie van de LacZ coderende volgorden in het recombinantvirus, vP458, door de volgorden die EHV-1 gp14 coderen, maakt een blauw tot kleurloos plaque onderzoeksysteem voor het identificeren van EHV-1 gp14 bevattende recombinantvirussen (9,24) in aanwezigheid van X-gal, een chromogeen β -galactosidasesubstraat, mogelijk. Bovendien werd, met de bedoeling van het construeren van vaccinia virusrecombinanten die zowel EHV-1 gpl4 als EH-1 gpl3 tot expressie brengen, een invoegingsplaats voor EHV-1 gp14 uniek uit de hemagglutinine deleted plaats toegepast voor het invoegen van EHV-1 gpl3 voorbeeld 1 bereid op de M2L plaats van <u>Hind</u>III M. De volledige coderende volgorde van het M2L gen in het vaccinia <u>Hind</u>III M fragment werd verwijderd en vervangen door het E. coli LacZ gen coderende β -galactosidase. De kloneringsstappen voor de constructie van vP458 zijn schematisch weergegeven in figuur 4.

Onder verwijzing nu naar figuur 4 wordt opgemerkt, dat een open afleesframe lezende van rechts naar links ten opzichte van het vacciniagenoom en coderende voor een vermeend eiwit van 220 aminozuren volledig binnen het HindIII M fragment van de Kopenhagenstam van het vaccinia virus links van, de unieke <u>Bel</u>III plaats is geplaatst. Volgens de conventie (31) werd dit gen, dat onmiddellijk

rechts van M1L (58) is geplaatst, met M2L aangeduid. Deletieonderzoekingen gericht op het vaccinia (WR) genoom dat zich links van de unieke <u>Bdl</u>II plaats in het <u>Hind</u>III fragment M (57) uitstrekt, geven aan dat met vaccinia coderende volgorden aanwezig in <u>Hind</u>III M links van de <u>Bdl</u>II plaats niet essentieel voor de replicatie van het virus in een weefselcultuur zijn.

Ter vergemakkelijking van de toepassing van het M2L gebied als invoegingsplaats voor vreemde genen, werd een plasmidevector, pMP409DVC, gevormd waarin de volledige M2L coderende volgorde op de volgende wijze was vervangen door een EglII plaats. pSD409VC, dat bestaat uit het Kopenhagen vaccinia HindIII M fragment gekloond op de HindIII plaats van pUC8, werd gedigereerd met BamHI/BqlII en zelf gebonden, aldus verwijderend het rechter uiteinde van HindIII M en opheffing van de EglII plaats. Het verkregen plasmide, pMP409BVC werd lineair gemaakt met SphI, dat knipt in het M2L open afleesframe en werd 2 minuten onderworpen aan Bal-31 exonuclease digerering. Mutagenese werd uitgevoerd op het verkregen DNA (19) onder toepassing van een synthetisch 49 mer

(5'-TTTCTGTATATTTGCAACAATTTAGATCTTACTCAAAATATGTAACAAT-3', BclII plaats onderstreept). In het gemutageniseerde plasmide pMP409DVC werden de M2L coderende volgorden uit plaats +3 tot het einde van het open afleesframe verwijderd. De G van het initiatiecodon ATG werd gewijzigd in een C ter vorming van een unieke BclII plaats (AGATCT) op het deletieknooppunt.

Een 3,2 Kb <u>Bql</u>II/<u>Bam</u>HI partieel fragment, bevat30 tende 3,1 Kb van het <u>E. coli</u> β-galactosidase gen tussen de
<u>Bam</u>HI plaatsen van pMC1871 (34) onder de transcriptionale
controle van de 0,1 Kb vaccinia 11 kDa late promotor (7)
werd gekloneerd in de unieke <u>Bql</u>II plaats van pMP409DVC.
Een recombinantplasmide dat de 11 kDa promotor/β-galactosi-

35 dase gencassette in de rechter tot linker oriëntatie ten opzichte van flankerende vaccinia armen en genoom bevatte werd met pMP409DVCBG aangeduid. pMP409DVCBG werd toegepast

10

15

20

25

٠.)

)

als donorplasmide voor recombinatie met gered vacciniavirus, vP410, beschreven in voorbeeld 1. De nieuwe vacciniarecombinant, aangeduid met vP458, tot expressie brengend het β -galactosidasegen ingevoegd op de M2L deletieplaats, werd gedetecteerd onder toepassing van het chromogene X-gal substraat (9,24) en gezuiverd door herhaalde plaque-klonering.

Kloneren van het EHV-1 qp14 gen.

Onder verwijzing nu naar figuur 5, omspant de EHV-10 1 gp14 coderende volgorde de binding tussen de BamHI restrictiefragmenten a en i (3). De EHV-1 DNA fragmenten BamHI-a (21,3 Kb) en i (7,1 Kb) (59) werden geïsoleerd uit agarosegelen. Plasmide pUC (BamHI-i) werd gevormd door invoeging van het EHV-1 BamHI-i fragment in plasmide pUC8 15 bij de BamHI plaats. Het EHV-1 BamHI-a fragment werd gedigereerd met EcoRI en gebonden in met EcoRI/BamHI gedigereerde pUC8. Plasmide pUC (BamHI-a/EcoRI) bevat een 10 Kb EHV-1 BamHI/EcoRI inlas. Op basis van de vermelde fragmentafmetingbepalingen (59), wordt opgemerkt dat de DNA 20 volgorden in dit invoegsel grenzen aan die van het BamHI-i fragment in het EHV-1 genoom.

Nucleotide sequence analyses.

Nucleotide sequence analyses werden uitgevoerd onder toepassing van verschillende subklonen uit pUC (BamHI-a/EcoRI) en pUC (BamHI-i) plasmiden. Sequencing van het plasmide pUC (BamHI-a/EcoRI) werd uitgevoerd op de BamHI plaats, omdat het EHV-1 gp14 gen de BamHI-a/i verbinding omspant (3). De oriëntatie van het pUC (BamHI-i) plasmide werd bepaald door digereren met restrictieënzym. Aangezien het EHV-1 BamHI eindstandige gedeelte het dichtst bij de EcoRI plaats in pUC (BamHI-i) de BamHI plaats bij de BamHI-a/i verbinding bleek te zijn, werd sequencing van het fragment begonnen vanaf dit BamHI einde.

Sequence-waarden voor beide strengen werden op de wijze als beschreven in voorbeeld 1 verkregen. De nucleotidevolgorde van het 3,351 bp fragment bevattende de EHV-1

35

١

.)

gp14 coderende volgorde is weergegeven in figuur 6. De nummering van de linker en rechter grenzen geldt voor respectievelijk de aminozuur- en nucleinezuurvolgorde. De vermeende CAT en TATA rechthoeken zijn onderstreept. Aminozuren in het signaal en membraan overspannende gebied zijn eveneens onderstreept met de pijl die een potentiële signaalpeptidesplitsingsplaats aangeeft. De dertien potentiële glycosyleringsplaatsen onder toepassing van de consensusvolgorde (Asn-X-Ser/Thr) zijn door een sterretje aangeduid.

DNA sequence analyses duiden op een open afleesframe dat zich uitstrekt van de nucleotideplaatsen 300 tot 3239 aflezende van links naar rechts ten opzichte van het EHV-1 genoom, dat wil zeggen het ATG startcodon was aanwezig in het $\underline{\mathtt{Bam}}\mathtt{HI}$ - $a/\underline{\mathtt{Eco}}\mathtt{RU}$ fragment en het stopcodon TAA was aanwezig in het $\mathtt{Bam}\mathtt{HI}$ -i fragment (3,59).

transcriptionale Vermoedeliike regelsignalen aangetroffen in het 5' gebied van het ATG initieringscodon op plaats 300. Een TATA rechthoek met de volgorde AAATATAT (nucleotiden 148 tot 155) was 70 nucleotiden stroomafwaarts van een vermoedelijke CAT rechthoek op de plaatsen 71-77 met de volgorde GGTCAAT geplaatst. Een polyadenyleringssignaal AATAAA (nucleotiden 3251-3256) was stroomafwaarts van de TAA terminatiecodon 8 nucleotiden (nucleotiden 3240-3242) geplaatst. Negen van de elf nucleotiden in de volgorde 5'-TCCTGCGCGCA-3' (de nucleotiden 218-228) zijn complementair aan de 18S ribosomale RNA volgorde 3'-AGGAAGGCGT-5' (61) en kunnen dienen als de ribosoombindingsplaats.

3.0

35

10

15

20

25

-)

;

Analyse van de EHV-1 gp14 structuur.

Het EHV-1 gp14 open afleesframe codeert voor 980 aminozuren met een berekend molecuulgewicht van 109,8 kDa. Analyse van de aminozuurvolgorde duidt op een aantal kenmerken die gebruikelijk zijn voor membraan-geassocieerde glycoproteinen. Een gebied dat zich uitstrekt van de aminozuren 58 tot 99 had een kenmerkend hydrofobiciteits-

profiel en het is voorgesteld dat dit de signaalvolgorde is (figuur 6). Een ongebruikelijk aspect van het EHV-1 gp14 genprodukt is dat de lange hydrofobe signaalvolgorde wordt voorafgegaan door een lange hydrofiele volgorde. Dit kenmerk is eveneens opgemerkt voor het pseudorabies virus (PRV) gII (62) en voor het runder herpesvirus 1 (BHV-1) gI gen (63), welke beide eveneens HSV gB homologen zijn. Voorspeld is dat een hydrofoob gebied bestaande uit 45 aminozuren (de aminozuren 826-870) functioneert als een transmembraan ankergebied. Het hydrofiele cytoplasminegebied bevat 110 aminozuren.

Er zijn elf Asn-X-Thr/Ser (waarin X elk aminozuur, uitgezonderd proline kan zijn) plaatsen voor potentiële, met N-verbonden, glycosylering (64). Een ongebruikelijk aspect is dat er eveneens twee potentiële glycosyleringsplaatsen in het cytoplasmische gebied zijn (figuur 6).

Een hydrofieliciteitsgrafiek van de EHV-1 gp14 coderende volgorde is weergegeven in figuur 7. De hydropathie-index van EHV-1 gp14 is berekend met de methode van Kyte en Doolittle (65) met een raam van zeven aminozuren zonder vereffening. De punten onder de horizontale lijn geven oppervlakken met een grotere hydrofobiciteit aan, waarvoor het potentiaal signaal en/of membraan ontspannende gebieden zijn aangegeven. De kenmerken van een membraan omspannend glycoproteïne omvatten signaal- en ankerelementen en het lange hydrofiele gebied dat voor de signaalvolgorde komt zijn aangetroffen voor de EHV-1 gp14 coderende volgorde.

Lokalisatie van de antigene determinant herkend door het anti-EHV-1 gp14 monoklonale antilichaam, 3F6.

Lambda gtll expressievectoren en monoklonale antilichamen waren bruikbaar voor de identificatie van EHV-1 DNA volgorden coderende voor de belangrijkste EHV-1 glycoproteinen (3). Een lambda gtll recombinant, 4a1, bleek een EHV-1 gpl4 epitoop tot expressie te brengen, herkend door het specifieke, monoklonale antilichaam 3F6 (3).

10

15

2.0

25

30

)

Teneinde de identiteit van dit epitoop te bepalen, werd het EHV-1 DNA aanwezig in 4a1 sequenced en vergeleken met de DNA volgorde van de EHV-1 gpl4 coderende volgorde (fig. 6). Ter sequencing werd het DNA fragment overeenkomende met het EHV-1 gpl4 epitoop in het λ gtl1 recombinant 4a1 herkend door anti-EHV-1 gpl4 monoklonaal 3F6 (3) 4a1 gedigereerd met $\underline{\text{Eco}}$ RI, het EHV-1 fragment geïsoleerd op agarosegelen en gebonden aan de $\underline{\text{Eco}}$ RI plaats van pUC8. DNA sequencing werd op de hiervoor beschreven wijze uitgevoerd met de M13 universele voorwaartse en reverse primers.

Uit de nucleotidevolgorderij blijkt dat dit epitoop aanwezig was binnen het gebied van de 66 aminozuren overeenkomende met 107 (Thr) - 172 (Val) van het gededuceerde primaire translatieprodukt. Het epitoop is dus binnen het amino-eindstandige gedeelte van het gededuceerde EHV-1 gp14 oppervlaktegebied geplaatst.

<u>Vergelijking van de EHV-1 gp14 aminozuurvolgorde</u> met andere herpesvirus glycoproteinen.

Vergelijking van de aminozuursamenstelling van het EHV-1 gp14 gen openbaarde een grote homologie met glycoproteïnen van andere herpesvirussen. Zo is het EHV-1 gp14 homoloog met gII van PRV (62), gI van BHV-1 (63), gII van het varicella-zoster virus (VZV) (66), gB van het herpes simplex virus (HSV) (67,71,72) evenals met glycoproteïnen in het Epstein-Barr virus (EBV) (68) en humaan cytomegalovirus (HCMV) (10).

Oligonucleotide-gerichte mutagenese van het 5'-eindstandige gedeelte van de EHV-1 gp14 coderende volgorde.

Onder verwijzing weer naar figuur 5, werd plasmide Blue (KnpI/BamHI) gevormd door invoeging van een KpnI/BamHI fragment uit pUC (BamHI-a/EcoRI) in het plasmide Bluescript SK+ gedigereerd met KpnI/BamHI. Oligonucleotide gerichte mutagenese werd uitgevoerd volgens een modificatie van de werkwijze van Kunkel (17) onder toepassing van uracilbevattende DNA matrijzen uit plasmide Blue (KpnI/BamHI)

10

15

20

25

30

35

gevormd in de dut ung gastheer <u>E. coli</u> stam CJ236. In het gemutageniseerde plasmide werd een <u>Nsi</u>I plaats bij codons 1 en 2 van het EHV-1 gp14 gen gevormd, waarbij de volgorde ATG/TCC (Met/Ser) werd veranderd in ATG/CAT (Met/His). De gemuteerde volgorde werd bevestigd met DNA sequence analyse. Het <u>KpnI/Bam</u>HI fragment uit de mutant werd overgebracht naar met <u>KpnI/Bam</u>HI gedigereerd pUC18 onder vorming van het plasmide pUC (<u>KpnI/Bam</u>HI).

Een plasmide, pUCg14, dat het volledige EHV-1 gp14

10 gen met de <u>Nsi</u>I plaats mutatie bevatte werd gevormd door invoeging van het <u>Eco</u>RI/<u>Bam</u>HI fragment uit pUC (<u>KpnI/Bam</u>HI) en met <u>Eco</u>RI/<u>Bam</u>HI gedigereerd pUC (<u>Bam</u>HI/<u>Pst</u>I), een 3,9 Kb subkloon van pUC (<u>Bam</u>HI-i).

15 <u>Constructie van het chimere donorplasmide</u> pVM2LH6q14.

pMP409DVC werd geknipt met <u>Bql</u>II en verbonden met synthetisch, dubbelstrengs DNA dat de gemodificeerde vaccinia H6 (vroeg/laat) promotor bevatte, beschreven in voorbeeld 1, geflankeerd door restrictieplaatsen. De restrictieplaatsen voor <u>Nsi</u>I, <u>Sac</u>I, <u>Pst</u>I en <u>Eco</u>RI werden onmiddellijk stroomafwaarts van het endogene initiatiecodon in de H6 promotor gevormd. In pMG11 is de polylinkervolgorde stroomafwaarts van de H6 promotor <u>ATG</u> CAT GAG CTC TGC AGA ATT CGG ATC T. De unieke <u>Nsi</u>I plaats, bevattende het H6 initiatiecodon (onderstreept), wordt onmiddellijk gevolgd door de unieke <u>Sac</u>I, <u>Pst</u>I en <u>Eco</u>RI plaatsen.

Het <u>Eco</u>RI/<u>Nsi</u>I DNA fragment uit pUCg14 bevattende het EHV-1 gebied stroomafwaarts van de EHV-1 gp14 initia30 tiecodon werd vervangen door het <u>Eco</u>RI/<u>Nsi</u>I fragment uit plasmide pMG11, aldus vormende plasmide pMRHg14, dat de rechter arm van vaccinia <u>Hind</u>III M, de H6 promotor en de volledige lengte van het EHV-1 gp14 gen bevat. Het <u>Hpa</u>I/<u>Pst</u>I EHV-1 gp14 bevattende fragment van het plasmide pMRHg14 werd overgebracht naar het vectorplasmide pMG11 geknipt met <u>Hpa</u>I/<u>Pst</u>I, onder vorming van plasmide pVM2LH6g14. pVM2LH6g14 bevat de volledige EHV-1 gp14

coderende volgorde (met codon 2 veranderd van TCC (Ser) in CAT (His) zoals is aangegeven en ongeveer 1,2 Kb EHV-1 DNA stroomafwaarts van het EHV-1 gp14 gen) onder de controle van de H6 promotor, ingevoegd in een rechts tot links oriëntatie met betrekking tot flankerende vacciniavolgorden ten opzichte van het vacciniagenoom met als doelwit het invoegen van het EHV-1 gp14 gen op de M2L plaats.

Recombinatie werd uitgevoerd onder toepassing van vP458 als reddend virus en pVM2LH6g14 als donorplasmide. Kleurloze plaques werden uitgezocht en geanalyseerd op de aanwezigheid van EHV-1 gp14 coderende volgorden onder toepassing van een specifieke EHV-1 gp14 probe gelabeld met ³²P. Na herhaald plaque-kloneren werd de vaccinia recombinant aangeduid met vP577.

15

20

25

30

35

.)

10

3

Truncatie van de EHV-1 gp14 hydrofiele aanloopseguencies.

Onder toepassing van variaties van de mutagenese en kloningsmanipulaties, zoals hiervoor is beschreven, werd chimeer donorplasmide pVM2LH6g14-1 geconstrueerd. verkrijging van pVM2LH6g14-1, dat een deletie van de codons 2-34 van EHV-1 qp14 met de substitutie van vier codons, bevat, werd in vitro mutagenese (17) uitgevoerd op plasmide Blue (KpnI/BamHI), onder vorming van een NsiI plaats in codons 32-34 in plaats van in codons 1 en 2. Het NsiI/BamHI fragment uit het nieuw gemutageniseerde Blue (KpnI/BamHI) plasmide werd gesubstitueerd voor het NsiI/BamHI fragment in pVM2LH6g14. Veelvuldige NsiI linkers (New Biolabs, Beverly, MA) werden gebonden op de NsiI plaats, teneinde het oorspronkelijke ATG in frame te brengen met de rest van de EHV-1 gp14 coderende volgorde. Het uiteindelijk verkregen plasmide, pVM2LH6g14-1, bevat de volgorde ATG/CAT/GCA/TGC/ATT/GCT....coderende Met/His/Ala/voor Cys/Ile/Ala...., waarin GCT (Ala) is codon 35 van EHV-1 gp14. De rest van het pVM2LH6g14-1 is identiek aan dat in pVM2LH6q14.

Het vaccinia recombinant vP613 werd verkregen door

recombinatie met het reddend virus vP548 en het donorplasmide pVM2LH6g14-1.

Voorbeeld 3

5 Constructie van vaccinia virus recombinanten vP633 en vP634 die elk het paard herpesvirus gp13 en gp14 glycoproteine tot expressie brengen.

Teneinde vaccinia recombinanten te vormen die zowel qp13 als qp14 EHV-1 glycoproteinen tot expressie brengen, werd de recombinatie uitgevoerd met vP577 of vP61310 als reddend virus en het donorplasmide pVHA6g13 (beschreven in voorbeeld 1) dat het EHV-1 gpl3 gen onder de controle van de vaccinia H6 promotor ingevoegd op de HA deletieplaats van vaccinia bevat. Het invoegen van de EHV-1 gp13 volgorden in recombinantvirussen werd geïdentificeerd door 15 in situ DNA hybridisatie (25,28). Recombinatie van pVHA6g13 met vaccinia virus recombinant vP577 (bevattende EHV-1 qp14 in volle lengte) vormde de dubbele vaccinia virus recombinant vP633; recombinatie met vP613 (bevattende het trunca-20 ted EHV-1 gp14) vormde de dubbele vaccinia recombinant vP634. De vaccinia virus dubbele recombinanten vP633 en vP634 werden in plaque gekloond en de aanwezigheid van zowel EHV-1 gp13 als gp14 coderende volgorden werden bevestigd door DNA hybridisatieanalyse en door expressieonder-25 zoekingen (zie hierna).

Immunoprecipitatie van EHV-1 gp13 en gp14 glycoproteinen tot expressie gebracht in vaccinia virus recombinanten.

Ter bepaling van de EHV-1 gp13 en gp14 glycoproteinen tot expressie gebracht door vaccinia virus
recombinanten, werden VERO cellen geinfecteerd met de
recombinanten en eiwitten metabolisch gemerkt met ³⁸Smethionine en, zoals beschreven in voorbeeld 1, geimmunoprecipiteerd. Het specifieke monoklonale antilichaam voor
EHV-1 gp13 (14H7) of EHV-1 gp14 (3F6) (3) werd in een
verdunning van 1:1000 gedurende 4 uur gebonden bij kamer-

30

temperatuur. Monsters werden geanalyseerd door SDS polyacrylamide gelelektroforese op een 10 % polymeergel bij 30 mA (constante stroom) gedurende ongeveer 6 uur. Autoradiogrammen werden gemaakt.

Geen belangrijke produkten werden geïmmunoprecipiteerd door het specifieke anti-EHV-1 gp13 monoklonale 14H7 (3) of door het specifieke anti-EHV-1 gp14 monoklonale 3F6 (3) uit betzij niet geïnfecteerde VERO cellen of VERO cellen geinfecteerd met het controle hemagglutinine minus vaccinia virus vP452 (184). Met EHV-1 qp13 geradiolabelde produkten werden neergeslagen met monoklonaal 14H7 uit VERO cellen geinfecteerd met vP483, een vaccinia recombinant die slechts het EHV-1 qpl3 tot expressie brengt of de vaccinia virus dubbele recombinanten die zowel EHV-1 gp13 met hetzij intact gp14, vP633, hetzij getrunceerd gp14, vP634 tot expressie brengt. Er zijn twee produkten van ongeveer 44 en 47 kDa die kunnen worden aangetoond, die enigszins kleiner zijn dan het voorspelde primaire translatieprodukt (51 kDa) en een groter produkt van ongeveer 90 kDa dat overeenkomt met een volledig geglycosyleerde vorm van het EHV-1 gp13 genprodukt. Het is belangrijk dat de kwaliteit en kwantiteit van de expressie van EHV-1 gp13 niet wordt beïnvloed door coexpressie van een van de vormen van EHV-1 gp14 in de vaccinia dubbele recombinanten vP633 en vP634.

VERO cellen werden geïnfecteerd met respectievelijk vP633, vP634, vP613 en vP577 en geïmmunoprecipiteerd met het specifieke anti-EHV-1 gp14 monoklonale 3F6 (3). Met vP633 (bevattende gp14 met volle lengte plus gp13) en met vP577 (bevattende gp14 met volle lengte), werden hoofdbanden bij ongeveer 34, 47, 60-64 en 90 kDa waargenomen; terwijl met vP634 (bevattende truncated gp14 plus gp13) en met vP613 (bevattende truncated gp14) hoofdbanden bij 34, 47, 57, 72-82 en 116 kDa werden waargenomen. Ook nu weer werden geen significante verschillen bij de synthese van EHV-1 gp14 van elke vorm tijdens de co-expressie met EHV-1 gp13 waargenomen.

5

10

15

20

25

30

35

. }

.)

Immunofluorescentieanalyses van EHV-1 qp13 en qp14 produkten gesynthetiseerd door recombinant vaccinia virussen.

Immunofluorescentie van met recombinant vacciniavirus geïnfecteerde VERO cellen werd uitgevoerd op de wijze als beschreven in voorbeeld 1, onder toepassing van EHV-1 qpl3 of qp14 specifieke monoklonale antilichamen.

EHV-1 qp13 kon gemakkelijk worden aangetoond op het oppervlak van VERO cellen geïnfecteerd met de vaccinia recombinanten vP483, vP633 en vP634 evenals intern na fixatie met aceton. Geen significante interne of oppervlakimmunoreactiviteit ten opzichte van gpl3-specifieke antilichamen werd aangetroffen in met vP410, vP577 of vP613 geïnfecteerde cellen. Expressie van EHV-1 gp14 kon makkelijk worden aangetoond in met aceton gefixeerde VERO cellen geinfecteerd met de vaccinia recombinanten vP577, vP613, vP633 en vP634. Geen significante interne immunofluorescentie ten opzichte van op14-specifieke antilichamen werd gevonden bij met vP410 of vP483 geïnfecteerde cellen. Onder toepassing van gp14-specifieke, monoklonale antilichamen, 3F6, werd een zwakke oppervlak immunofluorescentie waargenomen in cellen geïnfecteerd met vP613 of vP634, die de truncated vorm van EHV-1 qp14 tot expressie brengen en geen significante oppervlakrespons boven de controle virussen vP410 en vP483 werd verkregen met de recombinant vaccinia virussen vP577 en vP633, welke het EHV-1 qp14 qen met volle

Voorbeeld 4

10

15

20

25

35

.)

30 Immunisatie van guinese biggetjes met de vaccinia recombinant vP483.

lengte tot expressie brengen (zie eveneens voorbeeld 8).

Ter bepaling van de immunogeniciteit van het gp13 paard herpes virus genprodukt tot expressie gebracht door de vaccinia recombinant vP483, werden guinese biggetjes ingeënt met het virus en de aanwezigheid van serum neutraliserende antilichamen tegen zowel vaccinia virus als runder herpesvirus werd onderzocht.

Men verdeelde 15 guinese biggetjes met een gewicht van ongeveer 450 gram in groepen van vijf. Eén groep ontving 1 ml van de vaccinia recombinant (10°TCID₅₀/ml) op dag 0 gevolgd door een 1 ml booster op dag 21 door subcutane injectie. De tweede groep ontving overeenkomstige inëntingen doch met vaccinia vP452 (10°TCID₅₀/ml). De derde groep werd niet gevaccineerd. Men nam voor de eerste vaccinatie en op de dagen 21 en 35 bloed van alle guinese biggetjes af. Men bereidde sera en onderzocht op de aanwezigheid van neutraliserende antilichamen van zowel vaccinia sls EHV-1 (stam Kentucky), onder toepassing van 50 TCIC₅₀ virus onderzocht met varkens testiculaire cellen.

Zoals uit tabel 1 blijkt wekt de EHV-1 gpl3 vaccinia recombinant vP483 een duidelijke seroconversie bij guinese biggetjes op. Serum neutraliserende titers verkregen met vaccinia virus zijn aangegeven tussen haken in tabel 1. Zowel vaccinia als EHV-1 serum neutraliserende antilichamen kunnen 21 dagen na de eerste injectie worden aangetoond en een significante toename van de titer van serum neutraliserende antilichamen wordt twee weken na een tweede inenting van virus op dag 21 verkregen. Er wordt op gewezen dat de serum vaccinia neutraliserende titers verkregen bij guinese biggetjes die zijn ingeënt met het recombinantvirus dat EHV-1 gpl3 tot expressie brengt significant hoger zijn (t = 7,2) dan de titers verkregen ingeënt.

Tabel 1: Serum neutraliserende antilichamen die aanwezig zijn in guinese biggetjes die zijn ingeënt met hetzij een vaccinia recombinant die EHV-1 gpl3 tot expressie brengt of een controle vaccinia virus, vP452.

5								
	<u>s</u>	erum neu	trali	serende	titer	(log10)	op de	e dagen
	Entvirus	Dier no.		<u>o</u>	21		35	
	Niet-ge-	26	0,24	(0,35)			0,24	(0,70)
	vaccineerd							
10	Controles	27	0,24	(0,35)			0,56	(1,05)
		28	0,24	(0,35)			0,80	(0,70)
		29	0,24	(0,35)			0,40	(0,70)
		30	0,24	(0,35)			0,32	(0,35)
	Controle	191	0,24	(0,35)	0,36	(0,47)	0,72	(1,75)
15	Vacciniavirus	192	0,24	(0,35)	0,21	(0,93)	0,24	(2,30)
	vP452	193	0,24	(0,35)	0,48	(0,58)		
		194	0,24	(0,35)	0,24	(0,82)	0,24	(2,10)
		195	0,24	(0,35)				
	Recombinant	186	0,24	(0,35)	0,48	(1,28)	1,20	(2,57)
20	Vaccinia-	187	0,24	(0,35)	0,72	(1,63)	1,68	(2,57)
	virus vP483	188	0,24	(0,35)	0,24	(1,52)	1,68	(2,57)
		189	0,24	(0,35)	0,36	(1,40)	1,56	(2,22)
		190	0,24	(0,35)	0,48	(1,63)	1.56	(3.00)

25 Voorbeeld 5

30

35

Immunisatie van guinese biggetjes met de vacciniarecombinanten vP577 en vP613.

Guinese biggetjes werden geïmmuniseerd ter beoordeling van hun respons tegen EHV-1 gp14 tot expressie gebracht door de vaccinia recombinanten vP577 en vP613. Guinese biggetjes met een gewicht van ongeveer 450 gram ontvingen 10⁵ TCID₅₀ van vP577 of vP613 vaccinia recombinant via de sub-cutane weg, 1 ml op dag 0 en dag 21. Men nam op de dagen 0, 21 en 35 bloed van de guinese biggetjes af, bereidde sera en onderzocht deze op EHV-1 antilichamen. De neutralisatieproeven werden uitgevoerd op varkens testiculaire cellen tegen 50 TCID₅₀ van het EHV-1 virus, stam

Kentucky. De vaccinia antilichamen werden getitreerd met ELISA onder toepassing van een anti IgG peroxydaseconjugaat.

De resultaten zijn weergegeven in tabel 2. Er werd geen serum neutraliserende werking tegen EHV-1 verkregen bij guinese biggetjes geïmmuniseerd met de vaccinia recombinant vP577 die de gehele lengte van het EHV-1 gp14 gen bevat (geen gegevens vermeld). Aan de andere kant induceerden guinese biggetjes geënt met het recombinant vaccinia virus, vP613, een truncated EHV-1 qp14 qen tot expressie brengend, overeenkomstige spiegels van EHV-1 serum neutraliserende antilichamen (tabel 2), zoals de vaccinia recombinant, vP483, EHV-1 qp13 tot expressie brengend (tabel 1). Hoewel EHV-1 serum neutraliserende antilichamen drie weken na de eerste infectie kunnen worden gedetecteerd, wordt een significantere spiegel twee weken na de tweede immunisatie waargenomen (tabel 2). Bij alle geïmmuniseerde dieren werden responsen waargenomen indien vaccinia antilichamen werden onderzocht met ELISA.

Tabel 2: Serum neutraliserende antilichamen aanwezig in guinese biggetjes ingeënt met een vaccinia recombinant die EHV-1 gp14 tot expressie brengt.

Serum neutralise	rende tite	er (log,0)	op de dagen	
Entvirus	<u>0</u>	21	<u>35</u>	
Recombinant vaccinia virus	0,4	0,7	1,3	
vP613	0,2	0,7	1,2	
	0,2	0,7	1,7	
	0,2	1,1	1,6	
	0,2	1,0	1,6	_
Niet gevaccineerde	0,2		0,4	
controle's	0,6		0,4	
	0,7		0,8	
	0,6		0,2	
	0.4		0,4	

10

15

Voorbeeld 6

10

15

20

25

-)

Bescherming van gevaccineerde hamsters tegen provocatie met EHV-1.

Ter bepaling van de doeltreffendheid van het vaccinia recombinant vP483 dat EHV-1 gp13 tot expressie brengt werd aan hamsters een primaire of primaire plus booster vaccinatie toegediend en ze werden, tezamen met een niet-ingeënte controlegroep of een groep die tweemaal met een controle vaccinia virus, vP452, waren ingeënt, intraperitoneaal geprovoceerd met een hamster aangepaste Kentucky stam van EHV-1.

Men scheidde 40 Syrische hamsters (40 dagen oud met een gewicht tussen 55 en 65 gram) in vier groepen. Groep A ontving een enkele, subcutane (1 ml) inënting van 10°, 10° of 10° TCID, van de vaccinia recombinant vP483, vijf dieren per dosis. Groep B werd gevaccineerd met vP483 op dag 0 gevolgd door een booster op dag 14. De (1 ml) primaire en booster doses werden subcutaan toegediend aan groepen van 5 dieren onder toepassing van 108, 106 of 104 TCIC. Groep C bestond uit 5 hamsters en deze dieren ontvingen twee sub-cutane injecties (108 TCICso per injectie) op de dagen 0 en 14 van vaccinia vP452. Vijf hamsters in groep D werden als niet-gevaccineerde controles gehouden. Alle hamsters ontvingen 200 LD_{50} van een hamster aangepaste Kentucky stam van EHV-1 via de intraperitoneale weg 14 dagen na de laatste immunisatie. Overlevenden werden 7 dagen na de provocatie geteld.

De resultaten zijn weergegeven in tabel 3. Alle niet-gevaccineerde en met vaccinia vP452 virus gevaccineer-30 de hamsters stierven binnen 5 dagen provocatie.

Tabel 3: Bescherming van hamsters gevaccineerd met vaccinia recombinant, EHV-1 gp13 tot expressie brengend, tegen EHV-1 provocatie.

Vaccinerend virus						
Recombinant vac	cinia vP483	Controle v	accinia vP452	Geen virus		
	<u>Primaire</u>	Booster	Booster			
Vaccinerende	8 6 4	8 6 4	8			
dosis log10						
TCID ₅₀						
Hoeveelheid	412	5 2 0	<u>o</u>	0		
Overlevenden	5, 5 5	5 5 5	5	5		

Significante spiegels van een bescherming tegen provocatie werden waargenomen bij hamsters die gevaccineerd waren met de vaccinia recombinant vP483 die EHV-1 qpl3 tot expressie brengt. Er werden geen significante verschillen in de beschermingsspiegels waargenomen bij hamsters geïmmuniseerd met primaire of primaire plus booster doses. De beschermende dosis (PD₅₀) was gelijk PD₅₀ = 6,32 log10 voor primaire en 6,12 log10 voor primaire plus booster. Desalniettemin werd een 100 %-ige bescherming slechts waargenomen in de groep die twee doses 108 TCIDso

Teneinde het beschermende effect van een vaccinia virus recombinant die EHV-1 gp14 alleen of in combinatie met EHV-1 gpl3 tot expressie brengt, werden provocatieonderzoekingen op ingeënte hamsters uitgevoerd. Men entte 20, één dag oude, Syrische hamsters met een gewicht van ongeveer 60 gram elk subcutaan in met 1 ml controle vaccinia virus of met recombinant vaccinia virussen vP483, vP577, vP613, vP633 en vP634 die EHV-1 gp13 en/of gp14 tot expres-35 sie brengen. De eerste vaccinatie werd gevolgd door een identieke vaccineringsdosis (pfu/ml (log10)) op dag 14. Alle

recombinant virus ontvingen.

)

20

25

30

.)

hamsters, waaronder niet ingeënte controles, werden 14 dagen na de laatste immunisatie geprovoceerd met een intraperitoneale injectie van 200 LD $_{50}$ van een EHV-1 hamster geadapteerde Kentucky stam. De overlevenden van de groepen van vijf dieren werden 14 dagen na de provocatie, op welk moment het onderzoek werd beëindigd, berekend. De dosis entstof die 50 \$ bescherming van de hamsters geeft werd berekend als \log_{10} TCID $_{50}$ /ml entstof.

Zoals uit tabel 4 blijkt zal de vaccinia virus 10 recombinant vP577, die het EHV-1 gp14 gen met volledige lengte tot expressie brengt, de hamsters niet tegen provocatie met een PD_{so} berekend ≥ 9,0 log₁₀ beschermen. Aan de andere kant gaf het truncated EHV-1 gp14 gen, zoals door de vaccinia recombinant vP613 tot expressie gebracht, een goede bescherming bij provocatie (tabel 4). De berekende 15 PD_{so} is wat beter (5,2) dan die verkregen met de EHV-1 qp13 tot expressie brengende vaccinia recombinant, vP483 (6,1). Verrassenderwijze gaf de co-expressie van EHV-1 gpl3 en gp14, zowel het gp14 gen met volledige lengte als het 20 truncated gp14 gen, in respectievelijk de vaccinia virus recombinanten vP633 en vP634, een aanzienlijk betere beschermende werking vergeleken met die van het EHV-1 glycoproteine dat alleen tot expressie is gebracht. De hoeveelheid virusentstof ter verkrijging van een 50 %-ige bescherming van de gevaccineerde hamsters daalde dus sterk 25 indien EHV-1 gp13 en gp14 samen in dezelfde vaccinia virus

recombinant tot expressie werden gebracht.

)

Tabel 4: Bescherming van hamsters gevaccineerd met de vaccinia recombinanten, EHV-1 gp13 en/of gp14 tot expressie brengend, tegen EHV-1 provocatie.

Entstof	EHV-1- proteinen	Vaccinatiedosis/ Overlevenden		PD ₅₀	
vP483	qp13	8/5	6/2	4/0	6,1
Geen		0/0			
vP577	gp14	8/1	6/0	4/0	≥9,0
Geen		0/0			
vP613	gp14*	8,4/5	6,4/5	4,4/1	5,2
vP633	gp13 + gp14	8/5	6/3	4/4	4,3
vP634	gp13 + gp14*	7,6/5	5,6/5	3,6/5	≤3,6
Vaccinia		8/0			≥9,0
Geen		0/1			

^{*} vP613 en vP634 brengen de truncated versie van EHV-1 gp14 20 tot expressie.

Voorbeeld 7

25

30

35

.)

Constructie van vogelpokkenvirus recombinanten die het paard herpesvirus gp13 glycoproteïne tot expressie brengen.

Onder verwijzing nu naar figuur 8, werd pVHA6g13 toegepast als bron van het EHV-1 gp13 gen. Ter isolering van het DNA segment dat het volledige EHV-1 gp13 gen bevat werd pVHA6g13 gedigereerd met Nrul en HindIII. Een fragment van ongeveer 1,8 Kb bevattende 28 bp van het 3' uiteinde van de vaccinia virus H6 promotor, het volledige EHV-1 gp13 gen en ongeveer 410 bp van vaccinia virusvolgorden werd door deze digerering gevormd. Het 1,8 Kb Nrul/HindIII fragment werd geisoleerd voor het invoegen in de vogelpokkenvirusinvoegvectoren pFFCV2 en pCPCV1.

De hoenderpestvirus (FP) invoegvector pFPCV2 verschaft een drager voor de vorming van recombinanten die vreemde genen in een niet-essentieel gebied van het FP

genoom aangeduid met het f7 gebied bevat. pFPCV2 werd gevormd uit pRW731.13. Het plasmide pRW731.13 bevat een FP genomisch PvuII fragment van ongeveer 5,5 Kb ingevoegd tussen de twee PvuII plaatsen van pUC9. In het begin werd een veelvoudige kloningsvolgorde (MCS) gebonden aan de unieke HincII invoegplaats in dit 5,5 Kb PvuII FP genomische fragment. De MCS werd verkregen door annealing oligonucleotiden CE4 (5'-TCGCGAGATTCGAGCCTCGGTACCGGGGAT CCTCTGAGTCGAGCCTGCAGGCATGCAGGCATCCGGGAT

10 AACAAGCTTGCATGCCTGCAGGTCGACTCTTAGAGGATCCCCGGTACCGA
GCTCGAATTCTCGCGA-3'). Het plasmide dat de MCS bevatte werd
aangeduid met pCE11.

pFeLV1A is een derivaat van de vaccinia invoegvector pTP15 (184) (fig. 3), waarin het kat leukemievirus (FeLV) env gen (192) is ingevoegd in de PstI plaats stroomafwaarts van de H6 promotor. Voor het overbrengen van de 2,4 kb expressiecassette naar een FP vector (fig. 8) werden de H6/FeLV env volgorden weggenomen uit pFeLV1A door digereren met PstI. De PstI plaats bevindt zich op de 5' grens van de H6 promotorvolgorde. De PstI plaats is 420 bp stroomafwaarts van het translatie terminatiesignaal voor het FeLV envelop glycoproteine open afleesframe geplaatst.

De 2,4 Kb H6/FeLV env volgorde werd ingevoegd in 25 pCE11 gedigereerd met BamHI en PstI. Dit plasmide werd aangeduid met pFeLVF1. Het pFeLVF1 plasmide werd daarna gedigereerd met PstI ter verwijdering van de FeLV env volgorden. Het verkregen plasmide dat de vaccinia virus H6 promotor in pCE11 bevatte werd met pFPCV1 aangeduid. De 30 volgorden 5' tot de promotor werden gemutageniseerd (19) ter verwijdering van vreemde volgorden, onder toepassing van oligonucleotide FPCV1 (5'-CAGTAATACACGTTATTGCAGAGA GGACCATTCTTTATTCTATACTTAAAAAGT-3') ter verkrijging pFPCV1. Het 3' gebied naar de promotor (veelvoudige klo-35 ningsplaats) werd gemutageniseerd met oligonucleotide FPCV3 (5'-TAGAGT CGACCTGCAGGCATCCAAGCTTGTTAACGAC-3') ter verwijdering van de <u>Sph</u>I plaats die een ATG bevat. Het verkregen

)

.)

15

plasmide werd met pFPCV2 aangeduid.

Het hiervoor gedefinieerde 1,8 Kb NruI/HindIII EHV-1 gpl3 fragment werd ingevoegd in het 8,0 Kb NruI/HindIII fragment, verkregen door digereren van pFPCV2. Dit 8,0 Kb NruI/HindIII fragment bevatte het 5' gedeelte van de vaccinia virus H6 promotor (100 bp), de FP flankerende volgorden (4,8 Kb stroomopwaarts en 1,5 Kb stroomafwaarts van de invoegplaats) en 2,4 Kb pUC (BRI, Bethesda, MD). Ligatie van deze twee fragmenten leidde tot de vorming van

een 9.8 Kb plasmide aangeduid met pFPEHV13A.

Het plasmide pFPEHV13A werd daarna gedigereerd met KpnI en HindIII ter verwijdering van een ongeveer 600 bp fragment. Dit fragment bevatte het 3' meeste gebied van het EHV-1 gp13 gen (200 bp) en het 410 bp vacciniavirus DNA segment. Het 600 bp KpnI/HindIII fragment werd op de volgende wijze vervangen door een 200 bp fragment afgeleid van pNSIENPN (fig. 3). Een PstI digerering van pNSIENPN maakte het plasmide lineair. De PstI eindstandige gedeelten werden blunt-ended door het T4 DNA polymerase (New England Biolabs, Beverly, MA) in aanwezigheid van dNTPs (0,5 mM elk). Daarna werden HindIII linkers (BRL. Bethesda, MD) verbonden tot het blunt-ended fragment. Na digereren met HindIII werd het lineair gemaakte plasmide gedigereerd met KpnI, waardoor een 200 bp fragment bevattende het 3' gedeelte van het EHV-1 gp13 gen werd verkregen, waarbij de volgorde die overeenkomt met het terminatiecodon (TAG) en het TTTTTNT sequence-motief bekend staat als een vaccinia virus vroeg transcriptie terminatiesignaal recombinant plasmide werd aangeduid met pFPEHV13B en werd toegepast bij de in vitro recombinatie voor het invoegen van het H6 promoted EHV gp13 gen op de f7 plaats van het FP genoom. Het recombinant vogelpokkenvirus werd aangeduid met vFP44.

Onder verwijzing naar figuur 9, wordt opgemerkt

35 dat pFPEHV13B eveneens werd toegepast ter verkrijging van
een 1,4 Kb NruI/HindIII fragment voor het invoegen in
pCPCV1. Het pCPCV1 plasmide bevat de vaccinia virus H6

10

15

20

25

30

7. 1

promotor op de unike EcoRI plaats in het 3,3 Kb PvuII kanariepokkenvirus (CP) genomische fragment. Dit invoegplasmide maakt het invoegen van vreemde genen op de C3 plaats van het CP genoom mogelijk. pCPCV1 werd verkregen uit pRW764.2, dat een 3,3 Kb PvuII CP genomisch fragment ingevoegd in een pUC vector bevat. pRW764.2 werd lineair gemaakt door digereren met EcoRI. Dit fragment werd bluntended onder toepassing van het Klenow-fragment van het E. coli DNA polymerase (Boehringer Mannheim Biochemicals, Indianapolis, IN) in aanwezigheid van dNTPs (0.5 mM elk). Vaccinia virus H6 promotorvolgorden en een multipel kloningsgebied geplaatst 3' van de promotor werden door digereren met KpnI/HpaI verwijderd uit pFPCV1. Dit 200 bp fragment werd blunt-ended met T4 DNA polymerase in de aanwezigheid van dNTPs (0.5 mM elk) en ingevoegd in het lineair gemaakte blunt-ended plasmide pRW764.2. Het verkregen plasmide werd aangeduid met pCPCV1. Het plasmide pCPCV1 werd gedigereerd met Nrul en HindIII en het 5.8 Kb fragment werd geïsoleerd voor binding met het hiervoor beschreven 1,4 Kb EHV gp13 bevattende fragment. Het verkregen plasmide werd aangeduid met pCPEHV13A. Dit plasmide werd bij in vitro recombinantie-experimenten toegepast voor het invoegen van het H6 promoted EHV gp13 gen in het C3 gebied van het CP genoom. Het recombinant kanariepokkenvirus werd aangeduid met vCP48.

Na de in vitro recombinatie, werd recombinant vogelpokkenvirus bevattende het EHV-1 gp13 gen geïdentificeerd met een standaard plaque hybridisatie-onderzoek. Positieve plaques werden gezuiverd door drie cycli van isolatie, gevolgd door hybridisatie-analyses. Recombinanten werden aangeduid met respectievelijk vFP44 en vCP48 voor FP en CP recombinanten. Beide recombinanten werden geanalyseerd onder toepassing van een Protein A-Bgalactosidase immunoscreen assay met een monoklonaal antiserum voor EHV-1 qp13. Uit de resultaten blijkt dat CEF en VERO celmonolagen geïnfecteerd met vFP44 of vCP48 het EHV-1 gp13 op het oppervlak van met virus geïnfecteerde

j

10

15

20

25

30

35

. \

cellen tot expressie brengen.

Voorbeeld 8

ì

)

15

20

25

30

35

.)

Becordeling van extra vaccinia virus recombinanten die ongemodificeerde en gemodificeerde versies van het gen uit paard herpes virus-1 coderende voor glycoproteïne gp14 tot expressie brengen.

Constructie en beoordeling van extra recombinant vaccinia virus dat EHV-1 gp14 tot expressie brengt. De EHV-1 gp14 bevattende constructies (voorbeeld 2) werden op drie wijzen gemodificeerd: (a) variëren van de lengte van de EHV-1 gp14 aanloopsequentie, (b) verwijdering van de overmaat EHV-1 DNA 3' uit het gen en (c) invoeging van de gemodificeerde versies van het EHV-1 gp14 gen in een vaccinia virus vF293 gastheertraject selectiesysteem (69) voor de beoordeling.

Het EHV-1 gp14 genprodukt bevat een ongewoon lange aanloopsequentie. Een lange hydrofobe volgorde die zich uitstrekt over de aminozuren 58-99 wordt voorgesteld als signaalsequentie. Dit gebied wordt voorafgegaan door een lange hydrofiele volgorde. Een overeenkomstig lange aanloopsequentie werd eveneens gevonden voor twee andere gB homologen, pseudorabies virus gII (62) en runder herpesvirus 1 qI (63).

Modificatie van het 5' uiteinde van EHV-1 gp14.

Ter bestudering van het effect van de lengte van de aanloopsequentie van EHV-1 gp14 bij het verwerken, aanbieden en voor de immunologische werking van het gp14 produkt tot expressie gebracht in recombinant vaccinia virus, werden plasmiden die het EHV-1 gp14 gen met drie verschillende lengten van de aanloopsequentie geconstrueerd door modificeren van het vroegere EHV-1 gp14 bevattende constructies, hetgeen op de volgende wijzen geschiedde.

Onder verwijzing naar figuur 10, bevat het plasmide pVM2LH6g14 (voorbeeld 2) de volledige EHV-1 gp14 coderende volgorde onder de controle van de H6 promotor ingevoegd in de Kopenhagen vaccinia M2L deletieplaats. In

pVM2LH6g14 is aminozuurgetal 2 van het EHV-1 gp14 gen eerder aanwezig als His dan het natieve Ser. Ter verandering van aminozuur 2 in Ser, werd pVM2LH6g14 geknipt met NsiI (herkenningsvolgorde ATGCAT) bij codons 1 - 2 (Met/His). Mutagenese werd uitgevoerd (19) onder toepassing van het synthetische oligonucleotide MPSYNZ40

(5' ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGTCCTCTGGTTGCCGTTCTGTC 3'). Het verkregen plasmide, pMP14M, bevat het volledige EHV-1 gp14 gen met het natieve codon (Ser) op plaats 2.

Het plasmide pVM2LH6g14-1 (voorbeeld 2) is identiek aan pVM2LH6g14, behalve een truncatie van de aanloopsequentie en invoering van vier codons afgeleid van synthetische NsiI linkers. In pVM2LH6g14-1 is de volgorde van het truncated uiteinde van het EHV-1 qp14 gen ATG/CAT/GCA/TGC/ATT/GCT... coderende voor Met/His/Ala/Cys/Ile/Ala..., waarin GCT (Ala) codon 35 is van EHV-1 gp14. pVM2LH6g14-1 werd gemodificeerd door mutagenese (19) op twee manieren. Ter verkrijging van een versie van het gp14 gen truncated in ongeveer dezelfde mate als pVM2LH6g14-1, doch nauwkeuriger benaderende de natieve gp14 volgorde, werd pVM2LH6g14-1 geknipt met NsiI bij de codons 1 - 2. Mutagenese werd uitgevoerd onder toepassing

(5' ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGAGTGTCCCAGCAGCTGGCTCCTGGATC 3')

van het synthetische oligonucleotide MPSYN241.

In het verkregen plasmide, pMP14M-34 begint de
EHV-1 gp14 coderende volgorde met ATG/AGT/GTC/CCA...
Met/Ser/Val/Pro..., waarin CCA (Pro) aminozuur 36 van EHV-1
gp14 is. Het EHV-1 gp14 gen bevat een NaeI plaats (GCCGGC)
bij de codons 61 - 63 (Lys/Pro/Ala). Ter verkrijging van
30 een meer uitgesproken truncated versie van het EHV-1 gp14
gen, werd pVM2LH6g14-1 lineair gemaakt met NaeI, gevolgd
door digereren met NsiI en isolatie van vectorfragment uit
een agarosegel. Mutagenese werd uitgevoerd onder toepassing
van synthetisch oligonucleotide MPSYN243

(5' ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGGCATCATCGAGGGTGGGCACAATAGTT 3')

In het verkregen plasmide, pMP14M-63, begint de
EHV-1 gp14 coderende volgorde met ATG/GCA...Mer/Ala...,

5

10

15

20

35

(

waarin GCA (Ala) aminozuur 63 van het natieve EHV-1 qp14 ie

Verwijdering van vreemd EHV-1 DNA.

In alle, hiervoor besproken, EHV-1 gp14 bevattende plasmiden werden de EHV-gp14 coderende volgorden gevolgd door ongeveer 1200 bp EHV-1 DNA. Het terminatiecodon (TAA) voor het gp14 gen treedt op in een <u>Dra</u>I plaats (TTTAAA). Ter verwijdering van overmaat EHV-1 DNA werd pMP14M-63 onderworpen aan partieële <u>Dra</u>I digerering, gevolgd door isolatie van lineair DNA uit een agarosegel en digereren met PstI, dat knipt bij de verbinding van EHV-1 DNA en de stroomafwaarts gelegen vaccinia flankerende arm. Een 6,5 Kb DraI/PstI DNA band werd geïsoleerd uit een agarosegel.

Synthetische oligonucleotiden MPSYN247

(5' AAATTTTTGTTAACTCGAGCTGCA 3') en MPSYN248 (5' GCTCGAGTTAACAAAATTT 3') werden annealed en verbonden met het 6,5 Kb fragment. In het verkregen plasmide, pMP14M-63P, werden de EHV-1 gpl4 coderende volgorden onmiddellijk gevolgd door een volgorde die terminatie van vroege vaccinia transcriptie (45) specificeert, gevolgd door een polylinkergebied (bevattende HpaI, XhoI, PstI restrictieplaatsen) en de linker vaccinia flankerende arm verkregen uit HindIII M.

25

30

20

5

10

15

Invoeging van het H6 promotor/EHV-1 qp14 gen in een pHES/vP293 selectiesysteem.

In alle hiervoor besproken EHV-1 gp14 bevattende plasmiden bevindt het EHV-1 gp14 gen zich onder de controle van de vaccinia H6 promotor ingevoegd in het M2L deletiegebied van de Kopenhaagse stam van het vaccinia virus. Aangezien de M2L invoegingsplaats binnen een groter gebied van het genoom is geplaatst dan kan worden deleted (69), werd de herplaatsing van de H6 promotor/EHV-1 gpl4 expressiecassette naar een potentieel stabielere invoegplaats 35 onderzocht. Als voorbereidende stap werden EHV-1 gp14 constructies die verschillende lengten van de aanloopsequentie bevatten verplaatst naar het op WR pHES/vP293gebaseerde gastheertraject-selectiesysteem (69) teneinde een snelle vorming van vaccinia recombinanten voor een vergelijkend onderzoek mogelijk te maken.

Plasmide pHES-4 bevat de vaccinia H6 promotor. gevolgd door een polylinkergebied en het K1L humaan gastheertrajectgen (70), alle ingevoegd tussen WR vaccinia armen die een 21,7 Kb deletie (69) flankeren. pHES-4 bevat twee NruI plaatsen, één in de H6 promotor en één in de flankerende vaccinia volgorden. pHES-4 werd door partieel digereren met NruI lineair gemaakt en de band die lineair DNA met volle lengte bevatte werd uit een agarosegel geïsoleerd. Dit lineaire DNA werd op de XhoI plaats in het polylinkergebied geknipt. pMP14M-63P bevat plaatsen, één in de H6 promotor en de andere in EHV-1 qp14 coderende volgorden, 0,2 Kb van het 3' uiteinde van het gen. pMP14M-63P werd lineair gemaakt met NruI, gevolgd door digereren met XhoI. Een 2,8 Kb NruI (partieel)/XhoI fragment werd uit een agarosegel geïsoleerd. Dit fragment bevat een gedeelte van de H6 promotor, gevolgd door de vorm van het gemodificeerde EHV-1 gp14 gen bevattende de kortste versie van de aanloopsequentie. Het 2,8 Kb H6 promotor/EHV-1 gp14 bevattende fragment afgeleid van pMP14-63P werd verbonden met het NruI (partiële)/XhoI vectorfragment afgeleid van pHES-4. Het verkregen plasmide, pHES-MP63, bevat de H6 promotor/EHV-1 gp14 gencassette, zonder vreemd EHV-1 DNA. Voor de overdracht van de H6 promotor/RHV-1 gp14 5' uiteinden bevattende de volle lengte of matig truncated aanloopsequenties, werden de plasmiden pMP14M en pMP14M-34 geknipt met NruI en respectievelijk de 2,8 Kb en 2,7 Kb banden geïsoleerd uit agarosegelen. pHES-MP63 werd onderworpen aan partiële NruI digerering en een 7,2 Kb fragment werd geïsoleerd uit een agarosegel. Het 7,2 Kb vectorfragment komt overeen met pHES-MP63, waaruit het 2,6 Kb NruI fragment bevattende het H6 promotor/EHV-1 gp14 5' uiteinde was verwijderd. Het 7,2 Kb NruI (partieel) vectorfragment afgeleid van pHES-MP63 werd verbonden met het 2,8 Kb NruI

5

10

15

20

25

30

fragment uit pMP14M, onder vorming van pHES-MP1. Het 7,2 Kb NruI (partiële) vectorfragment afkomstig van pHES-MP63 werd eveneens verbonden met het 2,7 Kb NruI fragment uit pMP14M-34, onder vorming van pHES-MP34. De kloneringsstappen die leiden tot de vorming van de plasmiden pHES-MP63, pHES-MP1 en pHES-MP34 zijn schematisch weergegeven in figuur 10.

De plasmiden pHES-MP1, pHES-MP34 en pHES-MP63 werden toegepast als donorplasmiden voor recombinatie met vP293 (69), onder vorming van respectievelijk de recombinant vaccinia virussen vP753, vP765 en vP721. Recombinant nakomelingschap werd geselecteerd met humane MRC-5 cellen.

<u>Beoordeling van de op vP293-gebaseerde vaccinia virus recombinanten die het RHV-1 gpl4 gen tot expressie brengen.</u>

Ter bepaling of de drie vormen van het EHV-1 gp14 genprodukt tot expressie gebracht in recombinant vaccinia virussen vP753, vP765 en vP721 aanwezig waren op het oppervlak van geïnfecteerde cellen, werden VERO celmonolagen geïnfecteerd met de drie EHV-1 gp14-bevattende recombinant vaccinia virussen. De geïnfecteerde celmonolagen werden geanalyseerd op oppervlak-immunofluorescentie onder gpl4-specifieke monoklonale het EHV-1 toepassing van antilichaam 3F6. Oppervlakimmunofluorescentie was positief voor cellen geïnfecteerd met alle drie vaccinia virale recombinanten vP753, vP765 en vP721. Dit wijst er op dat goed trafficking van het EHV-1 gp14 genprodukt in met vaccinia geïnfecteerde cellen niet wordt beïnvloed door variatie van de lengte van de aanloopsequence.

Ter vergelijking van de EHV-1 gp14 genprodukten tot expressie gebracht door de drie EHV-1 gp14-bevattende vaccinia virusrecombinanten, werden MRC-5 cellen geïnfecteerd met vP753, vP765 en vP721 en eiwitten werden metabolisch gelabeld met ³⁶S-methionine. Immunoprecipitaties werden uitgevoerd met de geradiolabelde cellysaten onder toepassing van EHV-1 gp14-specifiek monoklonaal antilichaam 3F6.

10

15

20

3.0

35

)

.)

Geïmmunoprecipiteerde eiwitten uit cellen geïnfecteerd met vP753, vP765 en vP721 kunnen niet van elkaar worden onderscheiden en zijn equivalent aan de eiwitten die zijn geïmmunoprecipiteerd uit vP613, de EHV-1 gp14-bevattende vaccinia recombinant gevormd uit plasmide pVM2LH6g14-1. Uit deze resultaten blijkt dat de variaties in de lengte van de EHV-1 gp14 aanloopsequentie onderzocht in deze recombinanten noch verbeteren, noch invloed uitoefenen op het goed verwerken van het eindprodukt.

Ter beoordeling van de beschermende doeltreffendheid van recombinant vaccinia virus dat de verschillende vormen van EHV-1 gp14 tot expressie brengt, werden hamsters ingeënt met variërende doses vP753, vP765 en vP721 en geprovoceerd met de EHV-1 hamster aangepaste Kentucky stam.

Alle drie EHV-1 gp14-bevattende vaccinia recombinanten waren beschermend, met een log₁₀ PD₅₀ van 6,2 of beter. Verschillen wat betreft de bescherming onder de drie vaccinia virus recombinanten zijn statistisch niet significant.

In tegenstellijng met vP577, vertoonde een volgende vaccinia virus recombinant die eveneens was verkregen door recombinatie van pVM2LH6g14 en vP458 een identiek EHV-1 gp14 immunoprecipitatiepatroon met dat van vP613, vP765 en vP721, en, evenals deze EHV-1 gp14 tot expressie brengende recombinant vaccinia virus, bracht het EHV-1 gp14 eiwit op het oppervlak van geïnfecteerde cellen tot expressie.

De hiervoor vermelde gegevens doen veronderstellen dat het EHV-1 gp14 tot expressie gebracht in vaccinia virus recombinant vP577, onvolkomen is en dat het defect waarschijnlijk optrad tijdens de recombinatie tussen het donorplasmide pVM2LH6g14 en het vaccinia virus vP458.

Voorbeeld 9

10

30

}

35 De nucleotidevolgorde van drie nieuwe genen uit paard herpesvirus type 1 en expressie in vaccinia virus recombinanten.

Ter identificatie en isolatie van het EHV-1 gen coderende voor qp17/18 alvorens het tot expressie te brengen in een vaccinia recombinant virus, werd het grootste gedeelte van het U. gebied van het EHV-1 genoom seguenced en de verschillende open afleesframe's aangetroffen in dit DNA fragment werden tot expressie gebracht. Drie nieuwe EHV-1 genen gecodeerd door het S bestanddeel werden geïdentificeerd en geanalyseerd: EHV-1 qD dat bij sequentie homologie met de produkten van de HSV gD en PRV gp50 genen vertoonde, EHV-1 gp63 dat homologie met de produkten van de HSV US7 en PRV gp63 genen vertoonde en EHV-1 gE dat homologie met de produkten van de HSV gE en PRV genen vertoonde. Alle drie genen, individueel of tezamen, werden gekloneerd in een gastheertrajectselectiesysteem van de Kopenhagen vaccinia stam voor snelle expressieonderzoekingen. Uit immunofluorescentie verkregen met een anti-EHV-1 konijn serum bleek de expressie van EHV-1 specifieke produkten.

Kloneren van het EHV-1 BamHI D fragment.

Zoals het EHV-1 gp17/18 gen werd gelokaliseerd op het S bestanddeel van het EHV-1 genoom (3), werd het BamHI D fragment, dat het grootste gedeelte van het U_S gebied (59) vertegenwoordigt, geïsoleerd en gekloneerd. EHV-1 genomisch DNA van de Kentucky D stam werd gedigereerd met BamHI. Het 11,0 Kb BamHI D fragment werd geïsoleerd uit agarosegel (Geneclean, Bio101, Inc., La Jolla, CA) en gekloneerd in plasmide pIBI24 als plasmide pEHVBamHID. Een restrictiemap van dit fragment werd opgesteld (figuur 11).

30 <u>Identificatie van DNA volgorden coderende EHV-1</u> gD, gp63 en gE.

Nucleotidesequentiewaarden voor beide strengen werden verkregen uit verschillende sub-klonen van het <u>Bam</u>HI D fragment dat gesubkloneerd was in pIBI24, zoals is beschreven in voorbeeld 1. Volgorden van de verbindingen tussen opeenvolgende fragmenten werden onderzocht op de beginkloon pEHVBamHID. Het PC/GENE software package (Intel-

10

ligenetics Inc., Mountain View, CA) werd toegepast bij alle sequentiewaardenanalyses.

DNA sequentieanalyse van de EHV-1 gD, gp63 en gE

5 genen.

10

15

20

25

30

35

)

De DNA volgordeanalyse van het 6402 bp gebied sequenced van het <u>Bam</u>HI D fragment (dat het grootste gedeelte van het unieke, korte gebied vertegenwoordigt) openbaart het voorkomen van ten minste drie volledige open afleesframes die alle van dezelfde streng aflezen. Deze volgorde is weergegeven in figuur 12 als de van rechts 5' naar 3' streng. De basissamenstelling is 50.44 % G + C.

Het eerste open afleesframe (ORF1) loopt van de nucleotideplaatsen 971 tot 2176. Vermeende transcriptionele regulerende signalen werden aangetroffen in het gebied van 5' tot de meest waarschijnlijke ATG initiatiecodon op plaats 971. Een TATA box met de volgende TATATTAA (nucleotiden 871 tot 878) was 60 nucleotiden stroomafwaarts van een vermeende CAT box op de plaatsen 811 - 817 met de volgorde TGACAAT geplaatst. Geen polyadenyleringssignaal (AATAAA) werd stroomafwaarts van de TAA terminatiecodon (nucleotiden 2177 tot 2179) aangetroffen. Zeven van de tien nucleotiden in de volgorde 5' TCCCTTCGCC 3' (nucleotiden 890 tot 899) waren complementair aan de 18S ribosomale RNA volgorde 3' AGGAAGGCGT 5' (61) en kunnen dienen als de ribosoombindingsplaats. Een scanningmodel is voorgesteld waarmee eukaryotische mRNAs translatie initieert (151). De belangrijkste regel van dit model is dat ribosomen binden aan het 5' uiteinde van het mRNA en lineair het mRNA molecuul scannen. Binding aan de translatie-initiatie is gewoonlijk bij het eerste 5' proximale ATG codon, hoewel uitzonderingen zijn waargenomen (152). Een purine op de -3plaats is essentieel voor translatie-initiëring en de translatie wordt gestimuleerd door C op de plaatsen -1 en -2 wanneer de rest van de volgorde sub-optimaal is (155). De volgordecontext rondom het voorgestelde initiatiecodon

AGCATGT (nucleotiden 968 tot 974) kwalificeert zich als een

functionele volgordecontext voor de translatie-initiëring van eukaryotisch mRNA. Er zijn twee andere mogelijke ATG initiëringscodons respectievelijk aanwezig op de plaatsen 989 tot 991 en 992 tot 994. De samenhang van deze twee codons CTTATGATGG kwalificeert zich niet als functioneel voor translatie-initiatie. Het EHV-1 ORF1 codeert voor 402 aminozuren met een berekend molecuulgewicht van 45239 dalton

Analyse van de EHV-1 ORF1 eiwitstructuur.

Analyse van de aminozuurvolgorde leverde een aantal aspecten gemeen met de met membraan geassocieerde glycoproteinen op. Het gebied dat zich uitstrekt van de aminozuren 1 tot 26 had een kenmerkend hydrofobiciteitsprofiel en is voorgesteld als de signaalvolgorde. Een hydrofoob gebied bestaande uit 24 aminozuren (de aminozuren 351-374) is voorspeld te functioneren als een transmembraan ankergebied. Er zijn vier Asn-X-Thr/Ser (waarin X elk aminozuur, behalve proline, kan zijn) plaatsen voor potentiële, met N-verbonden, glycosylering (157). Het hydrofobiciteitsprofiel van de EHV-1 ORF1 aminozuurvolgorde is weergegeven in figuur 13. De kenmerken van een membraan overspannend glycoproteïne waaronder signaal- en ankerelementen zijn duidelijk gedefinieerd. Van de twee meest hydrofobe gebieden bij het N- en dichtbij het C-eindstandige gedeelte wordt voorspeld dat ze respectievelijk de signaalvolgorde en het transmembraan overspannend gebied van het glycoproteinemolecuul weergeven.

30 <u>Vergelijking van de EHV-1 ORF1 aminozuurvolgorde</u> met andere herpesvirusglycoproteinen.

Vergelijking van de aminozuursamenstelling van het vermoedelijke EHV-1 ORF1 eiwit duidt op een significante homologie met glycoproteinen van andere herpesvirussen. Zo komt het EHV-1 ORF1 proteine overeen met PRV gp50 (95) en HSV-1 qD (79, 160).

Het tweede open afleesframe (ORF2) strekt zich

10

15

20

25

uit van de nucleotideplaatsen 2287 tot 3525. Geen veronderstelde transcriptionele regulerende signalen werden in het gebied 5' tot het ATG initiatiecodon op plaats 2287 aangetroffen. Geen AATAAA polyadenyleringssignaal werd stroomafwaarts van het TGA terminatiecodon (de nucleotiden 3526 -3528) gevonden, doch twee potentiële YGTGTTYY polvadenyleringssignalen (180) zijn stroomafwaarts van dit terminatiecodon bij ongeveer 40 en 70 bp aangetroffen. Het volgordeverband rondom het voorgestelde initiëringscodon GCTATGG komt overeen met de regels van Kozak (151, 155). Er zijn ten minste twee andere mogelijke ATG initiëringscodons op de plaatsen 2305 - 2307 en 2332 tot 2334, doch het volgordeverband van deze twee codons (GGGATGT en TCTATGG) kwalificeert niet als functioneel voor translatie-initiatie. Het EHV-1 ORF2 codeert een polypeptide met 413 aminozuren met een berekend molecuulgewicht van 45431 dalton.

Analyse van de EHV-1 ORF2 eiwitstructuur.

Analyse van de aminozuurvolgorde biedt een aantal aspecten die gewoon zijn voor de met membraan geassocieerde 2.0 glycoproteinen. Een gebied dat zich uitstrekt van de aminozuren 1 tot 22 had een kenmerkend hydrofobiciteitsprofiel en dit wordt voorgesteld als de signaalvolgorde (hoewel de computerscore voor de veronderstelde splitsings-25 plaats gering was). Een hydrofoob gebied bestaande uit 32 aminozuren (de plaatsen 315-346) functioneert volgens voorspellingen als een transmembraan-ankergebied. Er zijn zeven Asn-X-Thr/Ser plaatsen voor potentiële N-gebonden glycosylering. Een hydrofobiciteitsgrafiek van de EHV-1 ORF2 aminozuurvolgorde is weergegeven in figuur 14. De 30 kenmerken van een membraan overspannend glycoproteine waaronder signaal- en ankerelementen zijn duidelijk gedefinieerd. De twee meest hydrofobe gebieden bij het N-eindstandige gedeelte en dichtbij het C-eindstandige gedeelte 35 geven volgens voorspellingen respectievelijk de signaalvolgorde en het transmembraan overspannende gebied van het glycoproteïnemolecuul aan.

10

)

<u>Vergelijking van de EHV-1 ORF2 aminozuurvolgorde</u> met andere herpesvirus glycoproteinen.

Uit een vergelijking van de aminozuursamenstelling van het EHV-1 ORF2 bleek de significante homologie met glycoproteinen van andere herpesvirussen. Zo is het EHV-1 ORF2 eiwit homoloog met PRV gp63 (80), VZV gpIV (181) en HSV-1 US7 (79).

Het derde open afleesframe (ORF3) strekt zich uit van de nucleotideplaatsen 3796 tot 5451. Vermoedelijke transcriptionaal regulerende signalen werden aangetroffen in het gebied van 5' tot het ATG initiatiecodon op plaats 3796. Een TATA box met de GTTTAAA volgorde (de nucleotiden 3705 - 3711) was 50 nucleotiden stroomafwaarts van een vermoedelijke CAT box op de plaatsen 3649 - 3654 met de GCAATG volgorde geplaatst. Geen evident polyadenyleringssignaal werd stroomafwaarts van het TGA terminatiecodon (de nucleotiden 5452 - 5454) aangetroffen. Het volgordeverband rondom het voorgestelde initiatiecodon ACAATGG komt overeen met de regels van Kozak (151, 155). Het EHV-1 ORF3 codeert voor een polypeptide met 552 aminozuren met een berekend molecuulgewicht van 61493 dalton.

Analyse van de EHV-1 ORF3 eiwitstructuur.

Uit analyse van de aminozuurvolgorde blijkt een aantal aspecten die gemeenschappelijk met de membraangeassocieerde glycoproteinen te zijn. Een gebied dat zich uitstrekt van de aminozuren 1-23 had een kenmerkend hydrofobiciteitsprofiel en is voorgesteld als signaalvolgorde. Een hydrofoob gebied bestaande uit 38 aminozuren (de plaatsen 404-437) functioneert volgens voorspellingen als een transmembraan-ankergebied. Er zijn vijf Asn-X-Thr/Ser plaatsen voor potentiële, met N-gebonden glycosylering. Een hydrofobiciteitsgrafiek van de EHV-1 ORF3 aminozuurvolgorde is weergegeven in figuur 15. De kenmerken van een membraan overspannend glycoproteine waaronder signaal- en ankerelementen zijn duidelijk gedefinieerd. Van de twee meest hydrofobe gebieden bij het N- en dichtbij het C-eindstandi-

10

15

20

25

30

35

.)

ge gedeelte is voorspeld dat ze respectievelijk de signaalvolgorde en het transmembraan overspannend gebied van het glycoproteinemolecuul weergeven.

Vergelijking van de EHV-1 ORF3 aminozuurvolgorde met andere herpesvirus glycoproteinen.

Uit een vergelijking van de aminozuursamenstelling van het EHV-1 ORF3 proteine blijkt een significante homologie met de glycoproteinen van andere herpesvirussen. Zo is het EHV-1 ORF3 eiwit homoloog met PRV gI (80), VZV gE (181) en HSV-1 qE (79).

Constructie van een op Kopenhagen vaccinia virus gebaseerd gastheertraject-selectiesysteem.

Een op Kopenhagen vaccinia virus gebaseerd gastheertraject-selectiesysteem analoog aan het WR pHES/-vP293 gastheertraject-selectiesysteem (69) werd geconstrueerd.

De Kopenhagen vaccinia virusdeletiemutant vP668 is 20 deleted voor 12 genen uit het <u>Hind</u>III C - <u>Hind</u>III K gebied, waaronder beide humane gastheertrajectgenen KIL (70) en C7L, een gen dat behoort tot <u>Hind</u>III C.

vP668 is niet in staat om op humane MRC-5 cellen te groeien. Leden van de COPCS plasmide serie bevatten het 25 C7L gen zonder flankerende vaccinia armen, waardoor recombinatie met vP668 en herstel van het vermogen van het virus om op MRC-5 cellen te groeien wordt hersteld. Het vermogen van de recombinant vaccinia nakomenschap gevormd door recombinatie onder toepassing van het vP668/COPCS gastheer-30 traject-selectiesysteem om een plaque te vormen op humane MRC-5 cellen verschaft een methode voor snelle identificatie van deze recombinanten. Plasmide pCOPCS657 bevat de synthetische H6 vaccinia promotor gevolgd door een polylinker kloneringsgebied voor het invoegen van vreemde genen. 35 Het polylinkergebied wordt gevolgd door stopcodons en een

vaccinia transcriptionaal terminatiesignaal (45).

10

15

.)

Kloneren van het EHV-1 qD gen tot pCOPCS657.

Onder verwijzing naar figuur 16, werd het plasmide pEHVBamHID gedigereerd met <u>Hind</u>III en een 1240 bp <u>Hind</u>III DNA fragment bevattende EHV-1 gD werd geisoleerd uit een agarosegel (Geneclean, Bio10, Inc., La Jolla, CA) en hersteld onder toepassing van het Klenow fragment van DNA polymerase. Het herstelde fragment werd daarna gebonden aan plasmide pCOPCS657 gedigereerd met <u>Sma</u>I. Het verkregen plasmide, pJCA006 had het ATG initiatiecodon ongeveer 10 bp van de H6 promotor (figuur 16).

Kloneren van het EHV-1 gp63 gen tot pCOPCS657.

Plasmide pEHVBamHID werd gedigereerd met <u>Hind</u>III, <u>Eco</u>RI en <u>Pvu</u>II en het 1300 bp <u>Hind</u>III-<u>Pvu</u>II DNA fragment dat EHV-1 gp63 bevatte werd geïsoleerd uit een agarosegel en hersteld met Klenow. Het herstelde fragment werd daarna verbonden met het plasmide pCOPCS657 gedigereerd met <u>Sma</u>I. Het verkregen plasmide met EHV-1 gp63 in de juiste oriëntatie ten opzichte van de H6 promotor werd met pJCA008 (figuur 16) aangeduid.

Kloneren van het EHV-1 qE gen tot pCOPCS657.

Plasmide pEHVBamHID werd gedigereerd met <u>Nat</u>II en <u>Apa</u>I en een 2630 bp <u>Aat</u>II-<u>Apa</u>I DNA fragment bevattende EHV-1 gE werd geïsoleerd uit een agarosegel en hersteld met Klenow. Het herstelde fragment werd daarna gevoegd in het plasmide pCOPCS657 gedigereerd met <u>Sma</u>I. Het verkregen plasmide met het EHV-1 gE gen in de juiste oriëntatie ten opzichte van de H6 promotor werd aangeduid met pJCA007 (figuur 16).

Klonen van het EHV-1 qD-gp63 fragment in pCOPCS657.

Onder verwijzing naar figuur 17, werd het plasmide 35 pEHVBamHID gedigereerd met <u>Eco</u>RI en <u>Pvu</u>II en het 1832 bp <u>Eco</u>RI-<u>Pvu</u>II DNA fragment (A) werd uit een agarosegel geïsoleerd. Plasmide pJCA006 werd gedigereerd met <u>Cla</u>I en

5

10

15

20

25

3.0

ECORI en het 1450 bp <u>ClaI-Eco</u>RI DNA fragment (B) werd geisoleerd uit een agarosegel. Plasmide pCOPCS657 werd gedigereerd met <u>ClaI</u> en <u>SmaI</u> en het 3700 bp <u>ClaI-SmaI</u> DNA fragment (C) werd geisoleerd uit een agarosegel. De fragmenten A, B en C werden daarna samen gekoppeld en het verkregen plasmide werd aangeduid met pJCA009 (figuur 17).

Kloneren van het EHV-1 qD-qp63-qE fragment in pCOPCS657.

Het plasmide pEHVBamHID werd gedigereerd met EcoRI en SacII en het 4240 bp EcoRI-SacII DNA fragment (D) werd uit een agarosegel gefsoleerd. Daarna werd fragment D gekoppeld aan fragmenten B en C (zie hiervoor) onder additie van dNTPs ter verzekering van het herstel van de binding SacII-SmaI. Het verkregen plasmide werd aangeduid met pJCA010 (figuur 17).

Constructie van de recombinant vaccinia virussen vP773, vP803, vP809, vP810 en vP822 die de EHV-1 U open afleesframe's tot expressie brengen.

Teneinde snel de expressie van de hiervoor beschreven EHV-1 open afleesframe's na te gaan, werd een aantal vaccinia recombinant virussen geconstrueerd onder toepassing van het COPCS gastheertraject-selectiesysteem. De drie open afleesframe's geïdentificeerd uit de sequence analyse werden afzonderlijk of tezamen ("dubbel" en "drievoudig") in plasmide pCOPCS657 (figuren 16, 17) gekloneerd. De verkregen plasmiden werden daarna toegepast voor recombinatie met vaccinia recombinant vP668 als reddend virus. De verschillende recombinant vaccinia virussen uit deze recombinaties zijn weergegeven in tabel 5.

Vaccinia recombinant vP773 werd verkregen bij recombinatie uitgevoerd met het donorplasmide pJCA006 dat het EHV-1 gD gen bevatte. Vaccinia recombinant vP822 werd verkregen door recombinatie uitgevoerd met donorplasmide pJCA008 bevattende het EHV-1 gp63 gen. Vaccinia recombinant vP803 werd verkregen bij recombinatie uitgevoerd met het

10

20

25

30

. 1

}

donorplasmide pJCA007 bevattende het EHV-1 gE gen. Vaccinia recombinant vP809 werd verkregen door recombinatie uitgevoerd met het donorplasmide pJCA009 bevattende het EHV-1 gD-gp63 fragment en vaccinia recombinant vP810 werd verkregen door recombinatie uitgevoerd met het donorplasmide pJCA010 bevattende het EHV-1 qD-qp63-gE fragment (tabel 5).

Immunofluorescentieanalyse van EHV-1 ORF1 (gD),
ORF2 (gp63) en ORF3 (gE) produkten gesynthetiseerd door

10 enkelvoudige of veelvoudige recombinant vaccinia virussen.
Immunofluorescentie van met recombinant vaccinia

virus geinfecteerd VERO en MRC-5 cellen werd uitgevoerd op de wijze zoals beschreven in voorbeeld 1, onder toepassing van anti-EHV-1 specifiek polyklonaal konijnenserum R5935 15 (1:200) (tabel 6).

Tabel 5: Aanduiding van vaccinia virus recombinanten die EHV-1 gD, Ge en gp63 genen tot expressie brengen.

20	Donor-	EHV-invoeg-	Reddend virus	Recombinant
	plasmide	sel		
	pJCA006	gD	vP668	vP773
	pJCA007	gE	vP668	vP803
	pJCA008	gp63	vP668	VP822
25	pJCA009	gD-gp63	vP668	v P809
	pJCA010	gD-gp63-gE	vP668	vP810

· ·)

Tabel 6: Immunofluorescentie van met recombinant vaccinia virus geïnfecteerde cellen uitgevoerd onder toepassing van anti-EHV-1 konijn serum R5935.

EHV-1 recombinan	<u>t</u> R5935	<u>R5935</u>		
	intern	oppervlak		
gD	positief	negatief		
gp63	positief	negatief		
gE	negatief	negatief		
gD-gp63	positief	negatief		
gD-gp63-gE	positief	negatief		

Voorbeeld 10

5

10

15

25

Immunologische beoordeling bij muizen en varkens van pseudorabiesvirus glycoproteïnen gpII, gpIII en gp50, individueel of in combinatie met vaccina virus recombinanten tot expressie gebracht.

De Kopenhagenstam van vaccinia virus en de deriva-20 ten vP410, vP425 en vP458 (184) daarvan werden bij dit voorbeeld toegepast.

Kloneren van de PRV gen coderend gpII, gpIII en gp50 .

PRV NIA, virus (182) werd gekweekt op NIL, celcultuur (183). Celafval werd verwijderd uit de bovenstaande vloeistof door 30 minuten te centrifugeren bij 3000 g. De virusdeeltjes werden gezuiverd door 60 minuten te centrifugeren door een 40 (gew./vol.) %-ig sucrosekussen bij

30 40.000 omwentelingen per minuut in een 45 Ti Beckman rotor gevolgd door een discontinue 30-50 (gew./vol.) %-ige sucrosegradiënt (SW25 Beckman rotor bij 23.000 opm. gedurende 5 uur). Bandvormige virusdeeltjes werden verzameld, verdund met TNE buffer (50 mM Tris-HCl, pH 7,8, 150 mM NaCl en 10 mM EDTA) en 1 uur bij 30.000 opm. in een SW40 Beckman

en 10 mM EDTA) en 1 uur bij 30.000 opm. in een SW40 Beckman rotor omgezet in een persstukje. Het virale persstukje werd weer gesuspendeerd in TE buffer (50 mM Tris-HCl pH 7,8, 10 mM EDTA) en gelyseerd door toevoegen van natriumdodecylsulfaat tot een eindconcentratie van 0,5 % (gew./vol.) en proteïnase K tot 100 mg/ml. Na 2 uur incuberen bij 37°C werd het lysaat éénmaal geëxtraheerd met een mengsel van fenol en chloroform (1:1) en éénmaal met een mengsel van chloroform en isoamylalkohol (24:1). Het DNA werd neergeslagen met ethanol en weer opgelost in water. Na een volledige digerering met BamHI werden de fragmenten gékloond in de BamHI plaats van pBR322 dat vooraf was behandeld met kalfsdarm alkalische fosfatase (CIAP). Het ligatiemengsel werd toegepast voor de transformatie van de competente E. coli stam NM522 (20).

Onder verwijzing naar de figuren 18 en 19, is de DNA volgorde coderende het gpII gen aanwezig in het BamHI fragment 1 en de <u>Sal</u>II subfragmenten 1A en 1B van het PRV genoom (62, 94). Het plasmide aangeduid met pPR9.25 bevattende het PRV BamHI fragment 1 ingevoegd op de BamHI plaats van pBR322 werd gedigereerd met NcoI. Het verkregen DNA gedigereerde produkt werd gefractioneerd over een 0,8 % agarosegel en een 6,2 Kb NcoI DNA fragment werd gezuiverd onder toepassing van de Gene Clean™ procedure (Biol01, Inc. La Jolla, CA) en daarna ingevoegd in de NcoI plaats van pBR328 (Boehringer Mannheim Biochemicals, Indianapolis, IN) behandeld met CIAP. Het verkregen plasmide pPR2,15 werd gedigereerd met SphI en gefractioneerd met een agarosegel. De 2,7 en 1,8 Kb fragmenten werden gezuiverd en ingevoegd op de SphI plaats van gefosfataseerde pUC18 ter vorming van de plasmiden pPR1 en pPR2 (fig. 18) en in de M13 faag. De nucleotidevolgorde werd op de hiervoor beschreven wijze bepaald. Uit DNA sequence analyse bleek dat een open afleesframe van 2742 bp coderende voor 913 aminozuren aanwezig was. Zoals verwacht werd een significante aminozuurhomologie met HSV-1 gB waargenomen (62). Ter vergemakkelijking van de beschrijving van de kloningshandelingen voor de expressie van PRV gpII in vaccinia virusvectoren, is de DNA volgorde van het PRV gpII open afleesframe plus extra 5' en 3' niet-coderende volgorden weergegeven in figuur 19.

)

10

15

20

25

30

35

:.)

Onder verwijzing naar de figuren 20 en 21 wordt opgemerkt, dat de DNA volgorde coderende het PRV glycoproteïne gpIII aanwezig is in de BamHI fragmenten 2 en 9 van het PRV genoom (96). Het plasmide pPR9,9 bevattende het BamHI fragment 2 ingevoegd op de BamHI plaats van pBR322 (fig. 20) werd gedigereerd met BamHI en SphI. Het plasmide pPR7,5 bevattende het BamHI fragment 9 ingevoegd op de BamHI plaats van pBR322 werd gedigereerd met NcoI en BamHI. Het DNA verkregen bij beide digereringen werd gefractioneerd over een agarosegel. Het 2,35 Kb SphI-BamHI fragment en het 1,1 Kb NcoI-BamHI fragment werden gezuiverd en gekoppeld met de <u>Eco</u>RI-<u>Sph</u>I plaatsen van gefosfataseerd IBI25 (fig. 20) onder toepassing van een NcoI-EcoRI gefosforyleerde linker MRSYN21/MRSYN22

15

)

10

NcoI

EcoRI

MRSYN21 5' CATGGGTCTGCAGTCG MRSYN22 3′

3, CCAGACGTCAGCTTAA 5,

Een plasmide aangeduid met pPR17 werd geïsoleerd, 20 dat een 3450 bp SphI-NcoI fragment waaronder het volledige PRV gpIII gen (fig. 20) bevatte. De nucleotidevolgorde werd verkregen uit dubbelstrengs plasmide matrijzen gedenatureerd met alkali en uit enkelstrengs matrijzen na kloneren in de M13 faag. De DNA sequence analyse leverde een open 25 afleesframe van 1440 bp coderende 479 aminozuren op (fig. 21). Significante homologie met HSV gC, werd waargenomen zoals hiervoor reeds werd vermeld (96).

Onder verwijzing naar de figuren 22 en 23 wordt opgemerkt, dat de DNA volgorde coderende het PRV glycopro-30 teïne gp50 aanwezig is in het BamHI fragment 7 van het PRV genoom (95). Plasmide pPR7.1 (fig. 22), bevattende het PRV BamHI fragment 7 ingevoegd op de BamHI plaats van pBR322 werd gedigereerd met <u>Stu</u>I en <u>Nde</u>I en behandeld met Mung beannuclease. Het 1,7 Kb fragment werd gezuiverd uit een 35 agarosegel en ingevoegd op de HincII plaats van gefosfataseerd IBI25. Dit plasmide, pPR22, (fig. 22) bevat het volledige PRV gp50 gen. Bepaling van de nucleotidevolgorde

levert een 1215 bp open afleesframe coderende voor 404 aminozuren (fig. 23) op. Er werd een significante homologie met het HSV-1 gD waargenomen, zoals hiervoor reeds werd vermeld (95).

5

10

15

20

30

35

١

Kloneren van de PRV genen coderende gpII, gpIII en gro50 in vaccinia virus invoegdonorplasmiden.

Het 1060 bp PRV <u>SphI-Nhe</u>I fragment uit pPR1 (fig. 18A) werd geïsoleerd uit een agarosegel en ingevoegd op de <u>BamHI-SphI</u> plaatsen van pIBI25 na behandeling met CIAP onder toepassing van een <u>BamHI-Nhe</u>I gefosforyleerde linker MRSYN1/MRSYN2

BamHI

Nhe I

MRSYN1 5' GATCCATTCCATGGTTG 3'

MRSYN2 3' GTAAGGTACCAACGATC 5'

ter vorming van het plasmide pPR6 (fig. 18A).

pPR6 werd gedigereerd met <u>Hind</u>III en <u>Apa</u>I en behandeld met CIAP. De <u>Apa</u>I plaats is 32 bp stroomafwaarts van het ATG initiatiecodon van PRV gpII (fig. 19) aanwezig. Een dubbelstrengs DNA fragment werd verkregen door annealing het paar synthetisch gefosforyleerde oligonucleotiden MRSYN3/M(RSYN4. Dit fragment bevat DNA specificerende de vaccinia H6 promotor uit de <u>Eco</u>RV plaats via het ATG (onderstreept), onmiddellijk gevolgd door PRV gpII coderende volgorden.

25 de volgorden. HindIIIEcoRV

<u>Apa</u>I

MRSYN 5' AGCTTGATATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGCCCGCTGGTGGCGGTC-TTTGGCGCGGGCC 3'

MYSYN4 3' ACTATAGGCAATTCAAACATAGCATTACGGGCGACCACCGCCAGAAA-CCGCGC 5'

Het synthetische DNA werd gekoppeld aan het 3920 bp <u>Hind</u>III-<u>Apa</u>I fragment afgeleid van pPR6 ter verkrijging van het plasmide pPR9 (fig. 18A).

Het plasmide pPR9 werd gedigereerd met <u>Bam</u>HI en <u>Nhe</u>I, behandeld met CIAP en gekoppeld onder toepassing van een gefosforyleerde <u>Bam</u>HI-<u>Sph</u>I linker. SphI

BamHI

MRSYN7 5' CCCAGATCTCCTTG 31

MRSYN8 3.1 GTACGGGTCTAGAGGAACCTAG 5'

tot een 1640 bp <u>Sph</u>I-<u>Nhe</u>I fragment verkregen uit pPR1 vormend het plasmide pPR12 (figuren 18A, 18B).

Het 1030 bp HincII-SphI fragment uit pPR2 (fig. 18A) werd geïsoleerd uit een agarosegel en ingevoegd op de HincII-SphI plaatsen van gefosfataseerde pUC18. Het verkregen plasmide pPR10 werd gedigereerd met HindIII en Nael en behandeld met CIAP. De NaeI plaats bevindt zich 44 bp stroomopwaarts van het TAG terminatiecodon (fig. 19). Een dubbelstrengs DNA fragment verkregen door annealing het paar gefosforyleerde synthetische oligonucleotiden MRSYN9/-MRSYN10

NaeI

XmaIII HindIII

MRSYN9 5' GGCACTACCAGCGCCTCGAGAGCGAGGACCCCGACGCCCTGTAGAA-TTTTTATCGGCCGA 3,

MRSYN10 3' CCGTGATGGTCGCGGAGCTCTCGCTCCTGGGGCTGCGGGACATCT-TAAAAATAGCCGGCTTCGA 5'

20 werd gekoppeld aan het 3720 bp NaeI-HindIII fragment, afgeleid van pPR10, ter vorming van het plasmide pPR11.

De onderstreepte volgorden komen overeen met het PRV gpII terminatiecodon en met een vaccinia vroeg transcriptieterminatiesignaal (45). Het 770 bp SphI-HincII fragment uit pPR2 werd gezuiverd uit een agarosegel en ingevoegd onder toepassing van een BamHI-SphI gefosforyleerde linker (MRSYN7/MRSYN8) op de BamHI-HincII plaatsen van met CIAP behandeld pPR11 ter vorming van pPR13 (figuren 18A, 18B). Plasmide pPR12 gedigereerd met EcoRI en SphI en behandeld met CIAP werd gekoppeld onder toepassing van een

gefosforyleerde <u>Hind</u>III-<u>Eco</u>RI linker (MRSYN19/MRSYN20) HindIII EcoRI

AGACGTCGGTACCGCTAGCCTTAA

MRSYN19 5, AGCTTCTGCAGCCATGGCGATCGG 3, MRSYN20 3′

35 tot een 990 bp <u>Hind</u>III-<u>Sph</u>I geïsoleerd fragment afgeleid van pPR13, ter vorming van het plasmide pPR15 (fig. 18B).

Het met HindIII-EcoRV gedigereerde 2780 bp frag-

10

15

25

30

ment uit pPR15 werd behandeld met Mung beannuclease, gezuiverd uit een agarosegel en ingevoegd in plasmide pTP15 (184) (fig. 3), dat was gedigereerd met <u>XmaIII-Eco</u>RV, Mung beannuclease en CIAP ter vorming van plasmide pPR18 (fig. 18B). In pPR18 is PRV gpII gekoppeld met de synthetische vaccinia H6 promotor op de vaccinia hemagglutinine deletieplaats. Dit plasmide werd door transfectie gebracht in met vaccinia virus geinfecteerde cellen, ter vorming van de vaccinia recombinanten vP534, vP644, vP621 en vP692 bevattende het PRV gpII gen (zie hierna).

Het PRV gpIII gen werd gemanipuleerd teneinde het tot expressie te brengen onder de controle van de vroege vacciniavirus promotor, μ , (zie hierna) aanwezig in het vaccinia <u>Hind</u>III B fragment. Onder toepassing van plaatsspecifieke mutagenese, werd een <u>Nsi</u>I plaats ingevoerd door verandering van de volgorde CGC (basen 192-194) (fig. 21) in PRV gpIII tot ATG en een <u>Xha</u>I plaats werd ingevoerd door wijziging van de volgorde GTGACGT in TTCTAGA (basen 1632-1638) (fig. 21). Hiertoe werd dit enkelstrengs DNA gevormd uit plasmide pPR17 onder toepassing van een helperfaag R408 (Stratagene, La Jolla, CA) (185). De plaatsgerichte mutagenese werd uitgevoerd onder toepassing van twee gezuiverde, gefosforyleerde, synthetische oligonucleotiden MRSYNS en MRSYNS.

NsiI

MRSYN 5' GCGAGCGAGGCCATGCATCGTGCGAATGGCCCC

3′

MRSYN 5' GGGGGGACGCGGGTCTAGAAGGCCCCGCCTGGCGG 3' en selectie op <u>E. coli</u> dut ung stam CJ236 (IBI, New Haven, CT) (17,186).

XbaI

Deze mutaties vormden plasmide pPR28. Plasmide pPR28 werd gedigereerd met <u>Nsi</u>I en <u>Xba</u>I en behandeld met Mung beannuclease. Een 1440 bp fragment werd gezuiverd uit een agarosegel en ingevoegd op de <u>EqIII-Hpa</u>I plaatsen van pSD478VC (figuren 20, 24) na behandeling met Mung beannuclease en CIAP. Plasmide pPR24 werd via transfectie gebracht in met vaccinia virus geïnfecteerde cellen ter

10

15

20

25

30

vorming van vaccinia virus recombinanten vP604, vP644, vP691 en vP692 bevattende het PRV gpIII gen (zie hierna).

PRV gp50 werd gemanipuleerd teneinde dit tot expressie te brengen onder de controle van een vroege/intermediaire vaccinia virus promotor, I3L (187). Onder toepassing van plaats-specifieke mutagenese, werd een NsiI plaats ingevoerd door verandering van de volgorde CCTGCCAGCGC (basen 177-187) (fig. 23) in gp50 tot ATGCATTTAAT en een Bg1II plaats werd ingevoerd door veran-

dering van de volgorde CCTCCGCAGTACCGG bij de basen 1404-1418 (fig. 23) in AATTTTATAGATCT. Eerder beschreven methoden (17, 185, 186) van mutagenese werden toegepast ter verkrijging van plasmide pPR29 uit pPR22 onder toepassing van gezuiverde, gefosforyleerde, synthetische oligonucleo-

15 tiden MRSYN12 en MRSYN13 (fig. 22).

NsiI

MRSYN12 5' GGTTCCCATACACTCAATGCATTTAATCATGCTGCTCGCAGCGC 3'

MRSYN13 5' GCAGCCCGGTCCGTAGAATTTTTATAGATCTCGTCGATGAT-

GATGGT

3,

pPR29 werd gedigereerd met <u>Nei</u>I, behandeld met Mung beannuclease en gedeeltelijk gedigereerd met <u>Bql</u>II ter vorming van een 1290 be fragment. Plasmide pMpl3PP (figuren 22, 25) werd gedigereerd met <u>Eco</u>RI, behandeld met Mung beannuclease en daarna met <u>Bam</u>HI, ter verkrijging van een 140 bp fragment bevattende de vaccinia I3L promotor. De 1290 en 140 bp fragmenten werden gezuiverd uit agarosegelen en gekoppeld aan de gefosfataseerde <u>Bql</u>II plaats van pMP409DVC (figuren 4, 22). Het verkregen plasmide, pPR26, werd toegepast in recombinatie ter verkrijging van de vaccinia virus recombinanten vP591, vP621, vP691 en vP692 bevattende het gp50 qen (zie hierna).

Constructie van vaccinia recombinanten die individueel of in combinaties de PRV glycoproteinen gpII, gpIII en gp50 tot expressie brengen.

Ter bepaling van de immunogeniciteit en de rela-

)

1)

.50

25

tieve bijdrage van de drie PRV glycoproteinen (gpII, gpIII en gp50) voor de bescherming van geïmmuniseerde dieren tegen virulente PRV provocatie, werd een reeks vaccinia recombinanten geconstrueerd die de drie PRV glycoproteinen alleen of in combinatie tot expressie brengen.

Onder verwijzing naar figuur 24 werd het recombinant vaccinia virus, vP533, dat het β -galactosidasegen tot expressie brengt, op de volgende wijze verkregen: Een 1 Kb gebied binnen vaccinia HindIII fragment B overspannend de SalI F/I verbinding van het Kopenhagen genoom bevat DNA 10 homologie met het hemorrhagische (µ) gen van koepokkenvirus (188), zoals bepaald met Southern blot analysis (189). Het μ gen codeert een polypeptide met overeenkomst met serineproteaseremmers en is biologisch verantwoordelijk voor hemorrhagische pokkenvorming door het virus op het chorio-15 allantoische membraan. De DNA volgorde van het Kopenhagen genoom laat zien dat het μ gen-equivalent veelvuldige frameshiftmutaties bevatte en biologisch niet functioneel was. Plasmide pSD419VC (184) (fig. 24) bevat het linker gedeelte van het μ gebied. Plasmide pSD422VC, dat het 20. Kopenhagen SalI fragment I gekloond in pUC8 bevat, bevat de rest van het μ gebied. Ter verwijdering van ongewenste vaccinia volgorden naar het linker gedeelte, werd pSD419VC gedigereerd met NcoI en SmaI, blunt-ended met het Klenow fragment van E. coli polymerase en weer gekoppeld, hetgeen 25 plasmide pSD476VC (fig. 24) gaf. Plasmide pSD422VC werd gedigereerd met HpaI en NruI en een ongeveer 0,3 Kb fragment onmiddellijk rechts van het μ gebied geplaatst werd geïsoleerd uit een agarosegel. Dit fragment werd gekoppeld aan pSD476VC geknipt met <u>Hinc</u>II (dat <u>Sal</u>I plaatsen her-30 kent), hetgeen leidde tot plasmide pSD477VC. Teneinde β galactosidase tot expressie te brengen onder controle van het Kopenhagen vaccinia μ promotor gebied, werden synthetische oligonucleotiden 22mer/20mer bereid. De volgorde van 22mer/20mer met de aangegeven restrictieplaatsen en het ATG 35

initiatiecodon onderstreept is als volgt:

12 Y

ClaI

met vP533 (fig. 24).

HpaI

22mer CGATTACTATGAAGGATCCGTT

20mer 31 TAATGATACTTCCTAGGCAA 51

Het annealed 22mer/20mer mengsel werd gekoppeld aan pSD477VC gedigereerd met ClaI en HincII, hetgeen leidde tot het nieuwe plasmide pSD479VC (fig. 24). Een 3,1 Kb fragment bevattende de E. coli β -galactosidase coderende volgorden uit pMC1871 (34) zonder initiatiecodon en promotor werd gekoppeld aan pSD479VC geknipt met BamHI. 10 Het verkregen plasmide dat het lacZ gen in de juiste oriëntatie onder controle van de Kopenhagen u promotor bevatte werd aangeduid met pSD479VCBG. Dit invoegdonorplasmide werd gerecombineerd in vaccinia virus vP410 (184). Een recombinant vaccinia virus werd geïdentificeerd op basis 15 van blauwe plaque-vorming in aanwezigheid van het chromogene substraat X-gal (9, 24), plaque gekloond en aangeduid

Ter vorming van een vectorplasmide voor het invoegen van vreemde genen, werden synthetische oligonucleotiden 42mer/40mer bereid.

ClaI BqlII SacI SmaI XhoI BamHI HpaI 42mer 5' CGATTACTAGATCTGAGCTCCCCGGGCTCGAGGGGATCCGTT 3′ 40mer 3' TAATGATCTAGACTCGAGGGGCCCGAGCTCCCCTAGGCAA 51. Het annealed 42mer/40mer mengsel werd verknoopt met

pSD477VC geknipt met ClaI en HincII, hetgeen leidde tot het nieuwe plasmide pSD478VC (fig. 24). Dit plasmide bevat ongeveer 0,3 Kb vaccinia volgorden aan elke kant van het multiklonerende gebied dat volledig het μ coderende gebied van de Kopenhagen stam van vaccinia vervangt. pSD478VC werd 30 toegepast ter vorming van pPR24 (fig. 20) bevattende PRV gpIII coderende volgorden en vaccinia recombinanten vP604, vP644, vP691 en vP692.

Onder verwijzing naar figuur 25 wordt opgemerkt dat plasmide pMP419 een 850 bp BamHI fragment uit vaccinia 35 HindIII fragment I bevattende de I3L promotor ingevoegd op de BamHI plaats van pUC8 (fig. 25) bevat. Het I3L promotorelement correspondeert met DNA volgorden stroomopwaarts van

)

het I3L open afleesframe in het vaccinia HindIII fragment I (187) en werd eerder toegepast voor het tot expressie brengen van vreemde genen in vaccinia virus recombinanten (27, 190). pMP419 werd lineair gemaakt op de unieke ClaI plaats in met I3L coderende volgorden en onderworpen aan Bal 31 digerering gevolgd door digerering met EcoRI en blunt-ending door behandeling met het Klenow fragment van E. coli polymerase. Het verkregen plasmide, pMP419-5, (fig. 25), bevat de I3L promotorvolgorden stroomopwaarts van nucleotide 8 gekoppeld aan een EcoRI plaats. Het promotorelement werd afgescheiden als een EcoRI-MspI fragment uit pMP419-5 en ingevoegd bij met EcoRI-ClaI gedigereerd pUC13C, een pUC13 derivaat bevattende een ClaI linker op de Smal plaats. Het verkregen plasmide pMP13PP (fig. 22, 25) bevat de I3L promotorvolgorden van plaats -126 via plaats -8 gevolgd door een EcoRI plaats op plaats -8.

PRV gp50 aangezet door de vaccinia I3L promotor werd ingevoegd in de M2L deletie plasmidevector pMP409DVC (fig. 4), leidende tot pPR26 (fig. 22). pPR26 werd toegepast ter vorming van de vaccinia recombinanten vP591, vP621 en vP691 en vP692.

Isolatie van recombinant vaccinia virussen.

Recombinant vaccinia virussen die de PRV genen bevatten werden op de hiervoor beschreven wijze geïdentificerd en gezuiverd. Recombinant vaccinia virussen die de drie PRV glycoproteînen gpII, gpIII en gp50 alleen of in combinatie tot expressie brengen, zijn vermeld in tabel 7.

10

15

Tabel 7: Benoeming van vaccinia virus recombinanten die de PRV glycoproteinen gpII, gpIII en gp50 tot expressie brengen.

	Recombinant	<u>Ouder</u>	Donorplasmide	PRV glycoproteinen
5	vP534	vP425	pPR18	gII
	vP591	vP458	pPR26	gp50
	vP604	vP533	pPR24	gIII
	vP621	vP534	pPR26	gII + gp50
	vP644	vP604	pPR18	gII + gIII
10	vP691	vP604	pPR26	gIII + gp50
	vP692	vP644	pPR26	gII + gIII + gp50

In vitro becordeling van de PRV glycoproteïnen tot

15 expressie gebracht door vaccinia virus recombinanten.

De PRV glycoproteinen gpII, gpIII en gp50 zijn typische glycoproteinen geassocieerd met de membraanachtige structuur van met PRV geinfecteerde cellen en zijn bovendien bestanddelen van het virus. Anti-gpII, anti-gpIII en anti-gp50 specifieke, monoklonale antilichamen gevolgd door fluoresceine geconjugeerde geit anti-muis IgG gaven een krachtige immunofluorescentie op het oppervlak bij cellen geinfecteerd met de recombinant vaccinia virussen, doch niet bij met wildtype vaccinia virus geïnfecteerde cellen.

25

30

20

In vivo beoordeling van het immunogene potentiaal van PRV glycoproteinen gpII. gpIII en gp50 tot expressie gebracht door vaccinia virus recombinanten in muizen en varkens.

Teneinde de relatieve immunogeniciteit van de drie PRV glycoproteinen tot expressie gebracht door vaccinia virus recombinanten te bepalen, werden muizen in het voetbed ingeënt met 50 tot 100 μ l van verschillende doses van de recombinant virussen. 14 dagen na de immunisatie werden de muizen geprovoceerd met 10 LD $_{50}$ van de virulente Kojnock stam van PRV via intraperitoneale weg. Volgens voorafgaande onderzoekingen werd aangetoond dat elk van de

PRV glycoproteinen doeltreffend te zijn bij het beschermen van ingeënte muizen tegen een virulente PRV provocatie. Volgens een uitgebreidere reeks onderzoekingen waarbij gebruik gemaakt werd van meer dan 500 muizen, werd de werking van vaccinia recombinanten die PRV glycoproteinen tot expressie brengen onderzocht. Berekend werd de vaccinatiedosis die in staat is 50 % van de geprovoceerde muizen te beschermen (PDso) en de resultaten van deze onderzoekingen zijn weergegeven in tabel 8. Recombinant vaccinia virus 10 dat individueel PRV glycoproteinen gpII, gp50 en gpIII tot expressie brengt geven berekende PDs, waarden van respectievelijk 6,4, 5,4 en 5,8 (log,). Werden de glycoproteinen in combinatie tot expressie gebracht, dan werden de significant betere PD₅₀ waarden berekend. De vaccinia recombinant 15 die PRV qpII plus qp50 tot expressie brengt gaf een PD50 waarde van 3,3, terwijl de vaccinia recombinant die PRV ap50 plus apIII tot expressie brenat een vrijwel overeenkomstige PDso waarde (3,6) geeft. Duidelijk doeltreffender is de recombinant die de PRV glycoproteinen gpII plus gpIII .20 tot expressie brengt, waar een PDsg van 1,5 werd verkregen. Co-expressie van alle drie PRV glycoproteïnen gpII, gpIII en gp50 in een recombinant vaccinia virus geeft geen PD50waarde die significant lager is dan die verkregen met de recombinant virussen die de drie PRV glycoproteinen afzon-25 derlijk tot expressie brengen. De gepotentieerde werking die met de vaccinia recombinant die qpII en qpIII tot expressie brengt vergeleken met het vaccinia recombinant virus dat de genen afzonderlijk tot expressie brengt is overeenkomstig aan de resultaten vermeld in tabel 6 voor de 30 co-expressie van de paard herpesvirus glycoproteinen gpl3 en gp14.

.)

Tabel 8: De werking van vaccinia virus recombinanten die de pseudorabies virus glycoproteïnen gp50, gpII en gpIII tot expressie brengt.

5	Recombinant virus	PRV genen die tot expres- sie zijn gebracht	PD50
	vP534	gpII	6,4
	vP591	gp50	5,4
	vP604	gpIII	5,8
10	vP621	gpII + gp50	3,3
	vP644	gpII + gpIII	1,5
	vP691	gp50 + gpIII	3,6
	vP692	gp50 + gpII + gpIII	5,1

15

20

25

30

35

)

Hoewel de muis een interessant modelsysteem voor de beoordeling van PRV glycoproteïne immunogeniciteit kan geven, is het belangrijkste doelwitspecies van een PRV vaccin het varken. Daarom, teneinde de geldigheid van de recombinant vaccinia virus aanpak bij varkens te beoordelen, werd het volgende onderzoek uitgevoerd. Biggetjes met een gewicht van ongeveer 25 kg werden intramusculair ingeënt met 2 ml van de vaccinia recombinanten die combinaties van de PRV glycoproteïnen gpII, gpIII en gp50 tot expressie brengen. Het virus-entstof werd verdund in PBS. Vijfendertig dagen na deze inënting werden de biggetjes geprovoceerd met een injectie in de neus (1 ml in elk neusgat) van een virulente PRV isolaat NIA3 suspensie. De doeltreffendheid van de vaccininatie werd beoordeeld door 7 dagen na de provocatie de relatieve gewichtstoename van gevaccineerde en controle biggetjes te meten. De relatieve gewichtstoename wordt berekend als het dagelijkse, gemiddelde percentage gewichtstoename dat bij gevaccineerde biggeties wordt waargenomen verminderd met het dagelijkse gemiddelde percentage gewichtstoename van niet-gevaccineerde controle biggeties. De normale gewichtstoename van biggetjes onder ongestoorde omstandigheden is groter dan

1,1 kg. Zoals uit de waarden vermeld in tabel 9 blijkt, wordt de gewichtsontwikkeling gedurende de periode van 7 dagen na PRV provocatie in sterke mate bij de gevaccineerde biggetjes vergroot ten opzichte van de met wildtype virus ingeënte controle groep. Eén enkele inënting met de vaccinia virus recombinanten biedt een aanzienlijke bescherming tegen gewichtsverlies na virulente PRV provocatie.

Tabel 9: Beoordeling van vaccinia recombinanten die combi10 naties van de PRV glycoproteïnen gp50, gpII en gpIII in biggetjes tot expressie brengt.

	Ent- virus	PVR genen die tot expressie	Vaccinerende dosis	Relatieve gewichts-
15		zijn gebracht	log10 TCID50/ml	toename
	vP452	geen	107,7	-0,31
	vP621	gpII + gp50	107,7	2,89
	vP644	gpII + gpIII	107,7	2,15
	vP691	gp50 + gpIII	107.3	1,21
20	vP692	gp50 + gpII + gpIII	107,3	2,67

De beschikbaarheid van vaccinia virus recombinanten die de drie dominante PRV glycoproteïnen, afzonderlijk of in combinatie, tot expressie brengen, bieden een aantal voordelen ter bestrijding van PRV infecties: (a) een significant voordeel is dat de recombinant vaccinia virussen als vaccinerende middelen slechts een beperkt aantal expressie brengen, waardoor er geen te PRV genen tot verwachten risico van reversie van een verzwakte PRV vaccinstam tot een virulente vorm is en er geen voortgezette invoering van PRV virus in het milieu is, (b) aangezien slechts een beperkt aantal PRV antigenen door de vaccinia virus recombinant PRV vaccin kandidaten tot expressie wordt gebracht, maakt dit de discriminatie van gevaccineerde tegen natuurlijk geïnfecteerde dieren mogelijk, aangezien diagnostische reagentia die uit andere PRV antigenen be-

25

30

35

.)

staan kunnen worden bereid ter verkrijging van een onderscheid tussen gevaccineerde en natuurlijk geïnfecteerde dieren, en (c) dergelijke recombinantvaccins bruikbaar kunnen zijn bij het verbreken van de natuurliike. vertikale overdracht van PRV uit varkens naar het nakomelingschap. Dit kan geschieden door vaccinatie van de zwangere zeug met een vaccinia virus recombinant die een discreet stel PRV glycoproteinen tot expressie brengt. Immuniteit via de moeder zal het nakomelingschap tegen PRV infectie bescher-10 men. Daarna kan het nakomelingschap worden gevaccineerd met een vaccinia virus recombinant die nog een andere configuratie van PRV antigenen verschillend van die welke werden toegepast voor het vaccineren van de zeug tot expressie worden gebracht. Dit is een mogelijke weg om door de 15 immuniteit van de moeder te breken. Een andere benadering om immuniteit via de moeder aan te pakken zal het tot expressie brengen van de PRV glycoproteïnen in welke combinatie dan ook in een volledig heterologe vector zijn. Dit kan worden uitgevoerd door de constructie van vogelpok-20 kenvirus recombinanten die PRV glycoproteïnen tot expressie brengen. De bruikbaarheid van vogelpokkenvirus recombinanten waarvan het natuurlijke gastheertraject beperkt is tot vogelspecies, bij de vaccinatie van niet-vogelspecies, is aangetoond (41). Er zijn dus twee manieren om het aspect 25 de barrière verschaft door immuniteit van de moeder aan te pakken: (1) de vectoren en (2) de constellatie van de antigenen die door deze vectoren tot expressie zijn gebracht.

30 Voorbeeld 11

١

)

Vogelpokkenvectoren die het pseudorabies virus glycoproteine gpII tot expressie brengen.

Men liet'kanariepokkenvirus groeien op primaire kuikenembryofibroblasten (CEF) verkregen uit 10-11 dagen 35 oude eieren met een embryo betrokken van SPAFAS, Inc. (Norwich, CT) onder de hiervoor beschreven omstandigheden (41, 42). Het virus werd gezuiverd van gastheercelverontreinigingen door sucrosegradiëntcentrifugatie onder toepassing van de methode beschreven door Joklik (191). Varkensnier (PK-1) cellen werden betrokken van de American Type Culture Collection, Rockville, MD (ATCC #CL101).

Constructie van een kanariepokkenvirusrecombinant die het pseudorabiesvirus qpII glycoproteine tot expressie brengt.

Onder verwijzing naar figuur 26, werd het plasmide pPR15 (fig. 18) toegepast als bron van het PRVgpII gen. Ter isolering van het DNA segment dat het volledige PRVgpII gen bevatte, werd pPR15 gedigereerd met EcoRV en HindIII. Een fragment van ongeveer 2,8 Kb bevattende 2i bp van het 3' uiteinde van de vaccina virus (VV) H6 promotor en het volledige PRVgpII gen werden bij deze digerering gevormd. Het 2,8 Kb EcoRV/HindIII fragment werd geïsoleerd voor invoeging in pPFCV2 (figuren 8, 26).

Het 2,8 Kb <u>EcoRV/Hind</u>III fragment (hiervoor gedefinieerd) werd ingevoegd in het 8,0 Kb pFPCV2 fragment verkregen door volledig digereren met <u>Hind</u>III en partieel digereren met <u>Eco</u>RV. Koppeling van deze twee fragmenten leidde tot de vorming van een 10,8 Kb plasmide aangeduid met pFPPRVII.

Onder verwijzing nu naar figuur 27, werd plasmide pFPPRVII toegepast voor de vorming van een 2,8 Kb Nrul/HindIII fragment voor invoeging in pCPCV1 (fig. 9). Het pCPCV1 plasmide bevat de VV H6 promotor op de unieke EcoRI plaats in het 3,3 Kb PvuII CP genomische fragment. Dit invoegplasmide maakt het invoegen van vreemde genen op de C3 plaats van het CP genoom mogelijk. Het plasmide pCPCVI werd gedigereerd met NruI en HindIII en het 5,8 Kb fragment werd geïsoleerd voor koppeling aan het hiervoor gedefinieerde 2,8 Kb fragment. Het verkregen plasmide werd aangeduid met pCPPRVII.

De dominante, selecteerbare merker \underline{E} . \underline{coli} xanthine-guanine fosforibosyltransferase (\underline{Eco} \underline{opt}) werd ingevoegd in pCPPRVII als middel voor de groeiselectie van CP/PRVgpII

5

10

15

20

25

3.0

recombinanten. Voorgaande publikaties hebben het gebruik van Eco qpt als een selecteerbare merker bij de vorming van pokkenvirusrecombinanten beschreven (193, 194). Het Eco gpt gen werd verkregen uit het plasmide pSV2gpt (ATCC #37145). Het 670 bp BqlII/DraI fragment, bevattende het Eco qpt gen, werd uit dit plasmide geïsoleerd en gebracht op de BglII/ SmaI plaats van pSD486VC. Het verkregen plasmide, pGPT-1, bevat het Eco gpt gen tussen de VV μ gen flankerende armen en onder de transcriptionele regulering van de μ promotor. Het plasmide pSD486VC werd op de volgende wijze verkregen 10 uit pSD478VC (fig. 24). pSD478VC werd gedigereerd met EcoRI in het MCR, ingebracht met Klenow standaard reactie in aanwezigheid van dNTP (0,5 mM elk) en weer gekoppeld onder vorming van pSD478E VC. Dit plasmide werd gedigereerd met HpaI en BamHI en annealed oligonucleotide HEM 5 15 (5'-GATCCGATTCTAGCT-3') en HEM 6 (5'-AGCTAGAATCG-3') werden

ingevoegd ter verkrijging van pSD486VC.

Door digereren van pGPT-1 met NcoI en EcoRI komt een 1,0 Kb fragment vrij dat het Eco gpt gen (670 bp) en de VV μ promotor (330 bp) bevatte. De NcoI en EcoRI uiteinden werden blunted onder toepassing van het Klenow fragment van de E. coli DNA polymerase in aanwezigheid van 0,5 mM dNTPs. HindIII linkers (Bethesda Research Laboratories, Bethesda, MD) werden toegevoegd aan het blunt-ended fragment. Het DNA werd gedigereerd met <u>Hind</u>III en het 1,0 Kb fragment werd uit een agarosegel gewonnen. Dit 1,0 Kb <u>Hind</u>III werd daarna ingevoegd op de HindIII plaats van pCPPRVII. Het verkregen plasmide bevattende de <u>Eco gpt</u> en PRVgpII genen gebonden in een staart tot staartconfiguratie werd aangeduid met pCPPRVII gpt. Dit plasmide werd bij in vitro recombinatie-onderzoekingen toegepast voor invoegen op de C3 plaats van het CP genoom. Selectie van recombinanten die het Eco gpt gen bevatten werden uitgevoerd in aanwezigheid van 100 μ g/ml mycofenolisch zuur en de <u>Eco</u> gpt-positieve recombinanten werden daarna onderzocht op de aanwezigheid van het PRVgpII gen door plaquehybridisatieanalyses. Eco gpt en PRV gpII positieve plaques werden gezuiverd door

1

20

25

30

drie cycli van plaqueisolatie en zuivere populaties liet men groeien tot een hoge titer en duidde ze aan met pCP55. Southern blot analyses bevestigde dat deze twee genen inderdaad genetisch in deze CP recombinanten waren gekoppeld. De CP recombinant werd aangeduid met vCP55.

Immunofluorescentie van met vCP55 geïnfecteerde cellen.

Immunoflurescentie-onderzoekingen werden uitgevoerd ter demonstrering van de cellulaire lokalisatie van het tot expressie gebrachte PRV gpII in met vCP55 geinfecteerde cellen. CEF of PK-1 cellen werden geënt op glazen dekplaatjes van 22 mm in schalen van 35 mm in een hoeveelheid van 5 x 10⁵ cellen/schaal. CEF en PK-1 cellen werden geïnfecteerd met vCP55 of het CP parentale virus. Infecties en incubaties voor de immunofluorescentieproef werden uitgevoerd op de wijze zoals beschreven in voorbeeld 1, onder toepassing van het monoklonale antilichaam 75N10, 1 tot 100 verdund in PBS+.

De geïnfecteerde cellen werden geanalyseerd voor zowel interne als oppervlakexpressie. Er werd geen significante oppervlakexpressie van gpII waargenomen in elk celsysteem dat met vCP55 was geïnfecteerd. Interne expressie van het gpII genprodukt werd echter zowel in met vCP55 geïnfecteerde CEF cellen als PK-1 cellen aangetoond. De interne fluorescentiesignalen in beide celtypen werden gelokaliseerd in de korrels in het perinucleaire gebied van de geïnfecteerde cellen. Uit deze resultaten blijkt dat het PRVgpII tot expressie gebracht door CP wordt vervoerd naar het golgi complex doch niet naar het plasmamembraan. Dit resultaat verschilt van de resultaten van met vaccinia virus tot expressie gebracht gpII dat is gedetecteerd op het oppervlak van de geïnfecteerde cellen.

35 <u>Immunoprecipitatie van PRVgpII uit CEF en met PK-1</u> geïnfecteerde cellen.

Expressie van het PRVgpII genprodukt door vCP55

)

10

15

20

25

3.0

werd geanalyseerd door immunoprecipitatie uit geinfecteerde cellysaten. De celmonolagen werden geïnfecteerd met 5 PFU/cel. Het immunoprecipitatie-onderzoek werd uitgevoerd op de wijze als beschreven in voorbeeld 1, onder toepassing van het monoklonale antilichaam 75N10.

De overheersende polypeptidespecies neergeslagen met konijn anti-PRV serum uit met CEF en PK-1 geinfecteerde cellen migreerden met schijnbare molecuulgewichten van ongeveer 120 kDa, 67 kDa en 58 kDa. Deze polypeptiden geven respectievelijk de voorloper en proteolytisch verwerkte vormen van het PRVgpII gedetecteerd in met PRV geinfecteerde cellen waarvan via disulfidebindingen complexen zijn gevormd aan (86, 101, 196). Kleine species met schijnbare molecuulgewichten van ongeveer 26 kDa werden eveneens waargenomen en kunnen verdere proteolytische verwerkingen van gpII in deze met CP/PRV recombinant geinfecteerde cellen weergeslagen uit controle met CP virus geïnfecteerde cellen en niet-geïnfecteerde cellysaten.

20

25

30

35

10

15

Beschermingsonderzoekingen.

Het vermogen van vCP55 een beschermende immuunrespons tegen levende PRV provocatie op te wekken werd bij het muissysteem geanalyseerd. Muizen werden in het voetbed ingeënt met 50 µl tot 100 µl monsters die verschillende doses vCP55 bevatten, zoals is weergegeven in tabel 10. Veertien dagen na de immunisatie ontvingen de muizen 16 LDsa van de Kojnock stam van PRV via de intraperitoneale weg. Veertien dagen na de provocatie, op welk tijdstip het onderzoek werd afgesloten, werden de overlevenden geteld. Zoals blijkt uit tabel 10 beschermde inënting van muizen met een enkelvoudige dosis van 106,85 TCIDs, acht van de tien muizen tegen een letale provocatie van PRV. De onderzochte lagere doses van VCP55 boden geen enkele bescherming. Provocatie met levend PRV veroorzaakte de dood van zeven van de acht niet-gevaccineerde muizen. Uit de resultaten vermeld in tabel 10 werd een PD50 (beschermende dosis voor 50 %) berekend van 106.16 voor de vCP55 recombinant.

De werking van vCP55 als een immuniserend middel tegen provocatie met levend PRV werd eveneens onderzocht bij de doelwitspecies, het biggetje. Men verdeelde 15 biggetjes met een gewicht van bijna 25 kg in drie groepen. De vCP55 groep en de CP parentale virusgroep ontvingen elk twee inëntingen (2 ml qelijk aan 2 x 108 TCIDso), op de dagen 0 en 28. via de intramusculaire weg. Vijf biggetjes werden behouden als niet-gevaccineerde controles. Aan alle biggetjes werd de pathogene NIA3 stam van PRV via de intranasale route op dag 35 toegediend. De werking werd gevolgd door de gewichtsontwikkeling van met vCP55 gevaccineerde en controle biggetjes gedurende de zeven dagen na de provocatie te volgen. De gewichtsontwikkeling werd berekend als Delta GMOR waarden (in kilogram) = gemiddeld GMQR % gevaccineerde biggetjes - gemiddeld GMQR % niet gevaccineerde biggetjes.

In de niet-gevaccineerde groep bezweken alle biggetjes aan de PRV virusprovocatie (twee op dag 5, twee op dag 6 en één op dag 7). In de met wildtype virus (CP) ingeënte groepen bezweken vier van de vijf biggetjes aan de provocatie (drie op dag 6 en één op dag 7). Alle biggetjes in de met vCP55 gevaccineerde groep overleefden de PRV provocatie en gedijden.

De significante waarden van de bescherming van biggetjes ingeënt met vCP55 die het PRVgpII glycoproteïne tot expressie brengt tegen levende PRV provocatie werd onderzocht (tabel 11). Met vCP55 gevaccineerde dieren hadden een significante netto gewichtstoename gedurende de experimentele periode, terwijl de twee controlegroepen een significant gewichtsverlies gedurende de periode na de PRV provocatie vertoonden. Bovendien werden geen doodsgevallen in de met vCP55 gevaccineerde groep aangetroffen, terwijl een 80 % - 100 % mortaliteitsrate bij de controlegroepen na provocatie met levend PRV werd gevonden.

10

15

20

25

30

35

.)

Tabel 10. Werking van vCP55 bij muizen.

Dosis	Bescherming
log10 TCID50	
6,85	8/10
4,85	0/10
2,80	0/10
0,85	0/10
	log ₁₀ TCID ₅₀ 6,85 4,85 2,80

10

)

Tabel 11: Bescherming van gevaccineerde (vCP55) biggetjes tegen provocatie met PRV, zoals bepaald door het aantal doodsgevallen en gewichtsverlies.

15	Behandeling	<u>Mortaliteit</u>	<u>Gewichtstoename</u>
	Niet-gevaccineerd	5/5	-2,12
	Wildtype (CP)	4/5	+0,61
	Recombinant (vCP55)	0/5	+2,51

20

25

30

35

Voorbeeld 12

Vaccinia recombinanten die PRV gI glycoproteïnen tot expressie brengen.

Bij dit voorbeeld werden het Kopenhagen stam vaccinia virus en daarvan afgeleide recombinanten toegepast.

<u>Klonen van het PRVqI gen in kanariepokken en vaccinia virus donorplasmiden.</u>

Onder verwijzing naar figuur 28, werd een plasmide pGPI bevattende het PRVgI gen (NIA3 stam) betrokken van Rhone Merieux, Lyon, Frankrijk. Het gI gen (volgordereferentie (80)) werd uit dit plasmide geïsoleerd en stroomafwaarts van de vaccinia synthetische H6 promotor gekloneerd (69). Dit geschiedde door klonen van het 2,330 bp XhoI-NcoI (partieel) fragment van pGPI in het 6.400 bp XhoI-NcoI fragment van pGBC2. (pGBC2 werd gevormd door klonen van het

HSV2 gB gen in het 3.200 bp <u>Bql</u>II fragment van pRW764.5. pRW764.5 werd gevormd door klonen van een 0,8 Kb <u>Pvu</u>II fragment uit kanariepokken DNA in het 2.360 bp <u>Pvu</u>I fragment van pUC18). Het bij deze manipulatie verkregen plasmi-

5 de wordt met pPGI2 weergegeven.

Het initiëringscodon van de H6 promotor werd daarna op één lijn gebracht met het initiëringscodon van het gI gen. Dit geschiedde door klonen van de oligonucleotiden PRVL5

CTGCGCGCGCGCAGCAGAAAGGGCCGCATTACGATACAAACTTAACGGAT-3', in het 5.900 bp <u>Eco</u>RV-<u>Alw</u>NI (partieel) fragment van pPGI2. Het bij deze manipulatie verkregen plasmide wordt met pPGI3 aangeduid.

Daarna werden vreemde PRV gI 3'-niet coderende volgorden geëlimineerd. Dit geschiedde door kloneren van de oligonucleotiden, PRVL3 5'-

CTGGTTCCGCGATCCGGAGAAACCGGAAGTGACGA

AGAATTCGGATCCGAGCT-3' en PRVL4 5'-CGGATCCGAATTCTGCAGTTAAGCGGGGC

GGGCATTCAACAGGCGGCTGGCGGTCACGCCATAGTTGGGCCCATTCGTCAC-

25 TTCCGGTT

)

15

TCTCCGGATCGCGGAACCAGACGT-3', in het 5.200 bp <u>Sac</u>I-<u>Aat</u>II (partieel) fragment van pPGI3. Het bij deze manipulatie ontwikkelde plasmide werd met pPGI6 aangeduid.

Het H6 promotor gI gen werd daarna gekloond in een vaccinia virusdonorplasmide. Dit geschiedde door klonen van het 1.750 bp NruI-BamHI fragment van pPGI6 in het 5.000 bp NruI-BamHI fragment van pBP14. (pBP14 bevat het runder leukemievirus gag gen onder de controle van de synthetische vaccinia H6 promotor in het vaccinia vectorplasmide pSD494-

35 VC. pSD494VC is een sub-kloon van het Kopenhagen vaccinia virus <u>Hind</u>III A fragment, waarin de coderende volgorde van het vaccinia gen bevattende homologie met het koepokken ATI gen (210) is vervangen door een polylinkergebied). Dit plaatst het H6 promoted gI gen tussen de vaccinia virus (Kopenhagen) volgorden flankerende het ATI gen. Het plasmide ontwikkeld door deze manipulatie wordt met pPGI7 aangeduid.

Het recombinant vaccinia virus vP717 werd verkregen door transfectie van pPGI7 in het vP410 geinfecteerde cellen.

Constructie van vP717.

Het gI gen van PRV werd gekloond in een vaccinia virusvector. De strategie die werd toegepast voor het construeren van deze vaccinia virus recombinant vP717 is aangegeven in figuur 28. Het PRVgI gen in vP717 werd gekloond tussen de vaccinia virusvolgorden die het ATI gen flankeren en maakt gebruik van de vaccinia virus vroeg-laat promotor H6 (41, 42, 69).

Immunofluorescentie van het door PRV gecodeerde polypeptide op met yP717 geïnfecteerde cellen.

In met PRV geïnfecteerde cellen wordt gI tot expressie gebracht op het plasmamembraan. Uit immunofluorescentieanalyses van met vP717 geïnfecteerde cellen met het voor PRV gI-specifieke monoklonale antilichaam, 42M17, blijkt dat het door PRV gecodeerde polypeptide dat in deze cellen wordt gevormd eveneens op het plasmamembraan tot expressie is gebracht.

Beoordeling van vP717 bij muizen.

<u>In vivo</u> evaluatie van vP717 bij muizen wijst op enige bescherming tegen PRV provocatie (tabel 12), onder toepassing van standaardmethoden.

10

15

20

25

Tabel 12: Beoordeling van vaccinia virus recombinant vP717 dat PRV qpI bij muizen tot expressie brengt.

	vP717 inentingsdosis	Overleving bij PRV
5	log10 TCID50	provocatie
	7,3	4/10
	5,3	5/10
	3,3	0/10
	1,3	2/10
10		

Voorbeeld 13

15

20

25

30

35

.)

Expressie van herpes simplex virus type 2 glycoproteïnen gB, gC en gD in vaccinia virus recombinanten, individueel of in combinaties.

HSV2 (stam G) (American Type Culture Collection, Bethesda, MD) (ATCC #VR734) die in dit voorbeeld werd toegepast werd gekweekt in VERO cellen (ATCC #CCL81) en gezuiverd door centrifugeren over een sucrosegradiënt (197).

Klonen van het HSV2 qB qen in vaccinia virus donorplasmiden.

De nucleotidevolgorde van het HSV2 gB gen is reeds eerder gepubliceerd (116). Onder verwijzing naar figuur 29 werd een 12 Kb <u>Bq</u>]II fragment bevattende het HSV2 gB gen geïsoleerd uit het HSV2 (stam G) genomisch DNA en ingevoegd bij de <u>Bam</u>HI plaats van pUC19, onder vorming van het plasmide pJ4.

Het gB gen werd daarna gekloond tussen vaccinia virus (Kopenhagen) flankerende armen. Dit geschiedde door klonen van het 2.700 bp <u>SatII-Sac</u>I (partieel) fragment van pJ4 in het <u>SstII-Sac</u>II fragment van pMP409DVC3. (pMP409DVC3 is een derivaat van pMP409DVC (184) (fig. 4), waarin de <u>BeqIII</u> plaats is vervangen door een polylinkergebied). Dit plaatst het gB gen tussen de vacciniavolgorden die het M2L gen flankeren. Het volgens deze manipulatie gevormde

plasmide wordt met gGB1 aangeduid.

Daarna werd een in-frame terminatiecodon aan het 3' uiteinde van het gB gen toegevoegd. Dit geschiedde door klonen van de oligonuclectiden GBL3 5'-CTAATAG-3' en GBL4 5'-GATCCTATTAGAGCT-3' in het 6.300 bB BamHI-SacI (partieel) fragment van pGB1. Het door deze manipulatie gevormde plasmide werd met pGB2 aangeduid.

De H6 promotor werd daarna stroomopwaarts van het gB gen gekloond. Dit geschiedde door klonen van het 370 bp BglII fragment van pBLVH14 bevattende de H6 promotor op de BglII plaats van pGB2 (pBLVH14 bevat het door H6 promoted runder leukemie virus envelopgen in het vaccinia HA deletiegebied). Het door deletie gevormde plasmide wordt met pGB3 aangeduid.

20 GGCCACCAGCGCCCCCACGACCAGCGCGCAAATCA

AGCCCCCCCGCGCATTACGATACAAACTTAACGGAT-3', in het 6.300 bp SstII-EcoRV (partieel) fragment van pGB3. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt aangeduid met pGB5. In plasmide pGB5 is het HSV qB qen onder de controle van de vaccinia H6 promotor ingevoegd op de M2L deletieplaats van vaccinia. Aangezien de M2L invoegplaats aanwezig is in een groter gebied van het genoom dat kan worden deleted, werd het H6-promoted qB gen gekloond in een andere invoegplaats in een ander vaccinia virus donorplasmide. Dit geschiedde door klonen van het 2.800 bp BglII-BamHI fragment van pGB5 op de BglII plaats van pSD513VCVQ. (pSD513VCVQ is een subkloon van het Kopenhagen vaccinia virus <u>Hind</u>III J fragment waarin de coderende volgorde voor het thymidinekinase (TK) gen is vervangen door een polylinkergebied). Dit plaatst het H6-promoted gB gen tussen de vaccinia virusvolgorden die het TK gen flankeren. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGB6 aangeduid.

)

15

25

30

Klonen van het HSV2 qC gen in vaccinia virus donorplasmiden.

De nucleotidevolgorde van het HSV2 gC gen was reeds eerder bepaald (117). Onder verwijzing naar figuur 30, werd een 2.900 bp <u>Sal</u>I fragment bevattende het HSV2 gC gen geïsoleerd uit HSV2 (stam G) genomisch DNA en ingevoegd op de <u>Sal</u>I plaats van pIBI25 vormende het plasmide pGC3.

Het gC gen werd daarna gekloond tussen vaccinia virus (Kopenhagen) flankerende armen. Dit geschiedde door klonen van het 2.900 bp \underline{XhoI} -BamHI fragment van pGC3 op de \underline{XhoI} -BamHI plaats van pGC2. pGC2 werd gevormd door klonen van het 370 bp \underline{BqII} I fragment van pBLVH14, bevattende de vaccinia virus H6 promotor op de \underline{BqII} I plaats van pSD486VC. pSD486VC is een sub-kloon van het Kopenhagen vaccinia virus $\underline{HindIII}$ B fragment, waarin de coderende volgorde van het μ gen is vervangen door een polylinkergebied. Dit plaatst het gC gen tussen de vaccinia virusvolgorde die het μ gen flankeert. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGC5 aangeduid.

Het initiatiecodon van de H6 promotor werd daarna op één lijn gebracht met het initiatiecodon van het gC gen. Dit geschiedde door klonen van de oligonucleotiden, GCL1 5'-ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGGCCCTTGGACGGGTGGGCCTAGCCGTGGG-CCTGTG-3' en GCL2

5'-AGGCCCACGGCTAGGCCCACCGTCCAAGGGCCATTACGATACAAACTTAACG-GAT-3'

in het 5.4000 bp $\underline{Nru}I-\underline{Sfi}I$ fragment van pGC5. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGC10 aangeduid.

De vreemde 3'-niet-coderende volgorde werd daarna uit pGC10 verwijderd. Dit geschiedde door weer ringvormig maken van het met \underline{E} . $\underline{\text{coli}}$ DNA polymerase I (Klenow fragment) behandelde 4.900 bp $\underline{\text{SalI}}$ - $\underline{\text{SmaI}}$ (partieel) fragment van pGC10. Het volgens deze manipulatie verkregen plasmide wordt met pGC11 aangeduid.

De extra 3'-niet coderende volgorde werd daarna uit pGCll verwijderd. Dit geschiedde door kloneren van het oligonucleotide, GCL3 5'-CTAGGGCC-3' in het 4.900 bp <u>Xba</u>I-

10

15

20

25

3.0

35

-)

<u>ADA</u>I (partieel) fragment van pGC11. Het door deze manipulatie verkregen plasmide wordt met pGC12 aangeduid. In plasmide pGC12 is het HSV gC gen onder de controle van de H6 promotor ingevoegd op de μ deletieplaats van vaccinia. Aangezien de μ invoegingsplaats geplaatst is in een groter gebied van het genoom dat kan worden weggedaan, werd het H6-promoted gC gen daarna gekloneerd op de ATI invoegplaats in een vaccinia virus donorplasmide. Dit geschiedde door kloneren van het 1.550 bp <u>NruI-Bam</u>HI fragment van pGC12 in het 5.000 bp <u>NruI-Bam</u>HI fragment van pBP14. Dit plaatst het H6-promoted gC gen tussen de vaccinia virus (Kopenhagen) volgorden flankerende het ATI gen. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGC13 aangeduid.

15 <u>Kloneren van het HSV2 qD qen in vaccinia virus</u> donorplasmiden.

De nucleotidevolgorde voor het HSV2 gD gen was reeds eerder bepaald (118). Onder verwijzing naar figuur 31 werd een 7,5 Kb <u>Xba</u>I fragment bevattende het HSV2 gD gen geïsoleerd uit HSV2 (stam G) genomisch DNA en ingevoegd op de <u>Xba</u>I plaats van pIBI25 onder vorming van het plasmide pGD1.

Het gD gen werd daarna gekloneerd stroomafwaarts van de H6 promotor en tussen de vaccinia virus (Kopenhagen) flankerende armen. Dit geschiedde door kloneren van het 1.500 bp <u>Drai-Pst</u>I fragment van pGD1 op de <u>Smai-Pst</u>I plaats van pTP15 (184) (fig. 3). Dit plaatst het gD gen stroomafwaarts van de H6 promotor en tussen de vaccinia virusvolgorden die het HA gen flankeren. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGD2 aangeduid.

Het initiatiecodon van de H6 promotor werd daarna op één lijn gebracht met de initiatiecodon van het gD gen. Dit geschiedde door kloneren van de oligonucleotiden, GDL1 5'-ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGGGGCGTTTGACCTCCGG-3' en GDL2 5'-CGCCGGAGGTCAAACGCCCCATTACGATACAAACTTAACGGAT-3', in het 5.100 bp <u>EcoRV-AhaII</u> (partieel) fragment van pGD2. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGD5 aange-

10

20

30

duid.

15

20

25

30

35

De vreemde 3'-niet coderende volgorde werd daarna verwijderd. Dit geschiedde door klonering van de oligonucleotiden GDL3 5'-GGCAG-

10 AGCGCCGCCAGGGTACTGCC-3', in het 4.800 bp NaeI-PstI fragment van pGD5. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGD7 aangeduid.

Een extra volgorde werd daarna 5' ten opzichte van de H6 promotor toegevoegd. Dit geschiedde door klonering van het 150 bp EgglII-EcoRV fragment van pGB6 (fig. 30) in het 4.800 bp EgglII-EcoRV fragment van pGD7. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pGD8 aangeduid.

Constructie van recombinant vaccinia virussen.

De strategie die werd toegepast voor het kloneren van de HSV2 gB, gC en gD genen in vaccinia virus is toegelicht in respectievelijk de figuren 29, 30 en 31. Bij alle constructies wordt gebruik gemaakt van de vaccinia virus vroeg-laat promotor, H6 (41, 42, 184). Elk HSV2 gen wordt echter op een verschillende plaats in het vaccinia virus genoom gekloneerd. Het H6-promoted gB gen wordt gekloneerd tussen de volgorde die het M2L gen (vP569) flankeert of de volgorde die het TK gen (vP734, vP775 en vP776) flankeert. Het H6-promoted gC gen wordt gekloneerd tussen de volgorde die een μ gen (vP579) flankeert of de volgorde die het ATI gen 8vP748, vP776 en vP777) flankeert. Het H6-promoted gD gen wordt gekloneerd tussen de volgorde die het HA gen (vP570, vP761, vP775 en vP777) flankeert. Het recombinant vaccinia virus vP569 werd verkregen door transfectie van pGB5 in met vP458 geïnfecteerde cellen. vP734 werd gevormd door transfectie 'van pGB6 in met vP618 geinfecteerde cellen. vP579 werd verkregen door transfectie van pGC11 in met vP533 geinfecteerde cellen. vP748 werd gevormd door transfectie van pGC13 in met vP618 geinfecteerde cellen. vP570 werd verkregen door transfectie van pGD5 in met vP425 geinfecteerde cellen. vP761 werd verkregen door transfectie van pGD8 in met vP618 geinfecteerde cellen.

vP425 is een variant van het wildtype vaccinia virus (Kopenhagen) warruit het TK gen is deleted en het HA gen is vervangen door β -galactosidase (voorbeeld 1) (184). vP458 is een variant van het wildtype vaccinia virus waaruit het TK gen is deleted en het M2L gen is vervangen door β -galactosidase (voorbeeld 2). vP533 is een variant van het wildtype vaccinia virus waaruit het TK gen is deleted en het μ gen is vervangen door β -galactosidase. vP618 is een variant van het wildtype vaccinia virus waaruit TK, μ en ATI genen is vervaijderd.

Eveneens werden recombinant vaccinia virus bevattende twee HSV2 glycoproteine genen geconstrueerd. vP775 bevat de gB en gD genen, vP776 bevat de gB en gC genen en vP777 bevat de gC en gD genen. vP775 werd gevormd door transfectie van pGD8 in met vP734 geinfecteerde cellen. vP776 werd verkregen door transfectie van pGC13 in met vP734 geinfecteerde cellen. vP777 werd verkregen door transfectie van pGD8 in met vP748 geinfecteerde cellen.

Eveneens werd een recombinant vaccinia virus dat drie HSV2 glycoproteine genen bevat geconstrueerd. vP812 bevat de gB, gC en gD genen van HSV-2. vP812 werd gevormd door transfectie van pGD8 in met vP776 geïnfecteerde cellen.

30 <u>Immunofluorescentie van HSV2 glycoproteinen in met recombinant vaccinia virus geinfecteerde cellen.</u>

In met HSV2 geinfecteerde cellen, werden gB, gC en gD (evenals andere door HSV2 gecodeerde glycoproteinen) tot expressie gebracht op het plasmamembraan. Immunofluorescentie-onderzoekingen uitgevoerd op cellen geinfecteerd met de recombinant vaccinia virussen die HSV2 bevatten genen geven aan dat de HSV2 polypeptiden die in de cellen geinfecteerd

35

)

15

20

met deze recombinant vaccinia virussen worden gevormd eveneens op het plasmamembraan tot expressie worden gebracht.

Immunoprecipitatie van HSV2 glycoproteinen in met recombinant vaccinia virus geinfecteerde cellen.

Het HSV2 gB glycoproteine gevormd in met HSV2 geïnfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van ongeveer 117 kDa (198, 199). Cellen die met recombinant vaccinia virussen bevattende het HSV2 gB gen (vP569, vP734, vP775 en vP776) zijn geïnfecteerd bevatten vormen eveneens een door HSV2 gecodeerd polypeptide met een molecuulgewicht van ongeveer 117 kDa. Immunoprecipitatie van met vP569 geïnfecteerde cellen met antisera voor volledig HSV2 virus slaat twee belangrijke eiwitten met molecuulgewichten van ongeveer 117 kDa en 110 kDa en drie minder belangrijke eiwitten met molecuulgewichten van 50 kDa, 45 kDa en 30 kDa neer. Immunoprecipitatie van met vP734, vP775 en vP776 geïnfecteerde cellen slaat twee belangrijke eiwitten met molecuulgewichten van ongeveer 110 kDa en 90 kDa en vijf minder belangrijke eiwitten met molecuulgewichten van ongeveer 117 kDa, 100 kDa, 50 kDa, 45 kDa en 30 kDa neer.

Het HSV2 qC glycoproteine geproduceerd in met HSV2 geïnfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van ongeveer 63 kDa (199, 200). Cellen die met recombinant vaccinia 25 virussen bevattende het HSV2 gC (vP579, vP748, vP776 en vP777) zijn geïnfecteerd vormen eveneens een door HSV2 gecodeerd polypeptide met een molecuulgewicht van ongeveer 63 kDa. Immunoprecipitatie van met vP579, vP748, vP776 en vP777 geinfecteerde cellen met antisera voor volledig HSV2 3.0 virus slaat een belangrijk eiwit met een molecuulgewicht van ongeveer 65 kDa en een minder belangrijk eiwit met een molecuulgewicht van ongeveer 85 kDa neer. Konijn antisera tegen volledig HSV2 virus werd verkregen van DAKO Corpora-35 tion (Santa Barbara, CA; code no. B116) en werd in een verdunning van 1:100 gebruikt.

Het HSV2 gD glycoproteine gevormd in met HSV2

5

10

15

20

}

geïnfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van ongeveer 51 kDa (198, 199). Cellen geïnfecteerd met recombinant vaccinia virussen die het HSV2 gD gen (vP570, vP761, vP775 en vP777) bevatten vormen eveneens een door HSV2 gecodeerd polypeptide met een molecuulgewicht van ongeveer 51 kDa. Immunoprecipitatie van met vP570, vP761, vP775 en vP777 geïnfecteerde cellen met antisera voor het volledige HSV2 virus slaat een belangrijk eiwit met een molecuulgewicht van ongeveer 48 kDa en twee minder belangrijke eiwitten met molecuulgewichten van ongeveer 40 kDa en 31 kDa neer.

In vivo becordeling.

Alle recombinant vaccinia virussen die de verschillende constructies van HSV2 glycoproteinen tot expressie brengen beschermden geimmuniseerde muizen tegen daarna plaats vindende letale HSV provocatie bij onderzoekingen die analoog waren aan die beschreven door Paoletti en med. (26).

20 Voorbeeld 14

10

15

25

30

35

:.)

1

Expressie van het runder herpesvirus 1 glycoproteïne gI in vaccinia virus recombinanten.

Kloneren van het BHVl gI gen in vaccinia virus donorplasmiden.

De nucleotidevolgorde van het BHV1 gI gen is reeds eerder gepubliceerd (63). Onder verwijzing naar figuur 32 werd een plasmide pIBRS6 bevattende het BHV1 gI gen (Straub stam) betrokken van Rhone Merieux, Lyon, Frankrijk. Het 5' uiteinde van het gI gen werd stroomafwaarts van de H6 promotor (41, 42, 69) en tussen vaccinia virus (Kopenhagen) flankerende armen gekloneerd. Dit geschiedde door kloneren van het 540 bp SalI-PstI fragment van pIBRS6 in het 4.400 bp SalI-PstI fragment van pGD5 (pGD5 werd verkregen door kloneren van het HSV2 gD gen in pTPI5 (184) (fig. 3). Dit plaatst het gI gen stroomafwaarts van de H6 promotor en tussen de vaccinia virus HA flankerende armen. Het plasmide verkregen door deze manipulatie wordt met pIBR2 aangeduid.

Het initiatiecodon van de H6 promotor werd daarna op één lijn gebracht met het initiatiecodon van het gI gen. Dit geschiedde door kloneren van de oligonucleotiden, TBRII 5'-

5 ATCCGTTAAGTTTGTATCGTAATGGCCGCTCGCGGCGGTGCTGAACGCGCCGC-3' en IBRL2 5'-

GGCGCGTTCAGCACCGCCGCGAGCGGCCATTACGATACAAACTTAACGGAT-3' in het 3.800 bp NruI-SstII fragment van pIBR2. Het plasmide dat door deze manipulatie wordt verkregen wordt met pIBR4 aangeduid.

Een Ncol plaats, benodigd door toekomstige manipulaties, werd daarna gevormd. Dit geschiedde door kloneren van de oligonucleotiden IBRL3 5'-CCATGGTTTAATGCA-3' en IB[RL4 5'-TTAAACCATGGTGCA-3' op de Pst | plaats van pIBR4.

15 Het door deze manipulatie verkregen plasmide wordt met pIBR5 aangeduid.

Het 3'-uiteinde van het gI gen werd daarna gekloneerd in pIBR5. Dit geschiedde door kloneren van het 1.740 bp <u>Tthlull-Nco</u>I fragment van pIBRS6 in het 3.700 bp

20 <u>Tth1111-Nco</u>I fragment van pIBR5. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pIBR7 aangeduid.

Daarna werd een <u>Bgl</u>II plaats benodigd voor toekomstige manipulaties gevormd. Dit geschiedde door kloneren van de oligonucleotiden IBRL5 5'-CATGGTTTAAGATCTC-3' en IBRL6 5'-CATGGAGATCTTAAAC-3' op de <u>Nco</u>I plaats van pIBR7.

25 IBRL6 5'-CATGGAGATCTTAAAC-3' op de <u>Nco</u>l plaats van plBR7. Het door deze manipulatie verkregen plasmide wordt met pIBR8 aangeduid.

Een gedeelte van de lange hydrofiele aanloopsequentie van het gI gen werd daarna deleted (63). Dit 30 geschiedde door kloneren van de oligonucleotiden, IBRL7 5'-ATCCGTTAAGTTTGTAATGGCCGCGCTGCCCTGCCTGTATGGGCGA-CGTGGGCC-3' en IBRL8 5'-

CACGTCGCCCATAGCAGGGCAGCGGCTAGCGCGGCCATTACGATACAAACTTAACG-GAT-3' in het 4.400 bp NruI-ApaI (partieel) fragment van

35 pIBR8. Dit elimineert 132 bp van het hydrofielische aanloopsequentie. Het door deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pIBR9 aangeduid.

Daarna werd het H6 promoted truncated gI gen gekloneerd in een ander vaccinia virus donorplasmide. Dit geschiedde door kloneren van het 1.700 bp NruI-BalII fragment van pIBR9 in het 4.900 bp NruI-BamHI fragment van pBP14 (211). Het bij deze manipulatie gevormde plasmide wordt met pIBR10 aangeduid.

Constructie van recombinant vaccinia virussen.

De strategie die wordt toegepast voor het kloneren 10 van het BHV1 gI gen in vaccinia virus is beschreven in figuur 32. Het recombinant vaccinia virus vP637 werd verkregen door transfectie van pIBR7 in met vP410 geinfecteerde cellen. vP724 werd verkregen door transfectie van pIBR10 in met vP410 geïnfecteerde cellen. vP637 bevat het volledige BHV1 qI gen. vP724 bevat een gI gen deleted van 132 bp van 5' signaalvolgorde (63). Beide constructies maken gebruik van de vaccinia virus vroeg-laat promotor H6 (41, 42, 184). Het gI gen in vP637 wordt gekloneerd tussen de volgorden die het HA gen flankeren. Het gI gen in vP724 wordt gekloneerd tussen de volgorden die het ATI gen flankeren.

Immunofluorescentie en detectie van een door BHV1 gecodeerd polypeptide in met recombinant vaccinia virus geinfecteerde cellen.

In met BHV1 geïnfecteerde cellen wordt gI tot expressie gebracht op het plasmamembraan. Uit immunofluorescentie-onderzoekingen van cellen die met vP637 of vP724 waren geïnfecteerd blijkt dat het door BHV1 gecodeerde polypeptide dat in deze cellen wordt gevormd eveneens op het plasmamembraan tot expressie wordt gebracht. De immunofluorescentie werd uitgevoerd op de wijze als beschreven in voorbeeld 1. Gebruik gemaakt werd van de BHV1 gI-specifieke, monoklonale antilichamen 4203 en 5106 (201).

20

25

30

'-)

Voorbeeld 15

10

20

25

()

Expressie van kat herpesvirus glycoproteïne gB in een vaccinia virus recombinant.

De WR stam van vaccinia virus (202) werd in dit 5 voorbeeld toegepast. Het van de WR stam afgeleide recombinant vaccinia virus vP293 werd toegepast als reddend virus (69).

Extractie van FHV-1 DNA en kloneren van het FHV-1

SacI-SacI 3,2 Kb fragment. FHV-1 DNA werd geëxtraheerd en gezuiverd uit de CO stam. Het FHV-1 DNA genoom werd gedigereerd met EcoRI en gekoppeld in het plasmide pBR322 onder toepassing van standaard methoden (20). Deze FHV-1 bank werd onderzocht met DNA probes verkregen uit de PRVhII (62) en BHV-1 qB (203) genen. Daaropvolgende hybridisaties met sub-klonen verkregen uit de twee <u>Eco</u>RI klonen die door hybridisatie positief werden bevonden maakt een duidelijker in kaart brengen van het FHV-1 gB gen mogelijk. Een 3,2 Kb SacI-SacI fragment bevattende het FHV-1 gB gen werd gekloneerd in pUC18, onder vorming van het plasmide pFHVgBC.

Sequencing van het SacI-SacI fragment coderende voor FHV-1-qB.

Nucleotide sequencewaarden werden voor strengen verkregen uit van pFHVqBC en pFHVqBC afqeleide sub-klonen onder toepassing van gemodificeerd T7 Sequenase, zoals hiervoor is beschreven.

Kloneren van het FHV-1 qB qen in een vaccinia 30 virus donorplasmide.

Onder verwijzing naar figuur 33 werd het FHV-1 gB gen gekloneerd in pHES4, één van de plasmiden ontworpen voor het gastheertraject-selectiesysteem WR in de vaccinia virus stam (69) (fig. 10). Dit plasmide bevat het gastheertraject-gen K1L, dat het de deletiemutant vP293 mogelijk maakt op humane cellen te repliceren. Het FHV-1 gB gen

werd onmiddellijk stroomafwaarts van de vaccinia synthetische H6 promotor ingevoegd (69). Het plasmide pFHVgBC werd gedigereerd met <u>Kpn</u>I en <u>Sac</u>I en het 3150 bp restrictiefragment bevattende FHV-1 gB werd geisoleerd uit een agarosegel en daarna gekoppeld aan plasmide pHES4 dat eerder was gedigereerd met <u>Kpn</u>I en <u>Sac</u>I. Het verkregen plasmide werd met pJCA001 (fig. 33) aangeduid.

DNA sequence analyse van het FHV-1 qB gen.

10 Onder verwijzing naar figuur 34 blijkt uit DNA sequence analyse een open afleesframe dat zich uitstrekt van de nucleotideplaatsen 337 tot 3177. Veronderstelde transcriptionale regelende signalen werden aangetroffen in het 5' gebied ten opzichte van de ATG initiatiecodon op plaats 337. Een TATA box met de volgorde AAATATAT (nucleotiden 184-191) was 80 nucleotiden stroomafwaarts van een vermoedelijke CAT box met de volgorde GGTGAGTA geplaatst. Een polyadenyleringssignaal AATAAA (nucleotiden 3251 tot 3256) was 50 nucleotiden stroomafwaarts van de TAA termina-20 tiecodon (nucleotiden 3178 - 3180) geplaatst. Acht van de elf nucleotiden in de volgorde 5' TCATTCTAGCA 3' (de nucleotiden 200 - 210) zijn complementair aan de 18S ribosomale RNA volgorde 3' AGGAAGGCGT 5' (61) en kunnen dienen als de ribosoombindingsplaats. Een scannend model werd voorgesteld waarmee de eukaryotische mRNA's translatie initiëren (151, 25 155). De volgordecontext rondom het voorgestelde initiatiecodon ATCATGT (nucleotiden 334 tot 340) kwalificeert als een functionele volgordecontext voor de translatie-initiatie van eukaryotisch mRNA. Het FHV-1 gB open afleesframe 30 codeert voor 947 aminozuren met een berekend molecuulgewicht van 106,2 kDa. Het G + C gehalte bedraagt 45,8 %.

Analyse van de FHV-1 gB eiwitstructuur.

Analyse van het aminozuurvolgorde levert een 35 aantal aspecten op die gewoon voor met membraan geassocieerde glycoproteinen zijn. Een gebied dat zich uitstrekt van de aminozuren 23 tot 73 had een kenmerkend hydrofobici-

teitsprofiel en wordt voorgesteld als signaalvolgorde (figuur 34). Onder verwijzing naar figuur 35 wordt opgemerkt dat er een 22 aminozuren lange hydrofiele volgorde voorafgaande aan de lange hydrofobe signaalvolgorde is. Dit kenmerk werd eveneens opgemerkt voor het pseudorabies (PRV) gII gen (62), voor het runder herpesvirus-1 (BHV-1) gI gen (63) en voor de paard herpesvirus-1 (EHV-1) (71) en paard herpesvirus-4 (EHV-4) (72) gp14 genen, die alle eveneens HSV gB homologen zijn. Voorspeld is dat een hydrofoob gebied dat bestaat uit 42 aminozuren (de aminozuren 789 -831) functioneren als een transmembraan-ankergebied. Het hydrofiele cytoplasmische gebied bevat 116 aminozuren. Er zijn tien Asn-X-Thr/Ser plaatsen (waarin X elk aminozuur, behalve proline kan zijn) voor potentiële, met N-gebonden glycosylering (64), waarbij één plaats in de signaalvolgor-15 de aanwezig is. Er zijn twee opeenvolgende en wat potentiaal betreft dicht bij elkaar liggende, proteolytische splitsingsplaatsen (Arg-Arg-Ser) (de plaatsen 504 - 506 en 516 - 518) identiek met die aanwezig in PRVgII (94), VZV gpII en HCMV gB (71) en EHV-1 gp14 (71, 72). Het hydrofobi-20 citeitsprofiel van de FHV-1 gB aminozuurvolgorde is weergegeven in figuur 35.

Vergelijking van de FHV-1 gB aminozuurvolgorde met andere herpesvirus glycoproteinen.

Vergelijking van de aminozuursamenstelling van het FHV-1 gB gen vertoont een uitgebreide homologie met glycoproteinen van andere herpesvirussen. Zo is het FHV-1 gB homoloog aan PRVgII (62), BHV-1 gI (63), varicella zoster virus (VZV) gII (66, 204), HSV-1 gB (68), HSV-2 gB (205), EHV-1 gp14 (71), evenals met glycoproteinen in Epstein-Barr virus (EBV) (68, 206) en humaan cytomegalovirus (HCMV) (10).

Constructie van de vaccinia recombinant vP713 die 35 het FHV-1 gB glycoproteine tot expressie brengt.

De FHV-1 gB coderende volgorden werden ingevoegd

)

10

25

in een vaccinia virus vector onder toepassing van het WR vaccinia virus gastheertraject-selectiesysteem pHES4/vP293 (69). Het vermogen van recombinant vaccinia nakomelingschap ontwikkeld door recombinatie onder toepassing van het WR vaccinia virus vP293/pHES gastheertraject-selectiesysteem om een plaque te vormen op humane MRC-5 cellen maakt een snelle identificatie van deze recombinanten (69) mogelijk. Vaccinia virus recombinant vP713 werd verkregen door recombinatie uitgevoerd met plasmide pJCA001 als donorplasmide en vP293 als reddend virus (fig. 33).

Immunofluorescentie van FHV-1 qB glycoproteine gesynthetiseerd door vP713.

Immunofluorescentie van met recombinant vaccinia
virus vP713 geïnfecteerde VERO en MRC-5 cellen werd uitgevoerd op de wijze als beschreven in voorbeeld 1, onder
toepassing van anti-FHV-1 gB specifiek schaapserum #2854.
Een multipliciteit van infectie van twee pfu per cel werd
toegepast: FITC ezel anti-schaap IgG werd toegepast als het
weede antilichaam.

FHV-1 gB kon worden aangetoond op het oppervlak van VERO cellen geïnfecteerd met vaccinia recombinant vP713 evenals inwendig na acetonfixatie. Geen significante inwendige of oppervlak immunoreactiviteit ten opzichte van FHV-1 gB werd gevonden bij met vP410 geïnfecteerde controle cellen.

Immunoprecipitatie van FHV-1 qB glycoproteine gesynthetiseerd door vP713.

Teneinde het FHV-1 gB glycoproteine tot expressie gebracht door vP713 te beoordelen, werden VERO cellen geinfecteerd met vP713 en eiwitten werden metabolisch gelabeld met ³⁵S methionine. Immunoprecipitaties werden uitgevoerd met de geradiolabelde cellysaten onder toepas35 sing van anti-FHV-1 gB specifiek schaapserum #2854.

VERO cel monolagen geënt met 2 x 10° cellen per schalen van 60 mm werden geïnfecteerd met een lage multi-

10

pliciteit van infectie van 0,1 pfu per cel met controle (vP410) of recombinant vaccinia virus vP713. De immunoprecipitaties werden uitgevoerd op de wijze als beschreven in voorbeeld 1.

Geen significante produkten werden geïmmunopreci-5 piteerd door het specifieke anti-FHV-1 gB serum uit zowel niet-geinfecteerde VERO cellen of VERO cellen geinfecteerd met het controle vaccinia virus vP410. FHV-1 gB geradiolabelde produkten werden neergeslagen met serum #2854 uit VERO cellen geïnfecteerd met vP713. Vijf dominante, metabo-10 lisch geradiolabelde polypeptiden werden specifiek neergeslagen. De twee grotere polypeptiden met de schijnbare moleculaire afmetingen 115 kDa en 110 kDa konden overeenkomen met de niet-geglycosyleerde voorloper en rijpe eiwitten (theoretische afmetingen van respectievelijk 106 kDa en 98 15 kDa). Een grote band bij 68 kDa kan de twee geglycosyleerde onder-eenheden (69 kDa + 66 Kda), het gevolg van de proteolytische splitsing van een geglycosyleerde voorloper (136 kDa), die hier ontbreekt, aangeven. Drie kleinere neerge-20 slagen produkten (59, 53 en 48 kDa) komen niet overeen met een van de bekende FHV-1 gB produkten en kunnen ontledingsprodukten weergeven.

Voorbeeld 16

.)

25 Kloneren en tot expressie brengen van het Epstein-Barr virus glycoproteine in pokkenvirusvectoren.

Kloneren van de EBV gp340 en gp220 genen in het vaccinia donorplasmide pMP409DVC.

In dit voorbeeld werden de EBV genen geïsoleerd

30 uit de B95-8 EBV stam (207), waren de gp340 en gp220 genen
cDNA klonen (respectievelijk de plasmiden pMLPgp340 en
pMLPgp220) en waren de gB, gH en BBRF3 genen geïsoleerd uit
een BamHI genenbank. Onder verwijzing naar figuur 36 werd
een 2100 bp XmaI-ClaI fragment van het pMLPgp220 plasmide
35 gekloneerd in M13mp18 gedigereerd met XmaI-AccI. De door
deze manipulatie verkregen faag werd aangeduid met mp18gp220 (figuur 36). Door in vitro mutagenese (17) onder

toepassing van de oligonucleotiden CM4 (TAAAGTCAATAATTTTATTGCGGCGCTACCGAGCTCGAATTCG) en CM5 (GCTTGCATGCCTGCAGATATCGGTTAAGTTTGTATCGTAATTGGAGGCAGCCTTGC) werd het gp220 gen gemodificeerd om tot expressie te worden gebracht onder controle van de vaccinia H6 promotor. Het plasmide dat het gemodificeerde gp220 gen bevatte werd aangeduid met mp18gp220(5+4) (fig. 36).

Het gemodificeerde gp220 gen werd gekloneerd in het plasmide SP131NotI, dat de volledige H6 synthetische promotor (69) bevat. Dit geschiedde door kloneren van het 2300 bp NarI-ECORV fragment van mp18gp220(5+4) in het 294/bp ECORV-NarI fragment van het SP131NotI plasmide. Het verkregen plasmide werd met SP131gp220 (fig. 36) aangeduid.

Het gp340 gen onder de controle van de H6 promotor

15 werd verkregen door kloneren van een 2360 bp <u>Sca</u>I-<u>Sho</u>I
fragment van pMLPgp340 in het <u>Xho</u>I-<u>Sca</u>I (partieel) gedigereerde SP131gp220 plasmide. Het verkregen plasmide werd
aangeduid met SP131gp340 (fig. 36).

De door H6 promoted gp340 en gp220 genen werden gekloneerd in het vaccinia virus M2L invoegplaatsplasmide pMP409DVC (fig. 4; in figuur 36, 40, dit plasmide wordt aangegeven door MP409). Dit geschiedde door kloneren van het met 2800 bp Mung-Bean nuclease behandelde NotI fragment van het plasmide SP131gp340 en het met 2100 bp Mung-Bean nuclease behandelde SP131gp-220 in de met BqlII Mung-Bean nuclease behandelde plaats van het plasmide pMP409DVC. De verkregen plasmiden werden respectievelijk aangeduid met 409H6340 en 409H6220 (figuur 36)

Kloneren van het EBV gB gen in het vaccinia virus donorplasmide pMP409DVC.

Onder verwijzing nu naar figuur 37, werd een 3500 bp <u>Eco</u>RI-<u>Xmn</u>I fragment van het EBV DNA <u>Bam</u>HI A fragment (207), bevattende het EBV gB gen, geïsoleerd uit de EBV genoombibliotheek en gekloneerd in het 2837 bp <u>Hinc</u>II-<u>Eco</u>RI fragment van pIBI25. Het verkregen plasmide werd aangeduid

30

35

met p25gB (figuur 37).

en EBVBM3

(CTGGAAACACTTGGGAATTCAAGCTTCATAAAAAGGGTTATAGAAGAGTCC), het gB gen aangepast om onder de controle van de vaccinia H6 promotor tot expressie te worden gebracht. Het verkregen plasmide werd aangeduid met p25gB(5+3).

Het 2600 bp <u>EcoRV-EcoRI</u> fragment van p25gB(5+3) werd gekloneerd in het 3300 bp <u>EcoRV-EcoRI</u> fragment van SP131. Het verkregen plasmide werd aangeduid met SP131gB (fig. 37).

Het H6 promotor gB gen werd daarna gekloneerd in het vaccinia virus donorplasmide pMP409DVC. Dit geschiedde door kloneren van het met 2700 bp <u>Hind</u>III Mung-Bean nuclease behandelde fragment van SP131gB in de met <u>Bgl</u>II Mung-Bean nuclease behandelde plaats van pMP409DVC. Het verkregen plasmide werd aangeduid met 409H6gB (fig. 37).

20

25

30

10

15

)

Kloneren van het EBV gH gen in het vaccinia donorplasmide pSD486VC.

In de met EBV <u>Bam</u>HI gekloneerde restrictiefragmentenbibliotheek, is het open afleesframe BXLF2 aanwezig in de <u>Bam</u>HI X en <u>Bam</u>HI T fragmenten (207). Zoals uit figuur 38 blijkt, werd het volledige BXLF2 open afleesframe gereconstitueerd door kloneren van het 830 bp <u>SmaI-Bam</u>HI fragment van <u>Bam</u>HI X in het 2880 bp <u>SmaI-Bam</u>HI fragment van pIBI24; het verkregen plasmide werd aangeduid met 24gH5. Het 1850 bp <u>Bam</u>HI-<u>Hind</u>III fragment van <u>Bam</u>HI T werd gekloneerd in het 3660 bp <u>Bam</u>HI-<u>Hind</u>III fragment van 24gH5. Het verkregen plasmide bevattende het volledige gH gen werd aangeduid met 24gH (fig. 38).

 $\qquad \qquad \text{Door } \underline{\text{in vitro}} \ \text{mutagenese} \ (17, \ 185) \ \text{onder toepas-} \\ 35 \quad \text{sing van de oligonucleotiden}$

HM5 (ACACAGAGCAACTGCAGATCTCCCGATTTCCCCTCT), HM4 (GGGCAAAGCCACAAAATATGCAGGATTTCTGCG) en HM3 (GCCAGGGTTTTCCCAGAGATCTGATAAAAACGACGGCCAGTG), werd het gh gen gemodificeerd om tot expressie te worden gebracht onder de controle van de vaccinia hemorrhagisch (μ) vroege promotor. Het oligonucleotide HM4 werd toegepast ter verwijdering van een vaccinia vroeg transcriptie-stopsignaal aanwezig in het gH gen (45). Het plasmide dat het gemodificeerde gH gen bevatte werd aangeduid met 24gH(5+4+3).

Onder verwijzing nu naar figuur 38, is de vaccinia μ promotor aanwezig in het plasmide pSD486 VC (fig. 30). (In fig. 38 is dit plasmide aangeduid met SD486). Het met 2130 bp <u>Bgl</u>II Mung Bean nuclease behandelde fragment van 24gH(5+4+3) werd gekloneerd in het met <u>Bgl</u>II Mung-Bean nuclease behandelde pSD486VC. Deze laatste kloneringsstap brengt het gH gen onder de controle van de μ promotor. Het door deze manipulatie ontwikkelde plasmide werd aangeduid met 486gH (fig. 38).

Kloneren van het open afleesframe BBRF3 in het 20 vaccinia virus donorplasmide pCOPSC-5H.

Het volledige BBRF3 open afleesframe is aanwezig in het <u>Bam</u>HI B fragment van het EBV DNA. Dit fragment werd gedigereerd met <u>Bsp</u>HI, behandeld met het <u>E. coli</u> DNA polymerase I (Klenow fragment) en gedigereerd met <u>Bgl</u>II. De <u>Bgl</u>II plaats in het <u>Bam</u>HI A fragment is 10 basen voor het stopcodon van BBRF3 geplaatst. Het 1230 bp <u>Bsp</u>HI-<u>Bgl</u>II fragment werd geïsoleerd en gekloneerd in het 4200 bp <u>SmaI-Bgl</u>II fragment van het plasmide pCOPSC-5H. (Plasmide pCOPSC-5H is identiek aan het plasmide pCOPSC657 (fig. 16)). Het plasmide dat bij deze manipulatie wordt gevormd werd aangeduid met COPACEBUX.

Kloneren van de EBV qp340, qB en gH genen in het vaccinia virus donorplasmide pSD513VCVO.

Het vaccinia virus donorplasmide dat werd toegepast voor de vorming van de drievoudige EBV recombinant was het plasmide pSD513VCVQ (fig.29). Dit plasmide bevat een

25

30

35

sub-kloon van het Kopenhagen vaccinia virus <u>Hind</u>III J fragment, waarin de coderende volgorde voor het thymidine kinasegen is vervangen door een polylinkergebied.

Volgens een eerste stap werd het μ promoted EBV gH gen gekloneerd in pSD513VCVQ. In het bijzonder werd het 2300 bp SnaBI-BglII fragment van 486gH gekloneerd in het 4000 bp SmaI-BglII fragment van pSD513VCVQ. Het plasmide dat door deze manipulatie werd gevormd werd met 513UgH aangeduid.

Daarna werd het H6 promoted EBV gp340 gen gekloneerd in 513gH. In het bijzonder werd het met 2800 bp NotI Mung-Bean behandelde fragment van SP131gp340 gekloneerd in het met 6300 bp KhoI-PstI Mung-Bean nuclease behandelde fragment van 513UgH. Het volgens deze manipulatie gevormde plasmide werd aangeduid met 513UgH340H6.

Daarna werd het H6 promoted EBV gB gen gekloneerd in 513UgH340H6. In het bijzonder werd het met 2700 bp HindIII Mung-Bean nuclease behandelde fragment van SP131gp340 gekloneerd in het met 9100 bp EglII Mung-Bean nuclease behandelde fragment van 513UgH340H6. Het verkregen plasmide werd met 513gHgBgp340 (fig. 39) aangeduid.

Constructie van recombinant vaccinia virus.

EBV gp340 (donorplasmide 409H6340), EBV gp220 (donorplasmide 409H6220) en EBV gB (donorplasmide 409H6gB) werden gerecombineerd in het vaccinia virus vP458 (M2L plaats): deze enkelvoudige vaccinia virus recombinanten worden respectievelijk aangeduid met vP474, vP480 en vP561. EBV gH (donorplasmide 486gH) werd gerecombineerd in het vaccinia virus vP533 (μ invoegplaats): deze enkelvoudige vaccinia virus recombinant wordt aangeduid met vP611.

Tenslotte werd de drievoudige vaccinia virus recombinant bevattende gp340, gB en gH verkregen door recombinatie van het donorplasmide 513gHgBgp340 in het vaccinia virus vP617 op de thymidine kinase invoegplaats. Dit recombinant virus wordt aangeduid met vP712. vP617 is een Kopenhagen vaccinia virus deleted voor de TK, HA en ATI

5

10

15

20

25

30

genen.

5

10

15

20

25

30

35

Immunofluorescentie van EBV eiwitten in met recombinant vaccinia virus geïnfecteerde cellen.

Immunofluorescentie-onderzoekingen uitgevoerd op cellen geïnfecteerd met vP474 (gp340) en vP480 (gp220) onder toepassing van het monoklonale antilichaam F29-89 (165) toonden aan dat EBV gp340 en EBV gp220 eiwitten op het plasmamembraan tot expressie waren gebracht.

Cellen geïnfecteerd met vP611 (gH), onder toepassing van een humaan serum, vertoonden een zwak positief signaal op het plasmamembraan.

Tenslotte werd hetzelfde onderzoek uitgevoerd op cellen geinfecteerd met vP712 (drievoudige EBV vaccinia recombinant): een positief signaal op het plasmamembraan werd verkregen met de monoklonale antilichamen F29-89 en NEA 9247 (gB specificiteit verkregen van DuPont).

Immunoprecipitatie van EBV eiwitten in met recombinant vaccinia virus geïnfecteerde cellen.

Het EBV gp340 glycoproteine gevormd in met EBV geinfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van ongeveer 340 kDa (165). Cellen geinfecteerd met de recombinant vaccinia virussen vP474 of vP712 vormen eveneens een door EBV gecodeerd eiwit van ongeveer 340 kDa (immunoprecipitatie uitgevoerd met het monoklonale antilichaam F29-89). Het EBV gp220 glycoproteine heeft een molecuulgewicht van 220 kDa (165). Cellen geinfecteerd met het vaccinia recombinant virus vP480 produceren een door EBV gecodeerd eiwit van ongeveer 220 kDa.

Het EBV gB glycoproteine geproduceerd in met EBV geinfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van 110 kDa tot 125 kDa met een voorlopervorm van 93 kDa (206, 208). Cellen geinfecteerd met de recombinant vaccinia virussen vP561 of vP712 vormen een EBV hoofdeiwit met een molecuulgewicht van ongeveer 125 kDa en vier kleinere eiwitten met molecuulgewichten van ongeveer 80 kDa, 60 kDa, 50 kDa en 45

kDa.

10

15

20

25

}

Het EBV gH glycoproteine gevormd in met EBV geinfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van 85 kDa met een voorlopervorm van 70 kDa (209). Cellen geïnfecteerd met het recombinant virus vP611 vormen een door EBV gecodeerd eiwit van ongeveer 85 kDa.

Immunisatie van konijnen met vaccinia recombinanten die EBV glycoproteinen tot expressie brengen.

Konijnen werden geïmmuniseerd met vP474 (gp340) of vP480 (gp220) of vP561 (gB) of vP611 (gH) of vP712 (triple). Na een boost werden de sera onderzocht door immunofluorescentie op met TPA behandelde B95-8 cellen. Telkens werden positieve signalen verkregen. <u>In vitro</u> neutraliserende werking werd gedemonstreerd onder toepassing van de sera gekweekt tegen vP474 (gp340).

Voorbeeld 17

Kloneren en expressie van humaan cytomegalovirus glycoproteïne antigenen in pokkenvirusvectoren.

Kloneren van het HCMV gB gen in het vaccinia donorplasmide pMP409DVC.

Onder verwijzing nu naar figuur 40 werd het 4800 bp <u>Hind</u>III-<u>Bam</u>HI fragment van het <u>Hind</u>III D fragment van het HCMV DNA gekloneerd in het 2800 bp <u>Hind</u>III-<u>Bam</u>HI fragment van het plasmide pIBI24. Door <u>in vitro</u> nutagenese (17, 185) onder toepassing van de oligonucleotiden CMVM5 (GCCTCATCGCTGCTGGATATCCGTTAAGTTTGTAATGGAATCCAGGATCTG) en CMVM3 (GACAGATTGTGATTTTTATAAGCATCGTAAGCTGTCA), werd het HCMV gB gen gemodificeerd om onder de controle van de vaccinia H6 promotor tot expressie te worden gebracht. Het plasmide dat het gemodificeerde HCMV gB gen bevatte werd aangeduid met 24CMVgB(5+3) (fig. 40).

Daarna werd het 2900 bp <u>Eco</u>RV-<u>Bam</u>HI fragment van 24CMVgB(5+3) gekloneerd in het 3100 bp <u>Eco</u>RV-<u>Bal</u>II fragment van plasmide pSP131 dat de synthetische H6 promotor bevat (69). Deze kloneringsstap brengt het HCMV gB gen onder de

controle van de vaccinia H6 promotor. Het verkregen plasmide werd aangeduid met SP131qB.

Tenslotte werd het H6 promoted HCMV gB gen gekloneerd in het vaccinia donorplasmide pMP409DVC. Het met 3000
bp <u>Hind</u>III Mung Bean nuclease behandelde fragment van
SP131gB werd gekloneerd in de met <u>Egl</u>II Mung Bean nuclease
behandelde plaats van pMP409DVC. Het verkregen plasmide
werd aangeduid met 409CMVgB (fig. 40).

Constructie van recombinant vaccinia virus.

Het H6 promoted CMV gB gen in plasmide 409CMVgB werd ingevoegd op de M2L plaats van het reddende virus vP458. Het recombinant vaccinia virus werd aangeduid met vP525.

Immunofluorescentie van CMV gB proteïne in met recombinant vaccinia virus geînfecteerde cellen.

Immunofluorescentie-onderzoekingen op cellen geinfecteerd met vP525 onder toepassing van een monoklonaal antilichaam of een guinees biggetje polyklonaal serum wezen op HCMV gB tot expressie gebracht op het plasmamembraan.

Immunoprecipitatie van CMV gB in met recombinant vaccinia geïnfecteerde cellen.

Het CMV gB glycoproteine geproduceerd in met CMV geinfecteerde cellen heeft een molecuulgewicht van 55 kDa met een voorlopervorm van 130 kDa (172). Cellen geinfecteerd met vP525 geven twee met CMV gB gecodeerde eiwitten van ongeveer 130 kDa en 55 kDa.

Nucleotidevolgorden van HXLF1 en HXLF2.

De HXLF genfamilie is gelokaliseerd in het <u>Hind</u>III X fragment van het HCMV genomische DNA (172). Onder toepassing van specifieke oligonucleotide primers werd de nucleotidevolgorde van HXLF1 en HXLF2 bepaald (fig. 41 en 42). HXLF1 is 648 nucleotiden lang en codeert voor een eiwit met 215 aminozuren. HXLF2 is 558 nucleotiden lang en codeert

10

15

20

25

30

voor een eiwit met 185 aminozuren. De nucleotidevolgorden van dezelfde genen (AD169 HCMV stam) zijn gepubliceerd (173) en uit vergelijkingsonderzoekingen blijkt een 99 %ige homologie voor HXLF1 en een 96 %-ige homologie voor HXLF2.

Immunisatie van guinese biggetjes met vaccinia recombinanten die HXMV antigenen tot expressie brengen.

Drie guinese biggetjes werden geimmuniseerd met vP525. Na één boost ontwikkelden de dieren HCMV neutraliserende antilichamen (gemiddelde titer: 518). Het is interessant dat 50-87 % van de neutraliserende werking van HCMV seropositieve humane sera kunnen worden geabsorbeerd uit met vP525 geInfecteerde cellen. Uit dit resultaat blijkt het potentiële belang van HCMV gB als een sub-eenheidsvaccin.

10

REFERENCES

- Allen, G.P. and J.T. Bryans, In: Progress in Veterinary Microbiology and Immunology, Vol. 2, ed. R. Pandey (Basel), pp. 78-144 (1986).
- Allen, G.P., and L.D. Coogle, J. Virol. <u>62</u>, 2850-2858 (1988).
- Allen, G.P. and M.R. Yeargan, J. Virol. <u>61</u>, 2454-2461 (1987).
- Baumann, R.P., D.C. Sulivan, J. Staczek, and D.J. O'Callaghan, J. Virol. <u>57</u>, 816-825 (1986).
- Ben-Porat, T., J. DeMarchi, B. Lomniczi, and A. Kaplan, Virology <u>154</u>, 325-334 (1986).
- Berman, P.W., D. Dowbenko, L.A. Lasky, and C.C. Simonsen, Science 222, 524-527 (1983).
- Bertholet, C., R. Drillien, and R. Wittek, Proc. Natl. Acad. Sci. USA 82, 2096-2100 (1985).
- Cantin, E.M., R. Eberle, J.L. Baldick, B. Moss, D.E. Willey, A.L. Notkins, and H. Openshaw, Proc. Natl. Acad. Sci. USA 84, 5908-5912 (1987).
- Chakrabarti, S., K. Brechling, and B. Moss, Mol. Cell. Biol. <u>5</u>, 3403-3409 (1985).
- 10. Cranage, M.P., T. Kouzarides, A.T. Bankier, S. Satchwell, K. Weston, P. Tomlinson, B. Barrell, H. Hart, S.E. Bell, A.C. Minson, and G.L. Smith, EMBO J. 5, 3057-3063 (1986).
- Clewell, D.B., J. Bacteriol. <u>110</u>, 667-676 (1972).
- Clewell, D.B. and D.R. Helinski, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>62</u>, 1159-1166 (1969).
- Cremer, K.J., M. Mackett, C. Wohlenberg, A.L. Notkins, and B. Moss, Science 228, 737-740 (1985)
- 14. Eisenberg, D., Annu. Rev. Biochem. 53, 595-623 (1984).
- Glorioso, J., U. Kees, G. Kumel, H. Kirchner, and P. Krammer, J. Immunol. <u>135</u>, 575-582 (1985).
- Graham, F.L. and A.J. Van der Eb., Virology <u>54</u>, 536-539 (1973).
- Kunkel, T.A., Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>82</u>, 488-492 (1985).
- Lasky, L.A., D. Dowbenko, C.C. Simonsen, and P.W. Berman, Bio-Technology 2, 527-532 (1984).

- Mandecki, W., Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>83</u>, 7177-7181 (1986).
- Maniatis, T., E.F. Fritsch, and J. Sambrook, Molecular Cloning: A Laboratory Manual, (Cold Spring Harbor Laboratory, New York) (1982).
- Martin, S. and B.T. Rouse, J. Immunol. <u>138</u>, 3431-3437 (1987).
- Martin, S., B. Moss, P.W. Berman, L.A. Lasky, and B.T. Rouse, J. Virol. <u>61</u>, 726-734 (1987).
- 23. O'Callaghan, D.J., B.E. Henry, J.H. Wharton, S.A. Dauenhauer, R.B. Vance, J. Staczek, and R.A. Robinson, <u>In</u>: Developments in Molecular Virology, Vol. 1, ed. Y. Decker, pp. 387-418 (1981).
- Panicali, D., A. Grzelecki, and C. Huang, Gene <u>47</u>, 193-199 (1986).
- 25. Panicali, D., and E. Paoletti, Proc. Natl. Acad. Sci. USA 79, 4927-4931 (1982).
- Paoletti, E., B.R. Lipinskas, C. Samsonoff, S. Mercer, and D. Panicali, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>81</u>, 193-197 (1984).
- Perkus, M.E., A. Piccini, B.R. Lipinskas, and E. Paoletti, Science <u>229</u>, 981-984 (1985).
- Piccini, A., M.E. Perkus, and E. Paoletti, <u>In</u>: Methods in Enzymology, Vol. 153, eds. Wu, R., and L. Grossman (Academic Press) pp. 545-563 (1987).
- Pustell, J., and F.C. Kafatos, Nucleic Acids Res. 12, 643-655 (1984).
- Rooney, J.F., C. Wohlenberg, K.J. Cremer, B. Moss, and A.L. Notkins, J. Virol. <u>62</u>, 1530-1534 (1988).
- Rosel, J.L., P.L. Earl, J.P. Weir, and B. Moss, J. Virol. <u>60</u>, 436-449 (1986).
- Rosenthal, K.L., J.R. Smiley, S. South, and D.C. Johnson, J. Virol. <u>61</u>, 2438-2447 (1987).
- Sanger, F., S. Nicklen, and A. Coulson, Proc. Natl. Acad. Sci. USA 74, 5463-5467 (1977).
- Shapira, S.K., J. Chou, F.V. Richaud, and M.J. Casadaban, Gene <u>25</u>, 71-82 (1983).
- 35. Shida, H., Virology 150, 451-462 (1986).

- 36. Spear, P.G., In: The Basis for Serodiagnosis and Vaccines, Immunochemistry of Viruses, Vol. 2, eds. M.H.V. Van Regenmortel and A.R. Neurath (New York), pp. 425-443 (1985).
- Spear, P.G., <u>In</u>: The Herpesvirus, Vol. 3, ed. B. Roizman (New York), pp. 315-356 (1985).
- Sullivan, V. and G.L. Smith, J. gen. Virol. <u>68</u>, 2587-2598 (1987).
- Sullivan, V. and G.L. Smith, J. gen. Virol. <u>69</u>, 859-867 (1988).
- Tabor, S., and C.C. Richardson, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>84</u>, 4767-4771 (1987).
- Taylor, J., R. Weinberg, B. Lanquet, P. Desmettre, and E. Paoletti, Vaccine 6, 497-503 (1988).
- Taylor, J., R. Weinberg, Y. Kawaoka, R. Webster, and E. Paoletti, Vaccine 6, 504-508 (1988).
- Turtinen, L.W., and G.P. Allen, J. gen. Virol. <u>63</u>, 481-485 (1982).
- 44. Wachsman, M., L. Aurelian, C.C. Smith, B.R. Lipinskas, M.E. Perkus, and E. Paoletti, J. Infect. Dis. <u>155</u>, 1188-1197 (1987).
- 45. Yuen, L. and B. Moss, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>84</u>, 6417-6421 (1987).
- Zarling, J.M., P.A. Moran, L.A. Lasky, and B. Moss, J. Virol. <u>59</u>, 506-509 (1986).
- 47. Zarling, J.M., P.A. Moran, R.L. Burke, C. Pachl, P.W. Berman, and L.A. Lasky, J. Immunol. <u>136</u>, 4669-4673 (1986).
- 48. O'Callaghan, D.J., G.A. Gentry, and C.C. Randall, <u>In</u>: The Herpesviruses, Vol. 2, ed. B. Roizman (New York), pp. 215-318 (1983).
- Ackermann, M., R. Longnecker, B. Roizman, and L. Pereira, Virology 150, 207-220 (1986).
- Frink, R.J., M.R. Eisenberg, G. Cohen, and E.K. Wagner,
 J. Virol. <u>45</u>, 634-647 (1983).
- 51. Frame, M.C., H.S. Marsden, and D.J. McGeoch, J. gen. Virol. <u>67</u>, 745-751 (1986).

- 52. Longnecker, R., S. Chatterjee, R. Whitley, and B. Roizman, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>84</u>, 4303-4307 (1987).
- Richman, D.D., A. Buckmaster, S. Bell, C. Hodgman and A.C. Minson, J. Virol. <u>57</u>, 647-655 (1986).
- Swain, M.A., R.W. Peet, and D.A. Galloway, J. Virol, 53. 561-569 (1985).
- 55. Zezulak, K.M., and P.G. Spear, J. Virol. 49, 741-747 (1984).
- 56. van Drunen Littel-van der Hurk, S., T. Zamb, and L.A. Babrick, J. Virol. 63, 2159-2168 (1989).
- 57. Perkus, M.E., D. Panicali, S. Mercer, and E. Paoletti, Virology 152, 285-297 (1986).
- Tamin, A., E.C. Villarreal, S.L. Weinrich, and D.E. Hruby, Virology 165, 141-150 (1988).
- Whalley, J.M., G.R. Robertson, and A.J. Davidson, J. gen. Virol. 57, 307-323 (1981).
- 60. Laemmli, U.K., Nature (London) 227, 680-685 (1970).
- Hagenbuchle, O., M. Santer, J.A. Steitz, and R.J. Mans, Cell 13, 551-563 (1978).
- 62. Robbins, A.K., D.J. Dorney, M.W. Wathen, M.E. Whealey, C. Gold, R.J. Watson, L.E. Holland, S.D. Weed, M. Levine, J.C. Glorioso, and L.W. Enquist, J. Virol. <u>61</u>, 2691-2701 (1987).
- Whitbeck, J.C., L.Z. Bello, and W.C. Lawrence, J. Virol. 62, 3319-3327 (1988).
- 64. Montreuil, J., J. Biol. Cell. 51, 115-132 (1984).
- 65. Kyte, J., and R.F Doolittle, J. Mol. Biol. <u>157</u>, 105-132 (1982).
- 66. Davison, A.J., and J.E. Scott, J. gen. Virol. <u>67</u>, 1759-1816 (1986).
- Bzik, D.J., B.A. Fox, N.A. DeLuca, and S. Person, Virology <u>133</u>, 301-307 (1984).
- Pellett, P.E., M.D. Biggin, B.L. Barrell, and B. Roizman, J. Virol. <u>56</u>, 807-813 (1985).
- Perkus, M.E., K. Limbach, and E. Paoletti, J. Virol. 63, 3829-3836 (1989).
- Gillard, S., D. Spehner, R. Drillien, and A. Kirn, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>83</u>, 5573-5577 (1986).

- Whalley, J.M., G.R. Robertson, N.A. Scott, G.C. Hudson, C.W. Bell, and L.M. Woodworth, J. gen. Virol. 70, 383-394 (1989).
- Riggio, M.P., A.A. Cullinane, and D.E. Onions, J. Virol. 63, 1123-1133 (1989).
- Glorioso, J., C.H. Schroder, G. Kumel, M. Szczesiul, and M. Levine, J. Virol. <u>50</u>, 805-812 (1984).
- Wachsman, M., L. Aurelian, J.C.R. Hunter, M.E. Perkus, and E. Paoletti, Bioscience Reports 8, 323-334 (1988).
- Wachsman, M., J.H. Luo, L. Aurelian, M.E. Perkus, and E. Paoletti, J. gen. Virol. <u>70</u>, 2513-2520 (1989).
- Sinclair, R., R.F. Cook, and J.A. Mumford, J. gen. Virol. 70, 455-459 (1989).
- Shimizu, M., K. Satou, and N. Nishioka, Arch. Virol. 104, 169-174 (1989).
- Stokes, A., G.P. Allen, L.A. Pullen, and P.K. Murray,
 J. gen. Virol. <u>70</u>, 1173-1183 (1989).
- McGeoch, D.J., A. Dolan, S. Donald, and F.J. Rixon, J. Mol. Biol. <u>181</u>, 1-13 (1985).
- Petrovskis, E.A., J.G. Timmins, and L.E. Post, J. Virol. 60, 185-193 (1986).
- 81. Wittmann, G. and H.-J. Rziha, <u>In</u>: Herpesvirus Diseases of Cattle, Horses and Pigs, ed. G. Wittmann (Kluwer Academic Publishers) pp. 230-325 (1989).
- Rubenstein, A.S. and A.S. Kaplan, Virology <u>66</u>, 385-392 (1975).
- 83. Stevely, W.S., J. Virol. 22, 232-234 (1977).
- Ben-Porat, T., F.J. Rixon, and M.L. Blankenship,
 Virology <u>95</u>, 285-294 (1979).
- 85. Ben-Porat, T. and A.S. Kaplan, <u>In</u>: The Herpesviruses, vol. 3, ed. B. Roizman (Plenum Publishing Corp., New York) pp. 105-173 (1985).
- 86. Hampl, H., T. Ben-Porat, L. Ehrlicher, K-O. Habermehl, and A.S. Kaplan, J. Virol. <u>52</u>, 583-590 (1984).
- 87. Ben-Porat, T. In: Organization and replication of viral DNA, ed. A.S. Kaplan (CRC Press, Inc., Boca Raton, FL) pp. 147-172 (1982).
- Ben-Porat, T., J. DeMarchi, J. Pendrys, R.A. Veach, and
 A.S. Kaplan, J. Virol. <u>57</u>, 191-196 (1986).

- Ben-Porat, T. and A.S. Kaplan, Virology 41, 265-273 (1970).
- Killington, R.A., J. Yeo, R.W. Honess, D.H. Watson,
 B.E. Duncan, I.W. Halliburton, and J. Mumford, J. gen.
 Virol. 37, 297-310 (1977).
- Robbins, A.K., J.H. Weis, L.W. Enquist, and R.J. Watson, J. Mol. Appl. Genet. 2, 485-496 (1984).
- 92. Rea, T.J., J.G. Timmins, G.W. Long, and L.E. Post, J. Virol. <u>54</u>, 21-29 (1985).
- 93. Mettenleiter, T.C., N. Lukacs, and H.-J. Rziha, J.

Virol. 53, 52-57 (1985).

- 94. Mettenleiter, T.C., N. Lukacs, H.-J. Thiel, C. Schreurs, and H.-J. Rziha, Virology 152, 66-75 (1986).
- 95. Petrovskis, E.A., J.G. Timmins, M.A. Armentrout, C.C. Marchioli, R.J. Yancey, Jr., and L.E. Post, J. Virol. 59, 216-223 (1986).
- Robbins, A.K., R.J. Watson, M.E. Whealy, W.W. Hays, and L.W. Enquist, J. Virol. <u>58</u>, 339-347 (1986).
- 97. Wathen, M.W. and L.M.K. Wathen, J. Virol. <u>51</u>, 57-62 (1984).
- 98. Kost, T.A., E.V. Jones, K.M. Smith, A.P Reed, A.L. Brown, and T.J. Miller, Virology <u>171</u>, 365-376 (1989).
- Mettenleiter, T.C., N. Lukacs, and H.-J. Rziha, J. Virol. 56, 307-311 (1985).
- 100. Lomniczi, B., S. Watanabe, T. Ben-Porat, and A.S. Kaplan, J. Virol. <u>52</u>, 198-205 (1984).
- 101. Lukacs, N., H.-J. Thiel, T.C. Mettenleiter, and H.-J. Rziha, J. Virol. <u>52</u>, 166-173 (1985).
- 102. Marchioli, C., R.J. Yancey, Jr., J.G. Timmins, L.E. Post, B.R. Young, and D.A. Povendo, Am. J. Vet. Res. 42, 860-864 (1988).
- 103. Marchioli, C.C., R.J. Yancey, Jr., R.C. Wardley, D.R. Thomsen and L.E. Post, Am. J. Vet. Res. 48, 1577-1583 (1987).
- 104. Thomsen, D.R., C.C. Marchioli, R.J. Yancey, Jr. and L.E. Post, J. Virol. 61, 229-232 (1987).
- 105. Wathen, L.M.K., K.B. Platt, M.W. Wathen, R.A. Van Deusen, C.A. Whetstone, and E.C. Pirtle, Virus Res. 4, 19-29 (1985).

- 106. Eloit, M., D. Fargeaud, R. L'Haridon and B. Toma, Arch. Virol. 99, 45-46 (1988).
- 107. Marchioli, C.C., R.J. Yancey, Jr., E.A. Petrovskis, J.G. Timmins, and L.E. Post, J. Virol. <u>61</u>, 3977-3982 (1987).
- 108. Ishii, H., Y. Kobayashi, M. Kuroki and Y. Kodama, J. gen. Virol. 69, 1411-1414 (1988).
- 109. Whealy, M.E., A.K. Robbins and L.W. Enquist, J. Virol. 63, 4055-4059 (1989).
- 110. Wathen, M.W. and L.M.K. Wathen, J. Virol. <u>58</u>, 173-178 (1986).
- 111. Robbins, A.K., M.E. Whealy, M.E., R.J. Watson and L.W. Enquist, J. Virol. <u>59</u>, 635-645 (1986).
- 112. Allen, W.P., and F. Rapp, J. Infect. Dis. <u>145</u>, 413-421 (1982).
- 113. Bryson, Y.J., M. Dillon, M. Lovett, G. Acuna, S. Taylor, J.D. Cherry, B.L. Johnson, E. Wiesmeier, W. Growdon, T. Creagh-Kirk, and R. Keeney, N. Engl. J. Med. 308, 916-921 (1983).
- 114. Douglas, J.M., C. Critchlow, J. Benedetti, G.J. Mertz, J.D. Connor, M.A. Hintz, A. Fahnlander, M. Remington, C. Winter, and L. Corey, N. Engl. J. Med. <u>310</u>, 1551-1556 (1984).
- 115. Roizman, B. and A.E. Sears, <u>In</u>: Virology, eds. Fields, B.N. and D.M. Knipe (Raven Press, Ltd., New York) pp. 1795-1841 (1990).
- 116. Stuve, L.L., S. Brown-Shimer, C. Pachl, R. Najarian, D. Dina, and R.L. Burke, J. Virol. 61, 326-335 (1987).
- 117. Dowbenko, D.J., and L.A. Lasky, J. Virol. <u>52</u>, 154-163 (1984).
- 118: Watson, R.J., Gene 26, 307-312 (1983).
- 119. McGeoch, D.J., H.W.M. Moss, D. McNab and M.C. Frame, J. gen. Virol. <u>68</u>, 19-38 (1987).
- 120. Chan, W., Immunol. 49, 343-352 (1983).
- 121. Davis, W.B., J.A. Taylor, and J.E. Oakes, J. Infect. Dis. <u>140</u>, 534-540 (1979).
- 122. Oakes, J.E., and H. Rosemond-Hornbeak, Infect. Immun. 21, 489-495 (1978).

- 123. Balachandran, N., S. Bacchetti, and W.E. Rawls, Infect. Immun. 37, 1132-1137 (1982).
- 124. Oakes, J.E., W.B. Davis, J.A. Taylor, and W.W. Weppner, Infect. Immun. 29, 642-649 (1980).
- 125. McLaughlin-Taylor, E., D.E. Willey, E.M. Cantin, R. Eberle, B. Moss, and H. Openshaw, J. gen. Virol. 69, 1731-1734 (1988).
- 126. Weir, J.P., M. Bennett, E.M. Allen, K.L. Elkins, S. Martin, and B.T. Rouse, J. gen. Virol. <u>70</u>, 2587-2594 (1989).
- 127. Gibbs, E.P.J., and M.M. Rweyemamu, Vet. Bull. <u>47</u>, 317-343 (1977).
- 128. Yates, W.D.G., Can. J. Comp. Med. 46, 225-263 (1982).
- 129. Misra, V., R.M. Blumenthal and L.A. Babiuk, J. Virol. 40, 367-378 (1981).
- Lawrence, W.C., R.C. D'Urso, C.A. Kundel, J.C. Whitbeck and L.J. Bello, J. Virol. <u>60</u>, 405-414 (1986).
- 131. Zamb, T. 1987, Abstract No. 330, 68th Annual Meeting of Conference of Research Workers in Animal Disease, 16 and 17 November 1987, Chicago, IL., USA.
- 132. Babiuk, L.A., J. L'Italien, S. van Drunen Littel-van den Hurk, T. Zamb, M.J.P. Lawman, G. Hughes, and G.A. Gifford, J. Virol. 159, 57-66 (1987).
- 133. van Drunen Littel-van den Hurk, S., and L.A. Babiuk, J. Virol. <u>59</u>, 401-410 (1986).
- 134. Gaskel, R.M., and R.C. Povey, Res. Vet. Sci. <u>27</u>, 167-174 (1978).
- 135. Povey R.C., and M.R. Wilson, Feline Practice <u>8</u>, 35-42 (1978).
- 136. Chappuis, G., C. Benoit-Jeanin, and D. Fargeaud, <u>In</u>: Develop. biol. Standard., Vol. 52, eds. M. Bonneau, and W. Hennessen, (S. Karger, Basel) pp. 485-491 (1982).
- 137. Saint-Gerand, A.L., Vaccine 6, 508 (1988).
- 138. Sarmiento, M., M. Haffey, and P.G. Spear, J. Virol. 29, 1149-1158 (1979).
- 139. Ruyechan, W.T., L.S. Morse, D.M. Knipe, and B. Roizman, J. Virol. 29, 677-697 (1979).

- 140. Pereira, L., E. Cassai, R.W. Honess, B. Roizman, M. Terni, and A. Nahmias, Infect. Immun. <u>13</u>, 211-220 (1976).
- 141. Eberle, R., and R.J. Courtney, J. Virol. <u>35</u>, 902-917 (1980).
- 142. Papp-Vid, G., and J.B. Derbyshire, Can. J. Comp. Med.
 43, 231-233 (1979).
- 143. Meas, R.K., S.L. Fritsch, L.L. Herr, and P.A. Rota, J. Virol. 51, 259-262 (1984).
- 144. Fargeaud, D., C. Benoit Jeannin, F. Kato, and G. Chappuis, Arch. Virol. 80, 69-82 (1984).
- 145. Compton, T., <u>In</u>: Cell Biology of Virus Entry, Replication, and Pathogenesis, eds. Compans, R.W., A. Helenius, and M.B.A. Oldstone (Alan R. Liss, Inc.) pp. 45-56 (1989).
- 146. Spatz, S.J., R.K. Meas, and C.E. Beisel, Abstracts of the 14th International Herpesvirus Workshop (Nyborg Strand Denmark) Nz. 128 (1989).
- 147. Little, S.P., J.T. Jofre, R.J. Courtney, and P.A. Schaffer, Virology <u>114</u>, 149-160 (1981).
- 148. DeLuca, N., D.J. Bzik, V.C. Bond, S. Person, and W. Snipes, Virology <u>122</u>, 411-423 (1982).
- 149. Cai, W., B. Gu, and S. Person, J. Virol. <u>62</u>, 2596-2604 (1988).
- 150. Courtney, R.J., <u>In</u>: Immunobiology of Herpes Simplex Virus Infection, eds. B.T. Rouse and C. Lopez (CRC Press, Inc., Boca Raton, FL.) pp. 33-44 (1984).
- 151. Kozak, M., Microbial Rev. 47, 1-45 (1983).
- 152. Pelletier, J., and N. Sonenberg, Nature <u>334</u>, 320-325 (1988).
- 153. Rota, P.A., R.K. Maes, and W.T. Ruyechan, Virology <u>154</u>, 168-179 (1986).
- 154. Henle, G., W. Henle, and V. Diehl, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>59</u>, 94-101 (1968).
- 155. Kozak, M., Cell 44, 283-292 (1986).
- 156. Miller, G., <u>In</u>: Virology, Second Edition, eds. Fields, B.N. <u>et al.</u> (Raven Press, Ltd., New York) blz. 1921-1958 (1990).

- 157. Hubbard, S.C., and R.J. Ivatt, Ann. Rev. Biochem. <u>50</u>, 555-583 (1981).
- 158. McGeoch, D.J., M.A. Dalrymple, A.J. Davison, A. Dolan, M.C. Frame, D. McNab, L.J. Perry, J.E. Scott, and P. Taylor, J. gen. Virol. 69, 1531-1574 (1988).
- 159. Kieff, E., and D. Liebowitz, <u>In</u>: Virology, Second Edition, eds. Fields, B.N. <u>et al.</u> (Raven Press, Ltd., New York) pp. 1889-1920 (1990).
- 160. Watson, R.J., J.H. Weis, J.S. Salstrom, and L.W. Enquist, Science <u>218</u>, 381-384 (1982).
- 161. McGeoch, D.J. and A.J. Davison, Nucleic Acid Res. <u>10</u>, 4281-4292 (1986).
- 162. Lehner, R., H. Meyer, and M. Mach, J. Virol. <u>63</u>, 3792-3800 (1989).
- 163. Biggin, M., P.J. Farrell, and B.G Barrell, EMBO. J. 3, 1083-1090 (1984).
- 164. Beisel, C., J. Tanner, T. Matsuo, D. Thorley-Lawson, F. Kezdy, and E. Kieff, J. Virol. 54, 665-674 (1985).
- 165. Qualtiere, L.F., J.F. Decoteau, and M. Hassan Nasr-el-Din, J. gen. Virol. <u>68</u>, 535-543 (1987).
- 166. Epstein, M.A., A.J. Morgan, S. Finerty, B.J. Randle, and J.K. Kirkwood, Nature 318, 287-289 (1985).
- 167. Morgan, A.J., M. Mackett, S. Finerty, J.R. Arrand, F.T. Scullion, and M.A. Epstein, J. Med. Virol. <u>25</u>, 189-195 (1988).
- 168. Strnad, B.C., T. Schuster, R. Klein, R.F. Hopkins, T. Witmer, R.H. Neubauer, and H. Rabin, J. Virol. <u>41</u>, 258-264 (1982).
- 169. Miller, N., and L.M. Hutt-Fletcher, J. Virol. <u>62</u>, 2366-2372 (1988).
- 170. Plotkin, S.A., H.M. Friedman, S.E. Starr, and E. Gonczol, In: Contemporary Issues in Infectious Diseases, Vol. 8, eds. Root et al. (Churchill Livingstone, New York) blz. 65-92 (1989).
- 171. Plotkin, S.A., S.E. Starr, H.M. Friedman, E. Gonczol, and R.E. Weibel, J. Inf. Dis. <u>159</u>, 860-865 (1989).
- 172. Gretch, D.R., B. Kari, L. Rasmussen, R.C. Gehrz, and M.F. Stinski, J. Virol. <u>62</u>, 875-881 (1988).

- 173. Weston, K., and B.G. Barrell, J. Mol. Biol. <u>192</u>, 177-208 (1986).
- 174. Pachl, C., W.S. Probert, K.M. Hermsen, F.R. Masiarz, L. Rasmussen, T.C. Merigan, and R.R. Spaete, Virology 169, 418-426 (1989).
- 175. Rasmussen, L., M. Nelson, M. Neff, and T.C. Merigan, Jr., Virology <u>163</u>, 308-318 (1988).
- 176. Kari, B., N. Lussenhop, R. Goertz, M. Wabuke-Bunoti, R. Radeke, and R. Gehrz, J. Virol. <u>60</u>, 345-352 (1986).
- 177. Boyle, D.B., and B.E.H. Coupar, Virus Res. <u>10</u>, 343-356 (1988).
- 178. Nettleton, P.F., and J.M. Sharp, Vet. Rec. <u>107</u>, 379 (1980).
- 179. Kahrs, R.F., J. Amer. Vet. Med. Assoc. <u>171</u>, 1055-1064 (1977).
- 180. McLauchlan, J., D. Gaffney, J.L. Whitton, and J.B. Clements, Nucleic Acids Res. 11, 1347-1368 (1985).
- 181. Davison, A.J., EMBO J. 2, 2203-2209 (1983).
- 182. Todd, D. and J.B. McFerran, Arch. Virol. <u>86</u>, 167-176 (1985).
- 183. Diamond, L., Int. J. Cancer 2, 143-152 (1967).
- 184. Guo, P., S. Goebel, S. Davis, M.E. Perkus, B. Languet, P. Desmettre, G. Allen, and E. Paoletti, J. Virol. <u>63</u>, 4189-4198 (1989).
- 185. Russel, M., S. Kidd, and M.R. Kelley, Gene <u>45</u>, 333-338 (1986).
- 186. Kunkel, T.A., J.D. Roberts, and R.A. Zakour, <u>In:</u> Methods in Enzymology, Vol. 154, eds. R. Wu, and L. Grossman (Academic Press, Inc.) pp. 367-382 (1987).
- 187. Schmitt, J.F.C. and H.G. Stunnenberg, J. Virol. <u>62</u>, 1889-1897 (1988).
- 188. Pickup, D.J., B.S. Ink, W. Hu, C.A. Ray, and W.K. Joklik, Proc. Natl. Acad. Sci. USA <u>83</u>, 7698-7702 (1986).
- 189. Southern, E.M., J. Mol. Biol. 98, 503-517 (1975).
- 190. Bucher, D., S. Popple, M. Baer, A. Mikhail, Y.-F. Gong, C. Whitaker, E. Paoletti, and A. Judd, J. Virol. <u>63</u>, 3622-3633 (1989).
- 191. Joklik, W.K., Virology 18, 9-18 (1962).

- 192. Guilhot, S., A. Hampe, L. D'Auriol, and F. Galibert, Virology 161, 252-258 (1987).
- 193. Falkner, F.G., and B. Moss, J. Virol. 62, 1849-1854
 (1988).
- 194. Boyle, D.B., and B.E.H. Coupar, Gene <u>65</u>, 123-128 (1988).
- 195. Dreyfuss, G., S.A. Adam, and Y.D. Choi, Mol. Cell. Biol. 4, 415-423 (1984).
- 196. Kennedy, I.M., D.P. Leader, and W.S. Stevely, J. gen. Virol. <u>65</u>, 1621-1624 (1984).
- 197. Powell, K.L. and D.H. Watson, J. gen. Virol. <u>29</u>, 167-178 (1975).
- 198. Marsden, H.S., N.D. Stow, V.G. Preston, M.C. Timbury, and N.M. Wilkie, J. Virol. 28, 624-642 (1978).
- 199. Marsden, H.S., A. Buckmaster, J.W. Palfreyman, R.G. Hope, and A.C. Minson, J. Virol. <u>50</u>, 547-554 (1984).
- 200. Zweig, M., S.D. Showalter, S.V. Bladen, C.J. Heilman, Jr. and B. Hampar, J. Virol. 47, 185-192 (1983).
- 201. Marshall, R.L., B.A. Israel, and G.J. Letchworth, III., Virology 165, 338-347 (1988).
- 202. Panicali, D., S.W. Davis, S.R. Mercer, and E. Paoletti, J. Virol. 37, 1000-1010 (1981).
- 203. Misra V., R. Nelson, and M. Smith, Virology <u>166</u>, 542-549 (1988).
- 204. Keller, P.M., A.J. Davison, R.S. Lowe, C.D. Bennett, and R.W. Ellis, Virology <u>152</u>, 181-191 (1986).
- 205. Bzik, D.J., C. Debroy, B.A. Fox, N.E. Pederson, and S. Person, Virology <u>155</u>, 322-333 (1986).
- 206. Gong, M., T. Ooka, T. Matsuo, and E. Kieff, J. Virol. 61, 499-508 (1987).
- 207. Baer, R., A.T. Bankier, M.D. Biggin, P.L. Deininger, P.J. Farrell, T.J. Gibson, G. Hatfull, G.S. Hudson, S.C. Satchwell, C. Seguin, P.S. Tuffnell, and B.G. Barrell, Nature 310, 207-211 (1984).
- 208. Emini, E.A., J. Luka, M.E. Armstrong, P.M. Keller, R.W. Ellis, and G.R. Pearson, Virology <u>157</u>, 552-555 (1987).
- 209. Heineman, T., M. Gong, J. Sample, and E. Kieff, J. Virol. 62, 1101-1107 (1988).
- 210. Patel, D.D., and D.J. Pickup, Embo J. <u>6</u>, 3787-3794 (1987).

CONCLUSIES

- 1. Recombinant pokkenvirus dat daarin DNA van kat herpesvirus bevat.
- 2. Recombinant pokkenvirus volgens conclusie 1, waarin het DNA aanwezig is in een niet-essentieel gebied van het pokkenvirusgenoom.
- 3. Recombinant pokkenvirus volgens conclusie 1 of 2, waarin het pokkenvirus verder een promotor voor het tot expressie brengen van het DNA bevat. 10
 - 4. Recombinant pokkenvirus volgens één van de voorgaande conclusies, waarin het pokkenvirus een vaccinia virus of een vogelpokkenvirus, in het bijzonder een pluimveepokkenvirus of een kanariepokkenvirus, is.
 - 5. Recombinant pokkenvirus volgens één van de voorgaande conclusies, waarin het DNA codeert voor een kat herpesvirus glycoproteine.
 - 6. Recombinant pokkenvirus volgens conclusie 5, waarin het DNA codeert voor, of het kat herpesvirus glycoproteine omvat, kat herpesvirus qB.
 - 7. Werkwijze voor het produceren van een kat herpesvirus glycoproteine, omvattende het in contact brengen van het recombinante pokkenvirus volgens conclusie 5 of 6 met een gastheercel in vitro onder omstandigheden die geschikt zijn voor expressie van het kat herpesvirus glycoproteine.
 - Gebruik van het recombinante pokkenvirus volgens één van de conclusies 1-6 bij de bereiding van een immunogene of vaccin-samenstelling tegen kat herpesvirus.
- 30 9. Samenstelling die het recombinante pokkenvirus volgens één van de conclusies 1-6 omvat.
 - 10. Vaccin voor het induceren van een immunoloqische respons bij een qastheerdier ingeënt met het vaccin, welk vaccin een drager en het recombinante pokkenvirus volgens één van de conclusies 1-6 omvat.

35

-0-0-0-0-0-

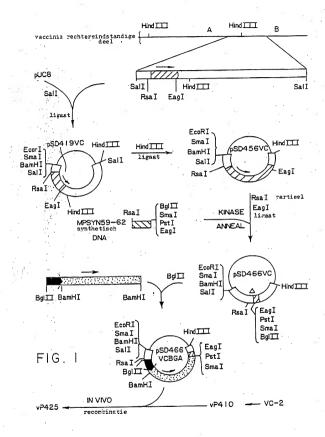
5

15

20

25

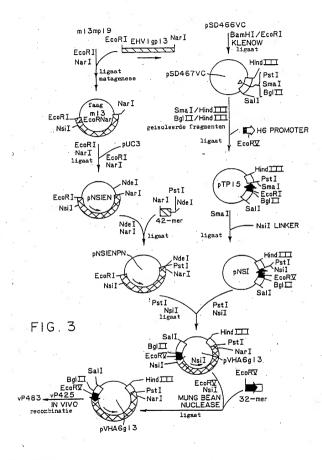
)

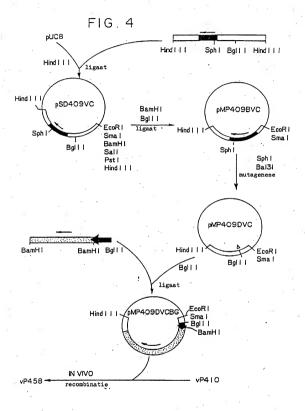

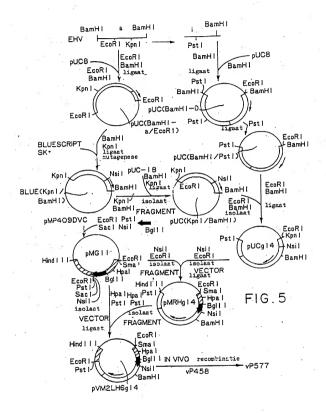
SGTGGGGAATAGCAAGCACCGGGCGCGCGGGATGTGGTTGCGTGAATGTGGTGAATTGTGGCGCGTATCTAATCTGTGGCGGG GAATICACATAAAGTAAAAGCCCTTAAAAGTGACCCTTTGGTGCATGGTATGTTTATAACTTTGCGACCAGTGGAGTTATTATCGTTTTT

C SA G JI GAAGGGGAAAA CIA CA GGGCCACGI GGG TGG TGG TA GTITT CCA CA CGT CGG TCAAGC I GGG TGG TA CAAAAA I GC CC C GAGGTGGAGTTTAGAAACTAGCTTAGGAGGCTCTAGGCTGCTAAACGCGAATCACGCGAATCTCTAGGGTGTTATGCGCTT EVDFTKYVTNA SVVVSVV TIATICICAACGCCAGAGAAAAAATOTGGAACGCGTGCCCACGATATCCCAGACAGCTACCAAAAAATOTTTAAC L F S I A E R K K S R R G G Q L G V I P D R L P K R Q L F N CITCCCTCCACACGCAAGCTGCTACAAAGTITCCACCATCAAAICTGTACACATGCCGAACACGCGCAITACGTGCTCTGC GCACACGCCCCCCCTCTGACAACACAATAACCCAAACGCTACAGATCTACACACTCCCATGAAACCAATCACCTGCACGAGAGT GATCCGGAGGAGAAACACACACATCTTCGCTGTACATAGACTGAAGGACAATATTTTCTCGCATAGCCAAAG , ۷I > I V * Z * T Z ,,, V K SVWVDGLITR اد اندا s YFPHS 2-1 တ ¥ ۸ ۸ v * U **z*** R A T L N Q 110

CCATAGGCCAACCGTA CCCACAAACTCACTCTCGAGAATATGCCACTAAAAATATGCGGTTATACGCCCTAGGTGAAAA CCGTTGGGTTT SCIGGACCCCICICCCCCAAACAACCAACIITIGICAAAACIACATIIGAAGCCCIICGIAAAAACACIAGCIGGCIICCCAAAGIAGCAC GTTAACATGCAAAGCGGCCCCTCTCAGAAGAGATGGGAAGGAGGAGTATAGCTGCATAATAGAGGGTACCCGGACGCCTGCC V N M Q S R R P L S E E N G E R E Y S C I I E G Y P D G L P GTCTTCGTATCGTGGTCAGTGAACGACGAGCTACCAGGGTTCCGTCGGAAGACATGACAAGGGGAGTCTGCCCTAGCCA CTCGGGATT CAACATGGCAGGAGACCCAACAGCTGCGATGCAAGATTATAAATTACTACAGCTGGAAACGGC

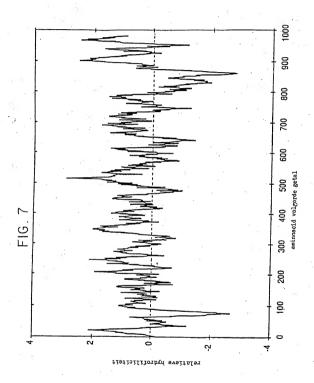

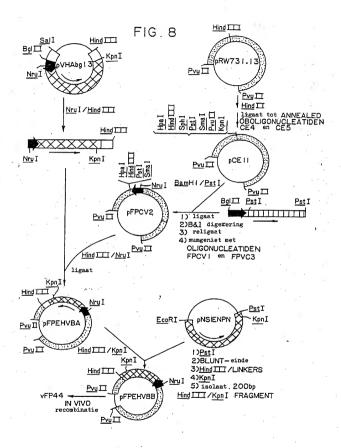
AACGTTGGGTTGTTACCGCATCTCAAGGAGGAACTAGCTCGGTTTATGATTACTGCG 114 GCTAAAGGTAATTGGTCAATTAGCGAGTTTCAAAGGTTTTATTGCTTTGAGGGAGTG ACAGGTGTGACGGCCACGCAGCGGCTGGCGTGGAAATATATCGGGGAGCTCATCCTA 228 GCCGCCGCAGTATTCTCCTCGGTTTTCCACTGTGGAGAGGTGCGCCTCCTGCGEGCA GATCGTACCTACCCGGACTCCAGCGGCGCACAGCGCTGCGTGAGCGGCATTTACATA 342 ACCTACGAGGCGTCATGTCCTCTGGTTGCCGTTCTGTCGGCGGCTCCACATGGGGCA CRSVGGS M S S G N W R G D G G D L R Q R R V L S P V C 456 GTGCTCCAGCAGCTGGCTCCTGGATCGGGAGCCAACTAGGCAATGTTGGAAACTTAC SAPAAGSWIG SQLGNVGNL TCGCCACCCCCACCCGCTGGGAAAGCCGGCATCATCGAGGGTGGGCACAATAGTTC ATPHPLGKPASSRV TAGCCTGTTTGTTGCTTTTTTGGAAGCTGTGTTGTTAGAGCCGTACCCACCACGCCAA AAVPT GCCCCCAACTAGTACTCCCACTTCCATGTCAACGCACTCCCATGGGACAGTAGACC LLPTETPDPLRLAVRE GTATACTCGCTGAGGATGGAGACTTTTACACCTGCCCACCGCCTACCGGATCCACCG I L A E D G D F Y T C P 129 CGGAGGGGATTGCTGTTATTTTTAAGGAAAACATCGCTCCCTACAAATTCAGGGCAA TEGIAVIFKBNIAPYKF 912 ACGTATACTACAAGGACATCGTTGTAACACGTGTGTGGAAAGGATACAGCCATACGT YKDIVVTRVWKGYS 167 G. 1026 SLSDRYNDRVPVSVEE TCATCGACAGTAAGGGAAAATGTTCGTCAAAGGCCGAGTACCTCAGAGATAACATCA LIDSKGKCSSKAEYLRDN M H H A Y H D D E D E V E L D L V P 1140 AGTTTGCAACTCCGGGGGCCAGAGCCTGGCAGACCACCAACGATACTACGTCTTACG FIG. 6-1 N D T Q

TGGGGTGGATGCCATGGAGGCACTACACCTCAACGTCTGTCAACTGCATCGTCGAGG G W M P W R H Y T S T S V N C I V E 1254 AGGTGGAGGCGCGTCCGTCTACCCCTACGACTCCTTCGCCCTGTCCACCGGTGATA EVEARSVYPYDSFALST 281 TTGTGTACGCGTCTCCGTTTTACGGCCTGAGGGCTGCCGCTCGCATAGAGCACAATA I V Y A S P F Y G L R A A A R I E 1368 GCTACGCGCAGGAGCGTTTCAGGCAAGTTGAAGGGTACAGGCCCCGCGACTTAGACA SYAQERFRQVEGYRPRDLD 319 GTAAACTACAAGCCGAAGAGCCGGTTACCAAAAATTTTATCACTACCCCGCATGTCA SKLQAEEPVTKNFITTPH 1482 CCGTCAGCTGGAACTGGACCGAGAAGAAGTCGAGGCGTGTACGCTGACCAAATGGA TVSWNWTEKKVEACTLT AAGAGGTCGACGAACTCGTCAGGGACGAGTTCCGCGGGTCCTACAGATTTACTATTC K E V D E L V R D E F R G S Y R F 1596 GATCCATCTCGTCTACGTTTATCAGTAACACTACTCAATTTAAGTTGGAAAGTGCCC TTQF RSISSTFISN CCCTTACTGAATGTGTATCCAAAGAAGCAAAGGAAGCCATAGACTCGATATACAAAA PLTECVSKEAKEAIDSIYK 1710 AGCAGTACGAGTCTACGCACGTCTTTAGCGGTGATGTGGAATATTACCTGGCACGCG GDVEYYLAR QYESTHVFS 433 GGGGGTTCTTAATTGCATTCAGACCTATGCTCTCCAACGAACTCGCCAGGCTGTACC G F L I A F R P M L S N E L A R Y TGAACGAGCTTGTGAGATCTAACCGCACCTACGACCTAAAAAATCTATTGAACCCCA LNELVRSNRTYDLKNLLNP 471 ATGCAAACAATAACAATAACACCACGCGAAGACGCAGGTCTCTCCTGTCAGTACCAG NANNNNTTRRRSLLSVP 1938 AACCTCAGCCAACCCAAGATGGTGTGCATAGAGAACAAATTCTACATCGCTTGCACA PQPTQDGVHREQILHR 509 KRAVEATAGTDSSN TGGAGCTCATCAAAACCACGTCGTCTATCGAGTTTGCCATGCTACAGTTTGCATACG LELIKTTSSIEFAMLQF ATCACATCCAATCCCACGTCAATGAAATGCTAAGTAGAATAGCAACTGCGTGGTGTA D H I Q S H V N E M L S R I A T A CCCTCCAAAACAAAGAGCGGACCCTATGGAACGAAATGGTGAAGATTAACCCGAGCG TLQNKERTLWNEMVKIN FIG. 6-2 S

CCATAGTCTCCGCAACCCTTGACGAGCGAGTTGCAGCGAGGGTCCTGGGGGACGTGA AIVSATLDERVAARVLGDV 2280 TAGCTATAACGCACTGCGCCAAAATAGAGGGCAACGTGTACTTGCAAAACTCCATGC I A I T H C A K I E G N V Y L Q N S M 623 RSMDSNTCYSRPPVTFT 2394 AGAATGCAAACAACAGAGGGTCGATAGAAGGCCAGCTGGGAGAGGAGAACGAGATTT K N A N N R G S I E G Q L G E E N E I TCACGGAGCGCAAGCTGATCGAGCCGTGCGCCCTCAATCAGAAGCGCTACTTTAAGT F T E R K L I E P C A L N Q K R Y F K TTGGCAAAGAGTACGTTTACTACGAGAACTACACGTTCGTCCGCAAAGTGCCCCCCA GKEYVYYENYTFVRKVP CGGAAATCGAGGTTATCAGCACGTACGTTGAACTAAACTTGACCCTTTTGGAAGACC T E I E V I S T Y V E L N L T L L E GCGAGTTTCTGCCCCTGGAGGTGTACACGCGGGCTGAGCTGGAGGACACCGGCCTGC REFLPLEVYTRAELEDTGL TAGACTACAGCGAAATACAGCGCCGCAACCAGCTCCACGCTCTCAGGTTTTACGACA LDYSEIQRRNQLHALRFYD TCGACAGCGTGGTCAACGTGGACAATACCGCAGTGATTATGCAGGGGATCGCCAGCT D S V V N V D N T A V I M Q G 775 FKGLGKVGEAV SFLNN GGGGGCTAGCCATCGGCCTGCTGGTAATCGCCGGCCTGGTAGCTGCGTTTTTTGCTT ACAGATATGTAATGCAGATCCGCAGTAACCCCATGAAAGCTCTATACCCCATAACAA RYVMQIRSNPMKALYPIT CAAAGGCCTTGAAAAACAAAGCCAAAACTTCCTACGGCCAGAACGAGGAGGACGATG T K A L K N K A K T S Y G Q N E E ם מ 3078 GGAGCGACTTTGATGAGGCCAAGCTTGAAGAGGCTCGCGAAATGATCAAATACATGT G S D F D E A K L E E A R E M I K Y M CTATGGTTTCGGCCCTGGAAAAGCAGGAAAAGAAAGCTATAAAGAAAACAGTGGGG S M V S A L E K Q E K K A I K K N 3192 V G L I A S N V S K L A L R R R G P K ATACCCGACTCCAACAGAACGATACCATGGAAAATGAAAAAATGGTTTAAACATGTT TRLQQNDTMENEKMV TAATAAATATTATGACACGTACTCAAAGTGTGACCTCATATTTGCATAACCACTTTC TAGTTCCGGCCCCAAGGATATTTAAGCCTAGTATCTCCGCCGAGG

es00034

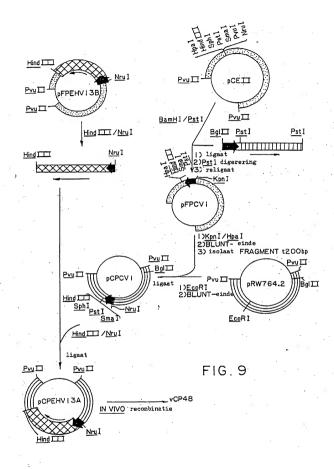

FIG. 10

Constructie van plasmiden die EHV-1 op 14 bevatten Modificatie van het 5'-uiteinde van EEV-1 op 14 Neil pVH2LH6q14 MPSYN240 mutagenese Neil > pMP14H-34 pVM2LH6g14-1 MPSYN241 mutagenese Nael (particel) /Nsil MPSYN243 mutagenese Vermisering van vreemd EHV-1 DNA DraI (particel) /PstI > pMP14M-63P DMP14M-63. MPSYN247/MPSYN248 Verplastsing van de H6 promoter/EHV-1 op 14 naar het pHES systeem NruI (partieel) /XhoI pHES-4 NruI (particel) /XhoI isolest 2,8 kb fragment · Verplastsine van de op14 leider met verschillende lengten NruI (particel) pHES-MP63 isolaat 7,2 kb fragment licast -> pHES-MP1 NruI pMP14M isolest 2,8 kb fragment NruI (particel) DHES-MP63 isolsat 7,2 kb fragment lisaat -> pHES-MP34 pMP14M-34 isolaat 2,7 kb fragment

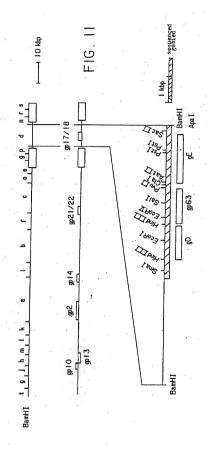

FIG. 12-1

5	
Į,	
CC	
Ĕ	
IGP	
H	
ö	
4GA	
CC	
CAC	
Ğ	
CAC	
Ä	
Š	
ACA.	
TC	
gg	
999	
Ğ.	
ີ່ວ	
IAG	
99	
ü	
?AGGGGTCGTCGGGTAGCCTCAGGGGGGTCACACACACACA	
ပ္ပ	
966	
ວ	
-	

69 CAGACGACACCIAIGACGAIACAAAICACCIAACGGIAGGAACAAIICAAIAGAGAICGIGCCICAGC

137 ICCCGCCAGACCGACCCATCATAGAGCTGGGGAGGCGACTCTCAGAAAAACTTTATGGAGGCGTCC

205 IGTACTGTGGAGACTAACTCAGGCTTGGCGATTTTTTGGAAAATCGGCAAGCCAAGCGTAGACGCTT

273 TAATCGGGGAACTACTCATACTCGGCTGATGCGCAATGGGGTACCGGTTTACGCCCTCGTATCTACGC

341 ITAGAGTTCCGTGGTTAAATGTTATTCCACTAACAAAATTACTTGCGCTGCTTGCCCCACGAATCTA

409 GICGCCGGCGAIGGGGAGGACCICAACICAIGTACCACCAAAICAACCACAATACCGIGTCCGGGCCA

		. 477	
 ý O	00	34	

477 ACAGGGCACCCAIATITITITICICIGCGAAAGGGCACAGGGCTGTGTGTATCACATCAGAACTGGTGT	545 CCCAGCCCACATAACTTGGTCAGTTGGATCAGATAGGTTGCGTAACGATGGATTTTTTTT
47	54

613 TATGGAATACAGCCCGGGGTGTGTGGTATACTGCGCAGCAGGTTCGCATTCACCGCACCACCTGGCGC

817 ITITAIGCCIGCIGIGCIGCIIGIACIGIAIGIIAACCCGCCCCGAGCGICIC<u>IAIAIIAA</u>CICAAA

885 AAITATCCCTTCGCCTTTACAACCAGTGGTGGCGTGTATGCAGAAGCGTGCCACCGCCCTGGTACGTG

FIG. 12-2

⁶⁸¹ ITTGGATCAACATCAAAGGACTATCTCTGTGAGGTCAGCGCATCGGACTCAAAGACGAGTTACAA

⁷⁴⁹ AGTGCTACCCAACGCCCACTCCAACTTCGCTTTAGTGGCTGCGACCACGCTAACAGTGACAA

953	FIG. 12-3 HindIII	
	M S T F K L M M D G R L V F A M B 17	
1021	1021 AATCGCGATCTTGAGGATGTGTGTGTGTGTGTGTGTGTGT	
1089	1089 GCCAGGATAGGCCAAAGGAGTTTCCACCCGCTATAACTATACAATTTTAACAAGATACAACGCG R Q D R P K E F P P P R Y N Y T I L T R Y N A	

1157	1157 ACTGCGCTAGCATCATATAACGACCAAGTAAAAATGTTGACTTGCGGATTGTTACTGCTAC T A L A S P F I N D Q V K N V D L R I V T A T **	
1225	1225 GCGCCCATGTGANATGATAGCTGATCGCTAACAAAAAAAAAA	
1293	1293 CTGCCCAAAAACTTATTCCGCCAGACTGGCTTTAAAATTATGCCAAGGTGTGCGAACGCCTATA A A Q K T X S A R L T W F K I M P T C A T P I S 150	
1361	1361 CACGATGITAGITALIGAAAIGCAACCGCAAGCIATCATITGCAAIGIGGAGGAGGATGAGAGATGAGAAGATAGAAGAAGATAGAAGA	

747	L W Q A S L I T M A A E T D D E L G L V L A 195
1497	1497 CCCTGCACATICTGCCTGCTATTATATATATATATAGGGGAAGGCGAATTTACACG A P A H S A S G L Y R R V I E I D G R R I Y T 218
1565	1565 GACITICIGIAACIAITCCCAGIGAACGIGCCATIGCCITIGAGCAAACTITGGCAAICCGGA DFSVTIPS CNPD 241
1633	1633 TCGGTGTAAAACTCCAGAGGAGGGAGAAGTTTTACACGTCGGTTTCTTGGTGAATTCA R C K T P E Q Y S R G E V F T R R F L G E F 23
1701	1701 ACTICCCACAAGAGAGAGACATGATGAAGTICTGGTTCGTTCGACTGGAAACCTACCA N F P Q G E H M T W L K F W F V Y D G G N L P 286
1769	1769 GTGCAGTTTTATGAAGCCCAGGGATTCGCAAGACCCGGGATAACCACCCTGGATTTGATTC V Q F Y E A Q A F A R P V P P D N H P G F D S 309
1837	1837 IGTIGAGICGGAGATIACACAAAATAAAACAGACCGAAACCGAAACCGAATC V E S E I I Q N K I D P K P G Q A D P K P N ***********************************
1905	1905 AGCTITITAAGTGGCCCAAGATCAAAACACITGGCCCCAAGAGTCGATGAGGTCATAGAG Q P F K W P S I K H L A P R L D E V D E V I E FIG. 12-4

ι	(7
	1	
c	ì	٠
	_	
(Š
٠	•	-

1973 CCCGTAACAAAGCCCCCAAAAACGTCTAAGAGCAACTCTACGTTTGTGGGCCATCAGCGTTGGG ტ ბ T K P P K T S K S

379 2041 TATCGCCGGCCTAGTATTGGTGGCGTCATTCTATACGTCTGCTTGCGTCGGAAGAAGAACTGAAAA

2109 AGTCTGCACAGAACGGCTTGACTCGCCTACGCTCGACCTTTAAGGATGTTAAATATACCCAGCTTCCG

2177 TAAAACAGIGTIGCGTAACCIGCAGGAGGIGTCCACGGCCTIAAAGCTICGCGGTITGGAGAIATAAC Hindill

2245 GCACAACCTACAACAAAAGGGGACACAGCAAGTAGTAGTAGTCGCTATGGCCAAACTCACTGGGATGTTCAG

2313 CGCTGCGATATTACTGTCTATGCTATATGCTCAACCGCAATCATATATCGCGGAGAACATATGAGCA

AVYPTD **** 2449 ITGCTCTTTCTCGACGGACAACGCTTACCCACCACCACTATAGTGGGCTGATCGAATTGATTA

2517	2517 CAACTACTCCAGCGTTTGCTATCCAACGATATCGTATGAATCATGCCGGGTGTAGCCA N X S S V C Y T V I Q T I S Y E S C P R V A *******
2585	2585 ACAATGCTTTCAGATGCTCCACAAAACTTCTAAGCACTACCAGGTCAATGCC N N A F R S C L H K T S K H Y H D Y F R V N A *****
2653	2653 TCTGTTGAAACGTTCTCTTAAACATCACAAGCCACAGCCTACAGATTCCGGGGCGTATATCCT S V E T N V L L N I T K P Q P T D S G A Y I L ** V E T N V L *******
2721	2721 TCGCGTAAAACTTGACGCCAACCGCAGAGTTTTGGAGTTTCCGCCTTTGTTTACGATCTAA RVKLDHAPP TADVFGVSACTTTTGGAGTTTCCGCCTTTGTTTACGATCTAA
2789	2789 AATCTAAAACGGTCCCCGATCCACCACACAAACGGTAGAACCTACAACGGGCTATGTGTCG K S K T V P D P H P T T Q T V E P T T S Y V S 190
2857	2857 ACTCCACATACGACTATACCGATACCACGAAACTGAATCCACATCAACATCTACCCCAACA T P T Y D Y T D D V T T B T B S T S T Q Q 213

2925 GGCGATGACCTCCACTCAAACCCCTAGGGCTACTGGGGAACCCAGGCTAACCACAGAGCTGCCGACAA

2993	FIG. 12-7 ACGAPACTGTGTTATTGGTCAGGAGGCCCTGTTATGCCATTGGTTCCAGCCATCGACAAGGGTGCCG N E T V V I G Q E A L L C H W F Q P S T R V P
3061	3061 ACCCIGTATCIGCAICTGITGGGACGCACIGGCAATCICCCGGAAGATGITCIACTGGICGAAGACTC T L Y L H L L G R T G N L P E D V L L V E D S 281
3129	3129 TGAGTITCTTGGTACCACATCGCCTGCACGATGACGCTGACGGTGATGATTTTA EFLRTTSPAHRPSASPADGDDF 303
3197	3197 AACAGACAAACTCAACCTTCCCTTAAGGCGCGCAACAAAGATGGTGGCAATGGTGGTTATCCCGACCGGG K Q T N S T, S L K A R <u>N K I V A M V V I P T A</u> 326
3265	3265 TGTGTACTAATGCTCCTGTTGGTGGGTGTGCGGTGCCCATCATAAACGGTGCCGTGCGCAAACATTTATT
3333	333 GAGTTGCGCAAGCGGAGAGCGGATCGGCGAAACGGAGACGGC S C A S R R I Y R S G Q G G A S A A E R R R 371
3401	3401 TGACTTGCGGTCCTACTTTAGCCGCGGGTGATGGATGGAT
3469	3469 CAACCCCCAAACCTTCGAAGAAAAACCAAGTTGGAGACCGATCCGCTTATGGAACCGGAAACCGGAAA Q P P N L R R K P S W R P I R L W N S

27 3741 TTCTCCACTTTGGCGTCAAAGCAATCAGACGTCTAATTCGAAGTAGAAGCTCACAATGGAGCTGTTGG 3809 CCCCAAGTCGCCCTTGTATATTTTTGGGCTAGTAACAGTACTCGATGCGTGGGGAGTCCAACAAGTT

3877 GAACTTTCCGAGGGGCTTGGGCTATGATCGACGGAAGGGACGTTTTAACCCCTACTAACACAACTAC 3945 TCGGGTCACAAAGGCCTGGACGTTTTTGGAAACCCCTCCCGGTTGCGCTGGCGACATATCAGTTAAGA 4013 AGGTGTGCGTGAGCCATAGTCTGTGCGAAGATAACATTATAATAGAAAGCACTGTAACCTCTTAACT

	FIG. 12-9
4081	4081 GGGGAACATGGCATGGCCGACTTAACGTACTAAACGGATCGCTGCGCAGAACAGACGATGT G E H G I A L A E F N V V N G S L R R T D D V N C S L R R T D D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R R T D D V N C S L R T D V
4149	4149 GTACTTIGTGAATGGTACAGTCCTTCCAATCCGAACCCGAGCGTCCTACAATCCATAGGG Y F V N G T V F P I L A E T R S V L Q I H R ******* 140
4217	4217 CAACCCCTCTATGGGGGTTTACACCTCCAGGTTTCCATCGGAAGGATGAAACACTCCGTC A T P S I A G V Y T L H V S I D G M M K H S V 3 I D G M W M W K H S V 3 I D G M W M W M W M W M W M W M W M W M W M
4285	4285 GIGCIGCICACGICAAGAAGGGCGCCCAACGAACCACGAACCTIGCGCGITAAGACCCC V L L I V K K P P K Q P Q P Q P R L R V K I P 186
4353	4353 GCCACCCGTAACCGTTCCTCAGGTTCCCGTAAAGACCCACAGGATTTTGTGGTGCACGGATACCACT P P V T V P Q V P V K T H T D F V V H G Y H 208
4421	4421 CGCGCGTGTACCGTGAATGCGCAATCTTTCGAGCTGTGACGGGGGAGCTGAGAGCCG SRVYRDGESFELSVNLESHIVEP 231
4489	4489 AGCTICAGCGCGAGATICAGTACATAGAATACATCATCGTCATCCATCTATTTCGAGT SFSAEIQWYXMNTSSSCDLFRV 754

4557	TITCGAAACCIGCAATCITHCACCCGACCAGCCTGCCTGCACCTGCGGAACAACACACAC
4625	PEC 1
4693	4693 TCGIGGCCITCIAGGIGCCATAGCACTGCTGGGCAATCGICIATATTCAACCACACAGAAA S W P S R C H S I L L G N R L Y F I Q P A Q N 322
4761	4761 CAGAGTGGACCTGTTGAAAGACACTCCCGCGCTCGACCGCTGTATGTGTTTGTATTGT R V D L L F K D I P A S A I G L Y V F V L 5 344
4829	4829 ACAACGGACATCGGAGGTGGACGTATAGCGTGTGTGTGTG
4897	4897 ACTGACGTGACCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCAAATCATCCCCCC
4965	4965 TCAICCAICTGIAGTACTGAAGATIGGAACTITGACTGGACACACTACTGGCCITITIGGGG H P S V A T T E E L G A W <u>I R H Y L A F L L</u>
503	5033 TTATTATCTGCACGCGCGCGCTGTAGTTGCATTGGTGGTGTGTGT

-16. 12-11

	1 3 01
5101	AGCAACCGTAAGCCGTATGAAGTGCTGAACCCCTTTGAAACGGTTTACACGAGCGTTCCAAGCAACGA
	S N R K P Y E V L N P F E T V Y T S V P S N D 458
5169	5169 CCCTCGGACGACGTCTTGGTGTTTGACCCCTAGCTTCGGACTCTGACGACTCCTTCGACTCTGATT
	PSDEVLVFERLASDSDDSFDSD
5237	5237 CAGACGAAGATIGGAATACCCACCACCACCAAAACCAGCTCCACACCACCATACCAGTTTGTA

503

5441 CGATACTAAAATGAGCAGCAACAGGATAACACAGAGTGCTTCCGGGGGGAGTCAACTATGCCGAGGAA 5373 CCCGGTICCICTICATAAACCAACGCTACAGGGTCCAGACTACAGCCGGGTAGCGTCGAAGCTAAAGT L K ---

5509 TGCGCAAGCTAAACGCAACCCTGTCAGAAACAGCACCTTTCAAGAGTATCTCGCCGTAACGCGCGTTA 5577 ICCCAGAICCGGCICAACCICCGAITCCGACGAGGACIACAAACAACCAGAICAAAGIACGAGICAGAIG 5645 TCAGCGAGTTTAAAAAATGATGGATCTGGAAACTCTACCTCCCCCAAAGGCTGAGCCGCAAGCTCAG

5849 TAACGCCTGTAAACATCCGTTTGTCTACTGTATGATAGAGTTAAACCCAACCCTAGAGAGTTATGT 5713 AAGGCCGAGCCTGATGCTGCGAAGTAGGAGCCAGTCAGCACCACTAGCTACATCTTAAACGAATGGGT

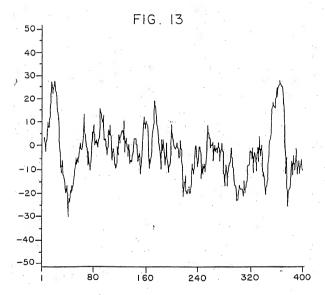
Sac II

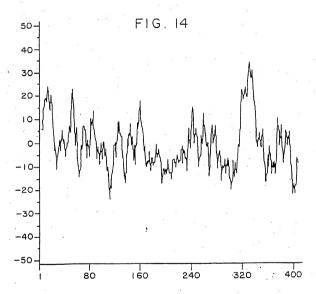
6121 TCATCGGTTTCCCTCCGTGTTTTCCCATCCATCTATCCAACCACTACATTTTCATGGAGAAGGCGGAG GCTGCCGCAGTTGTTATACCCCTGTCAGTTTCCAACCCCAGCTACCGTGGAAGCGGTATGTCCGACCA 5917 AITITAATCCCCTGGGACCCCGGGGAAGTCATATACCCTCGGCCCCCTCATTTGGGCGCACATTGCCT 5985 GCCCGGCGGCAGTCTTACTCCCTTAGCTCGCCCTCTTGCATAAGATAAACTATTCCCCTCCCAGCTAG 6257 AGAAGTAAGCGAAGAACAATCTGCTGGAGATGCCTGGGTGTCTGCAGCAATGGCAGGGCAGAGGGGGT Pat I

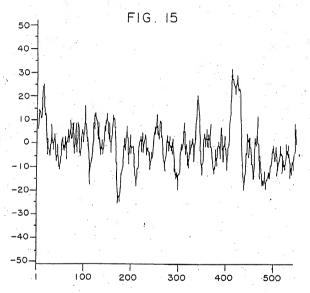
BamHI 6393 ATGGGGATCC

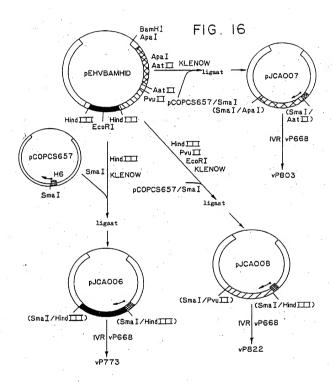
FIG. 12-12

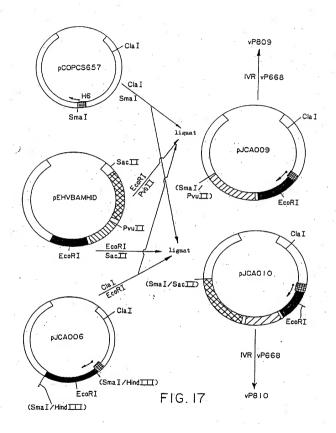
6325 GGCTCGTGCCGCTACCTCCACCGGAATTGATAACACTAACGACTACACGTACACGCTGCTTCTGAGA

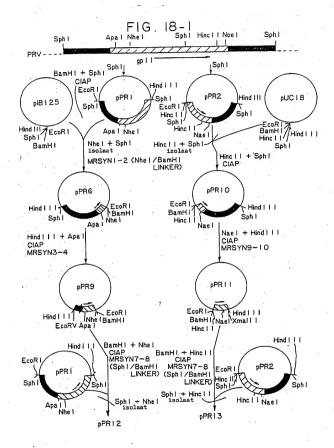

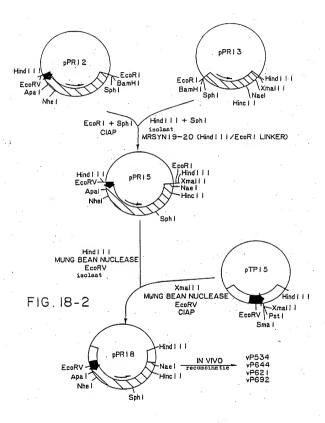

-00034

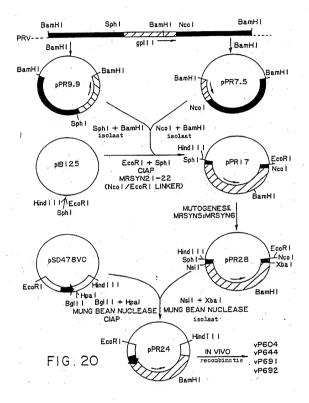

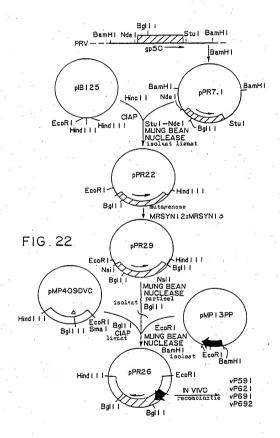
<u> GAGGGGATCGCCGTGCTCTTCAAGGAGAACATCGCCCCGCACAGTTCAAGGCCCCACATCTACTACAACGTCATCGTCACGACCGTG</u> AACGT GGCCTCCT GCCGCACCTGAAGGAGGGCT GGCGCGCTT CATGGT GGCCCGCGATTGGTGCGTCAGCGAGGTCCGCGGCTTCTACCG CTTCCAGACGGCCGCCGTAACCGCCACCCAGCGGCAGGCCTGGCGATATATCCGCGAGCTGGTGCTGCGGTTGCAGTTCTTCAGGTCCGT ETTCCACTGCGGGGACGTCGAGGTCCTCCGCGGGATCGCTTCGCCGGACGCGACGGGCTGTACCTGACCTACGAGGCGTCATGCCCGCT <u>**361G6CGGTCTTTGGCGCGCCCCGGGGGCATCGCCCGGGCACCACGGCGGTGCTGGCCTCGGACGTCTTTGGCCTGCTCCACACCAC**</u> GCCACCTCGGCCTCGCCGACGCCCGGGACGGGCGCCACCCCCAACGACGTCTCCGCGGAGGCGTCCCTCGGGGAGATCGAGGCGTTCTCC 2 A A A 2 TAVRAAT AVALALLLALAAAPPC ۷ 0 w GTGATPHDY 7 G D L D A R ۵ S 7 V ш ی G

N 5 G 5 T V CAN THE CAN THE CAN THE CONTROLL OF THE CAN THE CA | GGT CCGGGGGCGACGTACGGGCCATCACGAACCGCTTCACAGACCGGGTGCCGGTGCCCGTGCAGGACATCACGGACGTGATCGACCGC I GGCGGGCCTI GGGCGCCT CCTT CGT CAGGACGT CAGGAGCT GGACTT GCAGCG GGCGT GCACCT GGGCGACT GC K K Y T A F D R D E ر د د FIG. 19-2 J S S ~ - 9 ~ z œ

2160 <u>GGCACGGGCGTGATCGAGGGCCAGCTCGGCGACGACGAGCTCCTCATCTCGCGCGACCTCATCGAGCCCTGCACCGGCAACCACCGG</u> SCCGTCAACGGCACCTGCGCACCTGCGCATCACCACGGGCTCGGCGGGGTTTGCGCGCCTGCAGTTCACCTACGACCACATCCAGGCGCAC JICCI CCGCGAGGCCT CGGAGGCCAT CGACGCCAT CT ACCGGCGGCGT ACAACAGCACGCACGT GCT GGCCGGCGACAGGCCCGAGGT G _ z RLOFTYDHI S ی ¥ ~ DRTLWS Q L. Y A **>** R S P G ROLI ۷ ٧. s G GPAAPAARRAR SAEFA CELONK z z × SARHL 9 ~ ... ا 9 ~ ш G > R v × ~ RIAAA ۵ G H L R I T T œ 0 **u** _ 0 G = ی _ ¥ ۸ ۸ S 0 z ~ 0 9 9 > G > ш > _ > G 0 X X 9

AGGCGGACCACGTCCGCTGCGCCACACCCGGCGTACCGGCTCGCCGCCGCCACGTGACGGGGCCCTGCTGCTGCTGCAGGCGTACGTGAC 180 NASLARANLALLALYAAA I AAAPS 7 350 TTALDTTPNGGGGGNSSEGELSPSPPPTP 450 A S P E A G A Y S T P P Y P P P S Y S R R K P P 540 TRYHGDKATAHGRKR1VCRERLFSARVGDA Y S F G C A Y F P R A G E T F E Y R F Y R R G R F R S P D A PEYFDEPPRPELPRERLLFSSANAS \$ACGCGCTCGCGCCCGTCGTCGTCGAGGGGAGCGACCGCCAACGTCTCGCCAACGTCTCCGAGGTGTCCGTGCGGCGTGGCCGGGGGGAC DALAPYVYEGERATVANVSGEVSVRVAAA D 176 900 ETEGYYTWRYLSANGTEYRSANYSLLL CAGCCCGAGTTCGGCCTGAGCGCCGCCCGTCCTCTTCGGTGAGCCCTTCCGGGCGGTGTGCGTCGTCCGCGACTACTACCCGCGGGGC EFGLSAPPVLFGEPFRAYCYYRDY 1080 AGCGTGCGCCTGCGCTGGTTCGCGGACGAGCACCCGGTGGACGCCCCTTCGTGACCAACAGCACCGTGGCCGACGAGCTCGGGCGCCGC S Y R L R W F A D E H P Y D A A F Y T N S T Y A D E L G R R 1170 266 ACGEGGCTCTCCGTGGACGTGAACGTGACGCGCGACGTCCGGGCCCCCGGCCCGGACGCCGACGCGCCGACGCTCGCGCCCAGCCTGCGC TRYSVYNVTRADVPGLAAADAADALAP . 1260 CEAYNYRDS Y ASQRFSEALRPHYY HPAA 1350 GTGCGCTTCGTCGAGGGCTTCGCCGTCTGCGACGGCCTCTGCGTGCCCCGGAGGCGCGCCTCGCCTGGTCCGACCACGCCGCCGACACA R F Y E G F A Y C D G L C Y P P E A R L A W S D H 356 Y Y H L G A C A E H P G L L N Y R S A R P L S D L D G P 386 TACACCTGCCGCCTCGAGGGCCTGCCCTCGCAGCTGCCCGTCTTCGAGGACACGCAGCGCTACGACGCCTCCCCGGCGTCCCTGAGCTGG YTCRLEGLPSOLPYFEDTQRYDASPASAYSW 1670 CCCGTCGTGAGCAGCATGATCGTCGTCATCGCCGGCATCGGGATCCTGGCCATCGTGCTGGTCATCATGGCGACGTGCGTCTACTACCGC PYVSSHIVYIAGIGILAIVLYIMATC 1710 Q A G P TGTCGCGCGCGCCC

TGACCCGGCCCGGCCCGACTCCCCGCGATTCCCCCCCTCTCTCACCGGGTGTCCATCTTCAATAAAGTATGTCTCAAAAAACACACCT 180 CGTACGGCCTTGCTTACGGGGGGGGGGGGGCCCACCCCCACCGCCCACATAAAATTGGGTTGGCGCCCCAGGTTCCCATACACTCACCTG 270 CCAGCGCCATGCTGCTGCTGCAGCGCTATTGGCGGCGCTGGTCGCCCGGACGCTCGGCGCGGACGTGGACGTCGCCCGACCT N L L A A L L A A L Y A R T T L G A D Y D A ٧ T: 760 TCCCCCCGCCGGTACCCGTACACCGAGTCGTGGCAGCTGACGCTGACGACGGTCCCCTTCGCCCTTCGTCGGCCCCGGGGACGTCTACC PPAYPYTE'S WQLTLTTYPSPF V GP Y 28 isn ACACGCGCCCGCTGGAGGACCCGTGCGGGGTGGTGCGCGCTGATCTCCGACCGCAGGTGGACCGGCTGCTGAACGAGGCGGTGGCCCACC H T R P L E D P C G Y Y A L I S D P Q Y D R L L N E A VAH 58 540 GGCGGCCCACGTACCGCGCCCACGTGGCCTGGTACCGCATCGCGGACGGGTGCGCGCACCTGCTGTACTTTATCGAGTACGCCGACTGCG R R P T Y R A H Y A W Y R I A D G C A H L L Y F I E D C 88 630 ACCECAGGCAGATCTTTGGGCGCTGCCGGCGCGCGCACCACGCCGATGTGGTGGACCCCGTCCGGGGACTACATGTTCCCCACGGAGGACG ROIFGRORRRTTPHWWTPSADYNFP TED AGCTGGGGCTGCTCATGGTGGCCCCCGGGCGGTTCAACQAGGCCCAGTACCGGCGCCTGGTGTCCGTCGACGGCGTGAACATCCTCACGG G L L M Y A P G R F N E G Q Y R R L Y S Y D T 810 ACTTCATGGTGGCGCTCCCCGAGGGGCAAGAGTGCCCGTTCGCCCGCGCGCACCACCACCACGTACAAGTTCGGCGCGTGCTGGAGCG D F HVALPEGQECPFARVDQHRTYKF A C W S 900 D D S F K R G V D Y M R F L T P F Y Q Q P P H R E V N Y W ACCGCAAGAACGGCTGGACGCTCCCGCGGGCCTACGCCGCCGCCGCCGTACGCCATCGACCCCGCGGGCCCTCGGCGGCCTCGCCCGA Y R K N G W T L P R A Y A A A T P Y A 1 D P A R P S A 238 1080 PRPRPRPRPRPKPEPAPATP L D 268 1170 Y P S G W P Q P A E P F Q P R T P A A P G Y S R H R S Y 328 1350 TCGTCGGCACGGCACCCCGATGGGCGCGCTCCTGGTGGGCGTGTGCGTCTACATCTTCTTCCGCCTGAGGGGGGCGAAGGGGTATCGGC V G T G T A H G A L L V G V C V Y I F F R L R G A K G Y R TCCTGGGCGGTCCCGCGGACGCCGACGAGCTAAAAGCGCAGCCCGGTCCGTAGCCTCCGCAGTACCGGCGTCGATGATGATGGTGGCGCG LLGGP D ELKAQP FIG 23 1449 CGACGTGAC

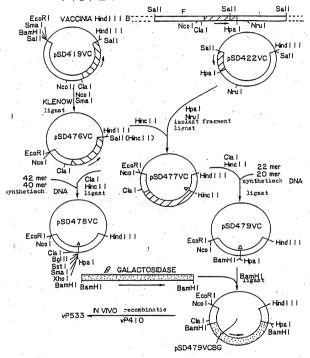
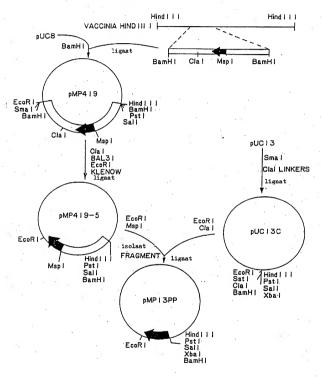
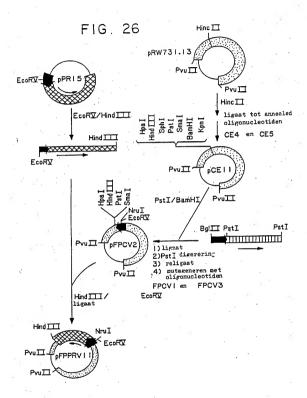
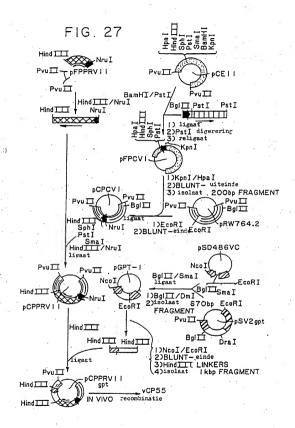

FIG. 25

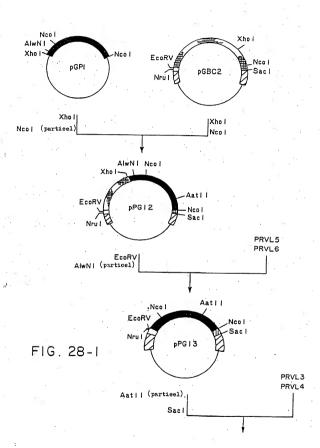

FIG. 28-2

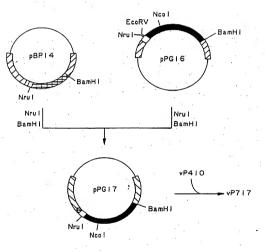
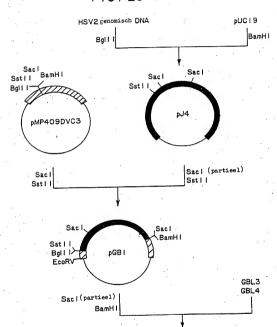
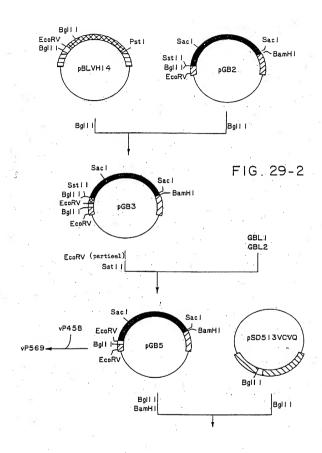
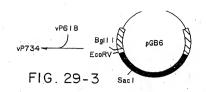
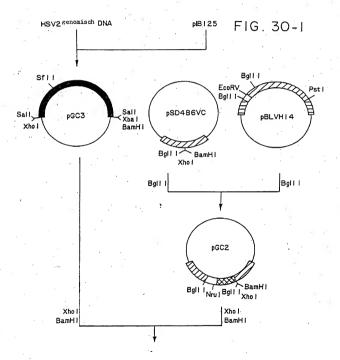

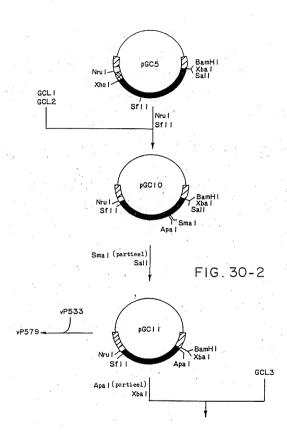
FIG. 29-1

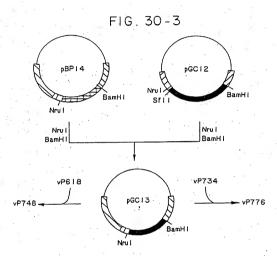

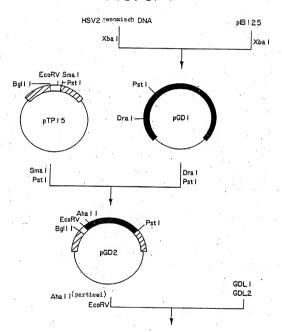

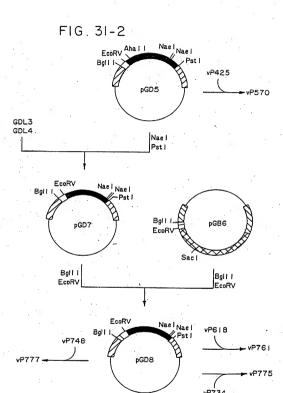

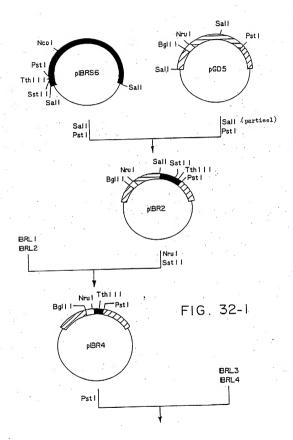

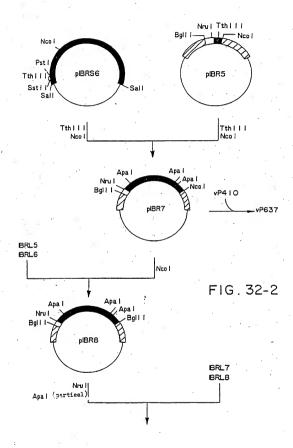

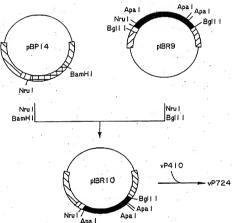

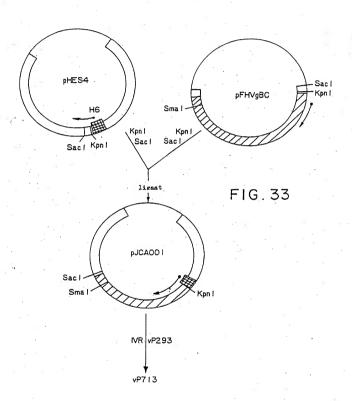

351 CGATCTTGGGAAGCGGCGACGAGGACCTTGGCAGGACACAGTGGCTATTTTCGACAGAGATGTTTTTTTCGACAGAGATGTTTTTTTT	
351 CGATCTTGGGAAGCGGGACGGACGCAAGCACACAGAGATGTTT D L G K R R R G S R W Q G H S G Y F R Q R C F	
M S T R G	
Kpn I 281 GCTAATACAGGTACCCAGCCACCGGCATTTATCTAACATACGAAGAATCATGTCCACTCGTGG	
211 TCTGCCATATITTCCTCCGTGTTTCACTGCGGTGAGGTGTAGTCTGTACGCATCTGATCGCACGACGACCG	
Sac I 141 TGATGATACGTCTGGCGTCACAACAACTCAGGGGTTGGGAAATATATAT	
71 CGGGATITATGITAACGTCCACCCGGGGTGGGTGGGTGAGGTAAATTTCAAAGALTTTACTATTTCGG	
1 CCCCCCAACACACTITATITCAGTGITGAAAAGGITGGICTGCTICCACATTTAAAAGAAGTTGG	

771 TCCAGATTATAAACTAGGGAAAATTTTACGGAGGGTATACCTGTAATATTTAAAGAAAATATAGGCGCF P D Y K L G K N F T E G I A V I F K E N I A P 166 ******* 841 TATAAATTCAAGGCAAATATATACTATAAAAACATTATTATCACAACGGTATGGTCGGGAGTTCCTATG Y K F K A N I Y K N I I M T T V W S G S S Y 1 1 M T T V W S G S S Y 1 1 CGTTACAAACGAAACATCATAGGTATCCTATAGAAAGTTCCAAAAGAAAATTAAAAAATTCAAAAAATTCAAAAAATTCAAAAAATTCAAAAAA	91
1 TATAAATTCAAGGCAAATATATATAAAAACATTATTATGACAAGGTATGGTCTGGGAGTTCC Y K F K A N I Y Y K N I I M T T V W S G S S	84
1 TCCAGATTATAAATAAGGAAAAATTTTACGGAGGATATAGGTGATAGTAATATAGGAAAATATAGG P D Y K L G K N F T E G I A V I F K E N I A *******	7.7
701 CAICGACTITITAIAIGIGICCACCACCTICAGGÀICIACIGCGGGGGCTICAGACCACCACGGGCCTC PSTFYMCPPSGSTVVVRLEPPRACIA	70
631 ACTACAGATCCCACCGATATGTCGGAAGATGTCTCCGTGCGTG	63
561 TGGAAGCACATCGGAACACCGGGGACTGTAGCTACCCTGAGGTAGGGGGTACACCACCAAAACCA G S I S E Q P R R I V A I P E V G G I P P K P 98	5.0

FIG. 34-3

ATCGAGAC	D R D
TIT	[24
225	Ø
CACG	H
TI	ᄺ
CAN	0
LTAI	×
CAA	z
TAA	z
TCG	ĸ
CGT	>
TI	×
TGP	4
AGG	4
SGA	12
ľĊŢ	: ت
ည	ບ
TGT	Σ
GIA	છ
AcGGG	ĸ
981	

	CCA	H	170
	GATGGCACACC	Ξ	
	rgg	3	
	GGA	U	
	CGI	ĸ	
	TCCCGTGC	ß	
	GAG	M	
	CC	Д	
	ACT	H	
	AAC	z	
	TIC	124	
	'AAG	×	
	TCC	ξΩ	
	SS	Δ.	
	S.P.	×	
	Š	1	
	S	щ	
	CIC	ч	
	AGAL	Ħ	
보	CAG	ĸ	
Bam	TCC	ы	
	GGA	Ω	
	Š	ম	
	1051 GAGGATCC		

1121 CCAATGAAACATACACAAAGATCGGTGCTGCTGGATTTCACCACTCTGGGACCTCTGTAAATTGCATCGT

308 1191 AGAGGAAGIGGAIGCAAGAICIGIAIAICCAIAIGACICAITIGCIAICICCACIGGIGACGIGAITCAC H S R. S

1261 ATGICICCATICITIGGGCIGAGGAIGGAGCCCATGIAGAACATACIAGITATICITCAGACAGATITC > × æ G _ ĸ

354 1331 AACAAATCGAGGGATACTATCCAATAGACTTGGATAGGGGATTACAACTGGGGGGCACCAGTTTCTCGCAA

1401 TTTTTGAAACTCCGCATGTGACAGTGGCCTGGAACTGGACCCCAAAGTCTGGTCGGGTATGTACCTTA ***** 1471 GCCAAATGGAGGGAAATAGATGAAATGCTACGCGATGAATATCAGGGCTCCTATAGATTTACAGCCAAGA

1541 1611 1681 1751	1541 CCATATCCGCTACTTCATACTTCACAATTGAAATCAATCGTATCCGTTTGGGGGACTGTCGTTTGCGGGACTGTCGTTTGCGGACTGTCGTTTGCGGACTGTCGTTTGCGACTGTTATACAATACAATACAATACAATACAAAACTCATATTCAGACTTTATACAAAACTCATATTCAGACTTTATACAAAACTCATATTCAGACTTTTATACAAAAACTCATATTCAGACTTTTATACAAAAAAAA
1821	1821 ATCTGGGGAAACAGTACAACTAGAAGATCGGTCCCATCTAATCAACATCATAGGTCGGGGGGGG

L	c
	i
	4
r	9
c	,
Ĺ	_
Ξ	_

588 2031 CIGGIGIACACIICAGAACCGGGAACAIGIGGIGGACAGAGACCCIAAAACICAAICCCGGIGGGGIG 2101 GTCTCGATGGCCCTAGAACGTCGTGTATCCGCGCCCTACTTGGAGATGCCGTCGCCGTAACACAATGTG V L W A. S > æ H H ᆸ ***** 2241 CAGCOGCCTCTTGTTTCCTTCCGTGCCCTCAATGACTCCGAATACATAGAAGGACAACTAGGGGAAAAC ĿЯ Ŀί NDS ****** S. F. R A > u

2311 AAIGAACITCICGIGGAAGGAAACIAAITGAGCCTIGCACIGTCAATAATAAGGGGTAITTTAAGTITG z z > ы e E ы

2381 GGGCAGAITATGTAIAITITGAGGAITAIGCGTAIGICCGIAAAGICCGGCIAICGGAGAIAGAACIGAI > × > >

2451 AAGTGCGTATGTGAATTTAAATCTTAČTCTCCTAGAGGATCGTGAATTTCTCCCACTCGAAGTTTATACA ĸ Ω NLTLLE ****** z >

728

ĸ

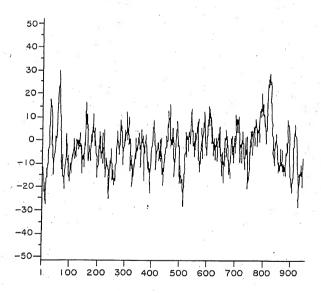
7)	m	
PAG(s 938	
GAT	Ω	
AATCTT	H.	
AAT	z	
AAT	z	
SE	H	
ည	r.	
CAA	ø	
IAC	×	
AAA	×	
CCL	д	
3GA(o ·	
CGT	œ.	
SGC	ĸ	
CGI	EK .	
CIC	1	
SS	æ	
ATG	æ .	
AAC	z	
ACT	H	
CIC	L)	
SAT.	H	
1 GAGTCATCTCACTAACATGG	S	
1 6		
308		

3151 GGTGATGATACTGAAACAAACTTGTCTAACCAACCAGACCATCTCTAAATTTTTATCCACAAAAAAAGT

3221 TAGAGAT<u>AATAAA</u>TTTTGAAGCTCAAAAATATCCTGTAATGTCATCATTCTCCGCCCATTCACGTCACGG 3291 TCTCTTTAAAATAACGGTTTTGAGGGTTAGGTACACATTTCTCTCGCGCGGGATCAATCCAACAGGA

Sac I FICATACACITITICCATCGATAACATATCATGGAGCTC

FIG. 35

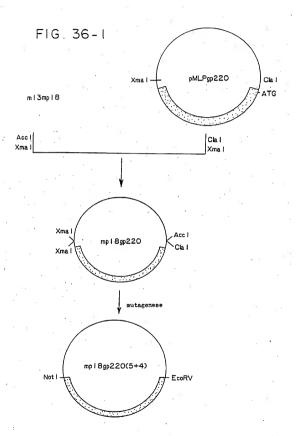
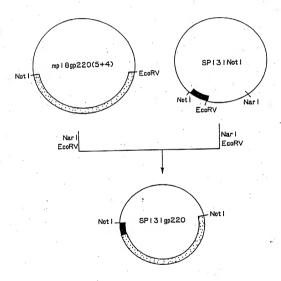
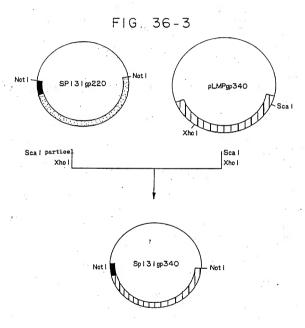
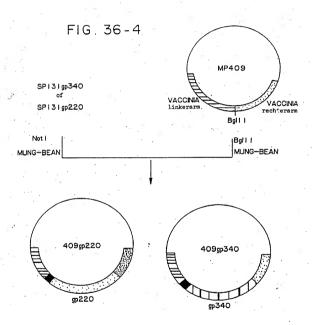

FIG. 36-2

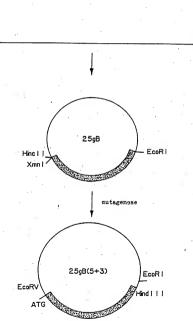

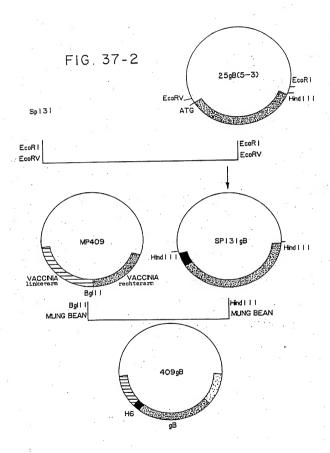

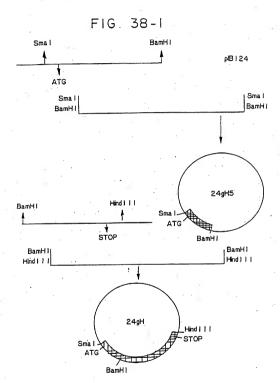

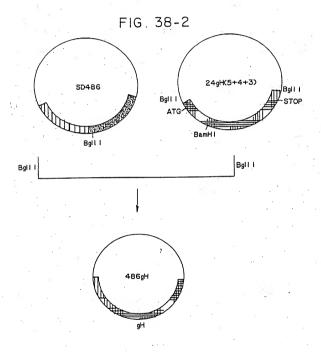

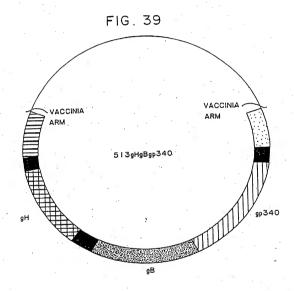

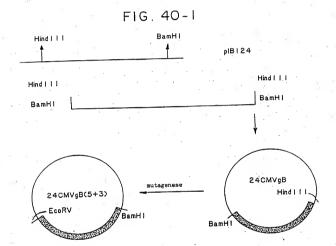
EcoR I Hind I I

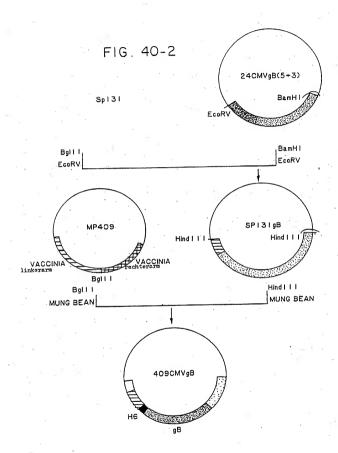

121 CTGCCCGATGTTTGGAAGTACCGAGTAAGTATTCCGAGGGGGGTGCTGCTGCGATCGGGGGTCAACTGGAGGTTGTGGACCCTGGGGGAACCTGTGGGCGAAGGGAACT LPOVSEYRVEYSEARCVLRSGGRLEALWTLRGHLSVPTP 1> 241 CCCCGGGTGTACTACCAGAGGCTGGAGGGCTACGGGGATCGAGTGCCGACCCCGGTGGAGACATCTCGGAAAGCCTGGTGGCAAAACGCTACTGGCTCCGGGACTATCGTGTTCCCCAA PRVYY OTLEGYADRV PTP V EDISES LVAKRY ULROYR V P O> 361 EGEACAMACTICATOTTCCTACTTTCCCTCCTCCTACAMCTATINTINTAGARACTCCCAGGCCTCCTGCTCCTTGCGCTCCTTGGGCACTCCTTAGAGACATC

481 GAACGACTATTGTTCGAAGATCGCCGTCTAATGGCGTACTACGCGCTCACGATTAAGTCGGCGCAGTATACGCTGATGATGGTGGCAGTGATTCAAGTGTTTTGGGGGCTGTATGTGAAA ERLLFED RR'H AYY ALTIKS A OYT LHH V A V 1 O Y F W G L Y V . K>

601 GETTGGCTGCACCGACATTTTCCCTGGATGTTTTCGGACCAGTGGTGA FIG

CU C R R R P P U M F S D O W

```
ZAT ATCETGGTGGAAGGAACGCGCGACAGGTACGGAGGGGGTGTACATTCTGCTGCCCACGGAGGTATCGCGGCGGAAAGGAAACGGAAAGTATTGTGTTACGTAACACTGGCCTGC
                                                                                                                                                                                                                                                                                                        ILVEGTATATEALTILLPTELSPPEGHRPRHYSVILTLA $>
H L R R G S L R M P L A T C L L W U L G V V A A A T E E T R E P T T F T C G C V
                                                                                                                                 121 ATTCAAATCATGTAAGGGGGGGGAAAGTCTATGGACAATTCCCCTGGCCTAGACTTTGCGGGCCTTGGCTAGGCTAGGCTACGACGGTGAAATCACGAAGGCACGGGAGCC
                                                                                                                                                                 I O X H V L.K G A V K L Y G O F P S P K T L R A L A W L H D G E N H E R H R Q P>
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               481 TTGGACTGTTTTGCCGGGGGTGTGTGATCACCCGATCCCTCCTCATATGTGGGTTATTATCCACCTCGCGAATAA
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               FELFCRCCVITRSLILLICGATPPRE
```